ВЫБІРАЦЬ
ПАДЧАС РАМОНТУ
ПАВІННА ЖОНКА
Сямейная газета

У ГАСЦЯХ У «СГ»
ІРЫНА ВЯРКОВІЧ
Сямейная газета

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

14 ЛІСТАПАДА 2024 г. ЧАЦВЕР № 222 (30356)

ЦЫТАТА ДНЯ

Андрэй КУЗНЯЦОЎ, намеснік міністра прамысловасці:

«Прадпрыемствы сістэмы Мінпрама шырока выкарыстоўваюць сучасныя падыходы да кіравання якасцю, у тым ліку такія, як беражлівая вытворчасць, канцэпцыя «Шэсць сігмаў», філасофія ўсеагульнага кіравання якасцю і адпаведныя ім тэхнікі эфектыўнага менеджменту. У выпадку інструментаў беражлівай вытворчасці, напрыклад, распаўсюджана сістэма 5S (сартаванне, захаванне парадку, утрыманне ў чысціні, стандартызацыя, удасканаленне). Усе вытворцы сертыфікавалі свае сістэмы менеджменту якасці на адпаведнасць патрабаванням дзяржаўнага стандарту СТБ ISO 9001-2015, дадаткова некаторыя сертыфікавалі свае сістэмы таксама на адпаведнасць патрабаванням стандартаў, якія ўлічваюць галіновую спецыфіку вытворчасці».

СТВАРАЛЬНІЦА ЎТУЛЬНАСЦІ

Фота БелТА.

Ткач ткацкага цэху Ала ЯРМАК працуе на ААТ «Віцебскія дываны» з 1992 года. Гэта яна стварае на дзіва прыгожыя дываны, якія заўжды карыстаюцца попытам. За час працы неаднаразова ўзнагароджвалася і заахвочвалася кіраўніцтвам прадпрыемства. Яе прафесіяналізм і адказнае стаўленне да сваіх абавязкаў ужо сталі прыкладам для маладых работнікаў. Дарэчы, як адзначаюць калегі, менавіта настаўніцтва — гэта тое, з чым Ала Рыгораўна спраўляецца «на выдатна». Дзякуючы яе падказкам, парадам і падтрымцы нямала маладых супрацоўнікаў упэўніліся ў тым, што выбралі правільны шлях: стварацьпрыгажосць і ўтульнасць у дамах.

З нагоды

«Устаюць раней за ўсіх і пазней за ўсіх кладуцца»

З якімі вынікамі беларускія аграрыі выходзяць да свайго свята?

Штогод у трэцюю нядзелю лістапада ў Беларусі адзначаюць асаблівую дату — Дзень работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці агрэпрамысловага комплексу. Прафесійнае свята — важная падзея для ўсіх, хто працуе ў аграрнай і перапрацоўчай сферы. Адначасова гэта і нагода падвесці вынікі работы прадстаўнікоў галіны. Сельская гаспадарка выконвае ключавую ролю ў эканоміцы краіны, забяспечваючы вытворчасць прадуктаў і падтрымку нацыянальнага даходу. Асаблівасць работы ў гэтай сферы заключаецца ў цеснай залежнасці ад прыродных умоў, паколькі выкарыстоўваюцца такія рэсурсы, як глеба і вада. У гэтым годзе Дзень работнікаў сельскай гаспадаркі як звычайна будзе суправаджацца масавымі народнымі гуляннямі, застоллямі, віншаваннямі ад кіраўнікоў, калег і родных. Карэспандэнт «Звязды» высветліў, з чым аграрыі краіны завяршаюць свой гарачы сезон.

Фота БелТА.

СТАР. 3

Спажывец

ПАЧЫМ ГАЛОЎНЫ «ЗІМОВЫ ПРАДУКТ»?

За час свайго існавання нашая спажывецкая рубрыка паспела набыць свае добрыя традыцыі. І адна з іх — з прыходам халадоў маніторыць цэны на сала. Гэты год не выключэнне. Такім чынам, давайце высветлім, пачым сёння наш галоўны прадукт «зімовага рацыёну», што ў асартыменце ў гэтым лістападзе і які від сала карыстаецца цяпер найбольшым попытам.

Перавагі пакупнікоў не застаюцца нязменнымі. Так, калі да ковіду попытам карысталася ў большай ступені сала з мясам, і таму яно было даражэйшае за «белае», бо на рынках менавіта попыт фарміруе кошт, то вось ужо некалькі гадоў (пасля пандэміі) пакупнікі аддаюць перавагу беламу салу, кажуць прадаўцы. І адпаведна, менавіта яно даражэйшае за іншыя віды.

— Калі я пачынала працаваць, сала з мясам лічылася больш далікатэсным, чым проста белае, — разважае суразмоўніца за прылаўкам прадуктовага павільёна на рынку «Лебядзіны». — Кошт такога сала залежаў ад таўшчыні мясной праслойкі: чым тая таўсцей, тым прадукт даражэйшы. Цяпер больш пытаюцца пра белае сала. Яно хоць і даражэйшае, але людзі лічаць яго больш карысным. Насамрэч, для лёгкіх белае сала сапраўды карысней, як кажуць урачы. І захоўваецца яно даўжэй. Хоць асабіста мне па-ранейшаму больш падабаецца сала з мясам.

СТАР. 15

КАРАТКА

- **Замежныя інвестары ў студзені — верасні ўклалі $5,4 млрд у рэальны сектар эканомікі Беларусі.**
- Беларускія прадпрыемствы сталі ўдзельнікамі буйной выставы харчовай прамысловасці ў Казахстане.
- **Эксперт: у праекце стратэгіі Беларусі да 2040 года зроблены асаблівы акцэнт на развіцці прыватнага сектара.**

ISSN 1990 — 763X

ЗВЯЗДА
Да чытача з любоўю!
У НОВЫ ГОД – З ЛЮБІМАЙ ГАЗЕТАЙ
Ідзе падпіска на I квартал і I паўгоддзе 2025 года.
Усім, хто падпісаўся на I квартал або I паўгоддзе 2025 года,
у падарунак календары: насценны, рэлігійны, народны і месяцавы.

Парламенцкі дзённік

Сяргей АЛЕЙНІК:

«Мы з'яўляемся сведкамі і ўдзельнікамі глабальных геапалітычных трансфармацый»

Пытанні дзейнасці ў міжпарламенцкіх структурах, міжнародных арганізацыях, прыярытэты еўразійскай бяспекі ў сучасным свеце, папярэднія вынікі другой канферэнцыі па пытаннях еўразійскай бяспекі, мерапрыемствы, прымеркаваныя да 80-годдзя Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне, і шэраг іншых важных тэм абмеркавалі ўдзельнікі сумеснага пасяджэння Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы і Камітэта Савета Федэрацыі па міжнародных справах.

Перад сумесным пасяджэннем камісій адбылася сустрэча **Старшыні Савета Рэспублікі Наталлі КАЧАНАВАЙ** і **старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргея АЛЕЙНІКА** са **старшынёй Камітэта Савета Федэрацыі па міжнародных справах Рыгорам КАРАСІНЫМ**. Бакі абмеркавалі шырокае кола пытанняў двухбаковага парадку дня: міжпарламенцкае ўзаемадзеянне, пытанні гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва, узаемадзеяння ў сацыяльна-гуманітарнай сферы. У фокусе ўвагі — актуальныя пытанні міжнароднага парадку дня.

Адкрываючы сумеснае пасяджэнне, Сяргей Алейнік падкрэсліў, што профільныя камісіі супрацоўнічаюць на пастаяннай аснове. «Вядома, абмен думкамі, зверка падыходаў, зверка гадзіннікаў па актуальных пытаннях міжнароднага парадку дня вельмі важная, асабліва цяпер, калі мы з вамі з'яўляемся сведкамі і ўдзельнікамі глабальных геапалітычных трансфармацый і, па вялікім рахунку, перафарміравання ўсяго светаўладкавання», — падкрэсліў ён.

Старшыня Камітэта Савета Федэрацыі па міжнародных справах Рыгор Карасін заўважыў, што супрацоўніцтва з беларускімі калегамі развіваецца і на шматлікіх міжнародных пляцоўках, уключаючы СНД, ЕАЭС, АДКБ, з нядаўняга часу — яшчэ ШАС і БРІКС. «Відавочна, што свет уступіў у перыяд прынцыповых геапалітычных змяненняў, адбываецца глыбінная трансфармацыя міжнародных адносін, якая звязана з больш справядлівай сістэмай светаўладкавання. Сёння рух да глабальнай шматпалярнасці — гэта факт геапалітычнай рэальнасці», — падкрэсліў Рыгор Карасін. Ён назваў магістральнай тэндэнцыяй умацаванне голасу сусветнай большасці дзяржаў за рамкамі калектыўнага Захаду — у Азіі, Афрыцы, на Блізкім Усходзе, у Лацінскай Амерыцы. «Сёння глабальная большасць выступае за ўзаемны ўлік інтарэсаў, разнастайнасць шляхоў развіцця, павагу нацыянальных, рэлігійных, культурных каштоўнасцяў, — падкрэсліў Рыгор Карасін. — Мы высока ацэньваем вынікі другой Мінскай канферэнцыі па еўразійскай бяспецы. Гатовы аказваць неабходную падтрымку ў далейшай рабоце па прасоўванні мінскай пляцоўкі як новай дыскусійнай платформы».

САЮЗНЫ ПАРАДАК ДНЯ ЗАЎСЁДЫ БЫЎ І ЗАСТАЕЦЦА Ў ФОКУСЕ ЎВАГІ ПАРЛАМЕНТАРЫЯЎ

Асобную ўвагу сенатары ўдзялілі саюзнаму супрацоўніцтву. Рыгор Карасін адзначыў, што бакі ўмацавалі сваё супрацоўніцтва і прыйшоў час ісці далей: «Мы думаем аб стварэнні спакойнай, праўдзівай, зразумелай нашым народам — не толькі ў Саюзнай дзяржаве, у Еўразіі — сістэмы міжнародных адносін, якая была б кантрастам, разумнай альтэрнатывай, заснаванай на гонары, шчырасці, імкненні да канструктыўнага развіцця міжнародных адносін», — падкрэсліў старшыня камітэта. Па яго словах, асаблівае значэнне ў гэтым працэсе надаецца захаванню гістарычнай памяці і патрыятычнаму выхаванню моладзі. Таму святкаванне 80-годдзя Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне — ключавая падзея 2025 года. «Гэта найважнейшы юбілей нашай агульнай гісторыі. Ён павінен наглядна пацвердзіць наша адзінства ў захаванні гістарычнай памяці і барацьбе з яе фальсіфікацыяй. Асаблівую ўвагу лічу важным удзяліць сумеснаму правядзенню ў нашых гарадах акцый «Беларусь памятае» і «Бессмяротны полк», што стала наглядным пацвярджэннем адзінства нашых народаў», — падкрэсліў Рыгор Карасін.

Сяргей Алейнік зрабіў акцэнт на тым, што сёлета адзначаецца 25-годдзе Дагавора аб стварэнні Саюзнай дзяржавы. І, вядома, многія мерапрыемствы, якія праходзяць у кантэксце гэтай юбілейнай гістарычнай даты, маюць вельмі важнае значэнне. Старшыня Пастаяннай камісіі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы запэўніў, што саюзны парадак дня заўсёды быў і застаецца ў фокусе ўвагі і парламентаў, і профільных камісій. «Саюзны парадак дня — сапраўды шматузроўневы, і, безумоўна, нашы лідары задаюць тон і фарміруюць грунтоўны фундамент нашага двухбаковага саюзнага брацкага супрацоўніцтва. Мы, парламентарыі, паглыбляем яго на нашых парламенцкіх пляцоўках, робячы асаблівы акцэнт на супрацоўніцтве паміж рэгіёнамі дзвюх краін. Міжрэгіянальнае супрацоўніцтва ў нашым парадку дня займае асаблівае месца», — дадаў Сяргей Алейнік.

Валерыя СЦЯЦКО.

АД ЭКАНОМІКІ ДА ЗВАРОТАЎ ГРАМАДЗЯН

Што абмяркоўвалі дэпутаты на Случчыне

Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Ігар СЕРГЯЕНКА разам з народнымі выбраннікамі здзейсніў рабочую паездку ў старажытны Слуцк. Тут парламентарыі пазнаёміліся з работай перапрацоўчых прадпрыемстваў аграпрамысловага комплексу Случчыны, сустрэліся з кіраўніцтвам Мінскай вобласці, дзе абмеркавалі асноўныя кірункі сумеснай работы і ролю дэпутатаў у вырашэнні пытанняў жыццезабеспячэння насельніцтва цэнтральнага рэгіёна. Рабочая паездка пачалася са знаёмства з найстарэйшай Слуцкай гімназіяй № 1. Карэспандэнт «Звязды» далучыўся да займальнага падарожжа.

«Узор для сістэмы адукацыі»

Наведванне Слуцка дэпутатамі Палаты прадстаўнікоў пачалося з ускладання кветак да помніка загінулым у гады Вялікай Айчыннай вайны настаўнікам і вучням школы № 1. Установу помніка была ініцыіравана выпускнікамі 1941 года. У 1987 годзе ён з'явіўся на сродкі педагогаў і былых выпускнікоў установы адукацыі ў памяць пра настаўнікаў і вучняў, якія сышлі на вайну і не вярнуліся.

Гісторыя Слуцкай гімназіі, найстарэйшай школы Беларусі, пачалася ў пачатку XVII стагоддзя. У маі 1998 года рашэннем Слуцкага гарвыканкама сярэдняя школа № 1 ператворана ў гімназію № 1 горада Слуцка. Гаворачы аб нашым часе, па выніках 2023 года гімназія № 1 стала найлепшай у краіне. Намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце Алена Бандарэнка расказала журналістам, што ва ўстанове працуе высокакваліфікаваны педагагічны калектыў, высокія дасягненні тут і ў алімпіядным руху. «Штогод ёсць пераможцы рэспубліканскіх алімпіяд. Гэтай восенню наша вучаніца прыехала з дыпломам з алімпіяды Саюзнай дзяржавы», — дадала намеснік дырэктара.

«Гімназія № 1 горада Слуцка — узор для ўсёй сістэмы агульнай сярэдняй адукацыі, — падкрэсліў Старшыня Палаты прадстаўнікоў. — Гэта самая аўтарытэтная і найстарэйшая ўстанова адукацыі, дзе 100-працэнтнае паступленне ў вышэйшыя навучальныя ўстановы».

Вытворчасць, якая не мае аналагаў

Наступным прыпынкам на маршруце дэпутатаў стаў Слуцкі сыраробны камбінат — адно з найбуйнейшых прадпрыемстваў не толькі ў Мінскай вобласці, але і ва ўсёй краіне. Яно прайшло шлях ад радавога прадпрыемства малочнай галіны да найбуйнейшага ў краіне аб'яднанага холдынга, які ўключае ў сябе акрамя галаўнога прадпрыемства пяць філіялаў, пяць вытворчых участкаў і тры сельскагаспадарчыя філіялы.

«Летась мы запусцілі новы цэх па вытворчасці сухога хуткараствараль нага малака. На самай справе гэта вытворчасць дазволіла нам заваёўваць новыя рынкі ў даволі кароткія тэрміны. Гэта сведчыць аб тым, што мы вырабляем запатрабаваную прадукцыю высокай якасці», — распавёў **генеральны дырэктар Слуцкага сыраробнага камбіната Аляксандр ГЕРАСІМЁНАК.**

Што датычыцца інвестыцыйных поглядаў на будучыню, санкцыйны ціск адкрывае магчымасці і новыя нішы для вытворчасці: «Усё больш мы глядзім у бок сыроў з доўгім тэрмінам паспявання. Гэта паўцвёрдыя і цвёрдыя сыры. З улікам гэтага і фарміруем інвестыцыйную праграму».

Па словах **намесніка генеральнага дырэктара па вытворчасці Віталія ЗЛОБІНА**, Слуцкі сыраробны камбінат прадстаўлены адзінаццаццю вытворчымі пляцоўкамі, асартымент прадукцыі налічвае каля 1000 пазіцый. Намеснік гендырэктара падкрэсліў, што акцэнт на прадпрыемстве робяць на элітную групу сыроў з доўгім тэрмінам паспявання: «Тэрмін паспявання гэтых сыроў адрозніваецца ад звычайных сыроў, якія мы прывыклі ўжываць у ежу. Значна ўзрасла колькасць краін, у якія мы экспартуем сваю прадукцыю. Мы адкрылі Афрыканскі рэгіён, Алжыр. У Алжыр, напрыклад, адгрузілі са жніўня ўжо каля 7000 тон сухога абястлушчанага малака».

«Краіна будзе забяспечана цукрам»

Затым прадстаўнікі дэпутацкага корпуса наведалі Слуцкі цукрарафінадны камбінат, дзе азнаёміліся з сучаснымі тэхналогіямі фасоўкі і прэсоўкі прадукцыі, а таксама наведалі музей прадпрыемства. За 40-гадовую гісторыю камбінат набыў станоўчую рэпутацыю як у Беларусі, так і за межамі краіны. Камбінат працуе ўсесезонна і кругласутачна.

«Уборка завершана, ураджай задавальняе. Вынік уборкі застаўся на ўзроўні мінулага года, таму краіна будзе забяспечана цукрам, — распавёў журналістам **генеральны дырэктар Слуцкага цукрарафінаднага камбіната Віталь МАРКАВЕЦ.** — Як і ў ранейшыя гады, працягнецца пастаўка сваёй прадукцыі на экспарт. Сёння ў прадпрыемства ўкладзена 27 мільёнаў рублёў, інвестыцыі былі накіраваны ў лагістыку, чыгуначную гаспадарку, апараты, якія паляпшаюць якасць цукру».

Гаворачы аб рэгіёнах экспарту, кіраўнік прадпрыемства адзначыў, што асноўным напрамкам застаюцца Расійская Федэрацыя, краіны ЕАЭС, далёкай дугі.

Кіраўніцтва прадпрыемства ўдзяляе вялікую ўвагу развіццю вытворчасці, укараненню перадавых тэхналогій. Канкурэнтаздольнасць забяспечваюць узважаная цэнавая і асартыментная палітыка, а таксама агульная эканамічная эфектыўнасць вытворчасці.

«Перапрацоўчая галіна Міншчыны сканцэнтравана ў Слуцку»

«Мы ўбачылі, наколькі высокатэхналагічныя прадпрыемствы, як своечасова вырашаюцца пытанні з мадэрнізацыяй вытворчасці, якія лідзіруючыя пазіцыі займае той жа сыраробны камбінат, па сутнасці, другі ў краіне ў сваёй сферы. 80 працэнтаў прадукцыі ідзе на імпарт», — расказаў журналістам Ігар Сергяенка.

Гаворачы аб тым, што аб'ядноўвае гэтыя прадпрыемствы, Старшыня Палаты прадстаўнікоў адзначыў, што яны развіваюцца, рэалізоўваюць інвестыцыйныя праекты. Узначальваюць іх маладыя кіраўнікі, якія зараджаны на працу і ствараюць адпаведны настрой у калектывах, а на прадпрыемствах назіраецца дастойны ўзровень заработнай платы.

Спікер Палаты прадстаўнікоў падкрэсліў, што Слуцк у якасці месца правядзення сустрэчы абраны невыпадкова: «Тут сканцэнтраваны найбуйнейшыя прадпрыемствы. Акрамя сыраробнага і цукрарафінаднага камбінатаў, тут ёсць мясакамбінат, ільнозавод, дражджавы завод, хлебакамбінат. Гэта значыць, што практычна ўся перапрацоўчая галіна Міншчыны сканцэнтравана ў Слуцку».

Ігар Сергяенка заўважыў, што абодва камбінаты, якія наведалі парламентарыі, — перадавыя: «Тут своечасова было праведзена тэхнічнае пераабсталяванне. Дастаткова высокі ўзровень заработнай платы — больш за дзве тысячы рублёў, а на цукрарафінадным — больш за тры тысячы. Таксама няма сур'ёзных праблем з цякучасцю кадраў».

Аўтарытэт і рэпутацыя дэпутатаў

Пасля знаёмства з работай буйных сельгаспрадпрыемстваў Случчыны дэпутаты Палаты прадстаўнікоў сустрэліся з кіраўніцтвам Міншчыны. Ігар Сергяенка распавёў прысутным аб тым, што вынікі тэлефоннага апытання яшчэ раз пацвердзілі аўтарытэт, рэпутацыю дэпутацкага корпуса Мінскай вобласці: 75 працэнтаў насельніцтва давяраюць дэпутатам, у тым ліку дэпутатам Палаты прадстаўнікоў.

«Мы збіраліся напярэдадні, я цікавіўся, якія ёсць праблемы, як яны вырашаюцца, ці ёсць разуменне з боку Мінскага аблвыканкама. І ніякіх заяў або крыўд не выказвалася. Наадварот, дэпутаты кажуць, што з боку старшыні Мінскага аблвыканкама Аляксандра Турчына і кіраўнікоў іншага ўзроўню — пастаянная даступнасць. Гэта правільна, бо мы працуем над агульнымі задачамі, разам вырашаем пытанні», — адзначыў Старшыня Палаты прадстаўнікоў. Ён прывёў у прыклад такую аб'ёмную тэму, як разгляд зваротаў і заяў грамадзян: «Усе ў гэтым бяруць удзел, ёсць станоўчыя прыклады. Але сутнасць не ў тым, каб перацягваць канат і паказаць, што дэпутат адразу вырашыў пытанне. Праблема, у любым выпадку, вырашаецца з удзелам выканаўчай улады. Што датычыцца Мінскай вобласці, тут ёсць поўнае разуменне па ўсіх пытаннях».

Напрыканцы Ігар Сергяенка анансаваў сустрэчу з актывам Мінскай вобласці, якая пройдзе ў пачатку снежня. На сустрэчы плануецца абмеркаваць метады, формы работы з насельніцтвам.

Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ.
Фота БелТА.

«Устаюць раней за ўсіх і пазней за ўсіх кладуцца»

У магутных тэхналогіях — эканоміка і даход прадпрыемстваў

Айчынны аграрна-прамысловы комплекс — высокатэхналагічная галіна. У ёй важныя не толькі карпатлівая праца работнікаў сельскай нівы, але і развіццё новых тэхналогій. Як адзначыў **міністр сельскай гаспадаркі Анатоль ЛІНЕВІЧ**, раней мы не маглі скарыстацца гэтымі тэхналогіямі з-за таго, што не мелі дастатковай колькасці сучасных машын: «Але мы працавалі з краінамі Еўропы, часта туды выязджалі, глядзелі, вывучалі новыя тэхналогіі і ўжывалі іх у сябе ў буйнатаварнай вытворчасці, а не толькі ў фермерскіх гаспадарках».

На думку міністра сельскай гаспадаркі, такі крок правільны, за гэтым стаяць эканоміка і фінансавы прыбытак кожнага прадпрыемства. «Сёння многія еўрапейскія калегі прыязджаюць да нас для абмену вопытам, таму што мы маем вынікі ў вытворчасці сельгаспрадукцыі, параўнальныя з краінамі Еўропы і свету. Мы па праве ганарымся гэтым. Такіх паспяховых гаспадарак па краіне больш за 30 працэнтаў ад агульнай колькасці».

Прэзідэнт Беларусі аддае асаблівую ўвагу гэтым гаспадаркам і паказвае, якім чынам сёння павінен адбывацца працэс вытворчасці прадукцыі сельскай гаспадаркі і як павінны працаваць тэхналогіі. «Я ж працую ў сельскай гаспадарцы з 1992 года, і ўвесь гэты прагрэс праходзіў праз мяне ў розных галінах, кірунках, калі я працаваў інжынерам, кіраўніком, намеснікам старшыні райвыканкама, старшынёй райвыканкама, — адзначыў міністр. — І я разумею, як нялёгка гэта ўсё, але, тым не менш, дамагчыся выніку можна».

Уласныя персікі і абрыкосы

Яшчэ адзін трэнд нашых дзён — вырошчванне экзатычнай прадукцыі на тэрыторыі краіны. «Сёння Беларусь нацэлена пераважна на вырошчванне традыцыйных яблыкаў і груш, аднак з паўднёвых рэгіёнаў краіны пачнецца культывацыя абрыкосаў і персікаў. Ужо ёсць некалькі гаспадарак, якія займаюцца вінаградам, многія прыватнікі вырошчваюць цяплічны вінаград. Упэўнены, што ў хуткім часе гэта пяройдзе ў буйнатаварную вытворчасць», — заўважыў Анатоль Ліневіч.

Намеснік міністра сельскай гаспадаркі Уладзімір ГРАКУН дадаў, што, на жаль, у Беларусі пакуль яшчэ не вырошчваецца міндаль. Тым не менш на прамысловыя прасторы ўжо выходзяць пасадкі грэцкага арэха і фундуку. «Такія плошчы ў нас ёсць у Маладзечне Мінскай вобласці, у Мастах Гродзенскай вобласці, у Пінску Брэсцкай вобласці. У Кіраўскім раёне Магілёўскай вобласці вырошчваюцца грэцкія арэхі таджыкскай селекцыі. Сёлета былі замаразкі, але чакаем, што гэты сад ужо ў наступным годзе будзе прыносіць плады».

Ён адзначыў, што ў першую чаргу будуць культываваць абрыкос. Справа ў тым, што гэты фрукт больш падыходзіць нам па кліматычных умовах. А паколькі яны мяняюцца, у будучыні плануюць атрымаць не толькі абрыкосы, але і персікі.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Вучоныя працуюць над новымі сартамі»

Што датычыцца выканання даручэння па засяванні плошчаў айчыннымі сартамі, ёсць добрыя вынікі, а менавіта — каля 80 працэнтаў. «З азімым ячменем нам трэба яшчэ працаваць, — заўважыў Уладзімір Гракун. — Гэта новая культура, якая заняла годнае месца на палях. Не хачу загадваць наперад, але мільён тон мы павінны атрымліваць. Вучоныя працуюць над новымі сартамі. Таксама айчынныя сарты рапсу на палях займаюць годнае месца, хоць імпартнае насенне і гібрыды ёсць. Вынікі вырошчвання айчынных сартоў кукурузы сёлета мы назіралі на полі нумар адзін».

Намеснік міністра адзначыў таксама, што сарты бульбы беларускай селекцыі карыстаюцца попытам на міжнародным рынку: «На сустрэчах з прадстаўнікамі з дружалюбных краін і рэгіёнаў Расійскай Федэрацыі ў нас просяць насенне беларускай бульбы. Значыць, яе ведаюць і яна карыстаецца попытам. Таксама сумесна з Расіяй працуем па пытаннях насення пладовых культур».

Па экспарце беларускія сарты на блізкім замежжы паказваюць нядрэнныя ўраджаі. «Нашы сарты пшаніцы даюць да 120 цэнтнераў на гектар ураджайнасці», — адзначыў Уладзімір Гракун.

Беларусь — гэта магутная аграпрамысловая краіна. Толькі на 12 лістапада айчынныя аграрыі з улікам рапсу намалацілі 10,3 мільёна тон збожжа, а ўменне выкарыстоўваць назапашаны вопыт і змены ўмоў надвор'я дазваляе атрымліваць стабільныя ўраджаі. «Гэты год — не выключэнне. Мы дадалі па намалоце збожжа, — падзяліўся намеснік міністра сельскай гаспадаркі і Уладзімір Гракун. — У цэлым у краіне намалочана з улікам рапсу 10,3 мільёна тон збожжа. Абяцанні, якія мы давалі ўпачатку, выкананы. Па намалоце дадалі практычна на 100 тысяч масланасення рапсу, а таксама ўзялі запаветныя пяць мільёнаў тон цукровых буракоў і забяспечылі наша насельніцтва плодаагароднінай прадукцыяй».

Беларуская сельгаспрадукцыя вядомая на сусветным рынку. А нашу агародніну, яблыкі і бульбу сёння можна ўбачыць на прылаўках нашых крам. Закладзены ў тым ліку стабілізацыйныя фонды, якія дазволяць забяспечваць насельніцтва прадукцыяй практычна да новага ўраджаю. «Усё гэта — заслуга нашых працаўнікоў, якія ўкараняюць тэхналогіі, распрацаваныя Нацыянальнай акадэміяй навук, і атрымліваюць выдатныя ўраджаі», — падкрэсліў намеснік міністра сельскай гаспадаркі.

Новыя прадукты і новыя рынкі

Работа над пашырэннем рынкаў збыту і асартыменту прадукцыі, якая рэалізоўваецца на замежных рынках, вядзецца на пастаяннай аснове, і станоўчыя вынікі ёсць. Пра гэта заявіў **намеснік міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Вадзім ШАГОЙКА**: «Геаграфія экспарту ахоплівае больш як сто краін. Штогод пашыраем асартымент прадукцыі, якая пастаўляецца на тыя ці іншыя рынкі».

Экспарт прадуктаў харчавання і сельскагаспадарчай сыравіны ў 2022 годзе склаў звыш васьмі мільярдаў долараў. «Задача, пастаўленая кіраўніком дзяржавы па экспарце харчавання не менш за дзевяць мільярдаў долараў штогод, данесена да нашых прадпрыемстваў. Пад яе былі перагледжаны вытворчыя праграмы, зроблены акцэнт на павелічэнні высокамаржынальных відаў прадукцыі, прырост ідзе штогод», — сказаў Вадзім Шагойка.

Акрамя таго, ідзе пошук новых рынкаў, больш прымальных і прэміяльных па цэнавым дыяпазоне. «Вынікі, якія ўжо ў нас ёсць у гэтым годзе, паказваюць, што стратэгія абраная правільна. Прырост экспарту ідзе. Мы сёлета арыентуемся на атрыманне экспарту не менш за ўзровень пікавага 2022 года. Усе нацэленыя на выкананне пастаўленай задачы», — заявіў намеснік міністра.

Перапрацоўчая прамысловасць Беларусі з'яўляецца высокатэхналагічнай, пастаянна вядзецца работа над пашырэннем асартыменту прадукцыі, якая выпускаецца. «Галіна паказвае штогадовы дынамічны рост, і гэты год не выключэнне. Мы прырастаем па вытворчасці ўсяго спектра харчовых тавараў, — адзначыў Вадзім Шагойка. — Зроблены значны акцэнт на вытворчасці высокамаржынальных прадуктаў, максімальна задавальняем патрэбу насельніцтва ў айчынных прадуктах харчавання ў шырокім асартыменце, які прадстаўлены на паліцах нашых крам».

За апошнія гады Беларусь дасягнула значных вынікаў, у поўнай меры забяспечваючы ўнутраны рынак і паспяхова рэалізоўваючы прадукцыю на экспарт. «Гэтая работа вядзецца на пастаяннай аснове, пашыраецца і геаграфія паставак, і асартымент прадукцыі, якая дастаўляецца. Задачы, пастаўленыя кіраўніком дзяржавы ўраду, нацэлены на пашырэнне гэтай работы і на дадзены момант паспяхова рэалізоўваюцца на месцах», — падагульніў намеснік міністра.

Малако і інавацыйныя комплексы

Беларускае малако шырока вядома сваім смакам і карыснымі ўласцівасцямі. Яго вытворчасць сёлета плануюць павялічыць. «У гэтым годзе ў жывёлагадоўлі ўпершыню надой на карову складзе 6150 кілаграмаў, — распавяла **начальнік галоўнага ўпраўлення інтэнсіфікацыі жывёлагадоўлі і рыбагаспадарчай дзейнасці Мінсельгасхарча Наталля СОНІЧ.** — Мы пераходзім мяжу ў шэсць тон. Упершыню вырабім каля 8,8 мільёна тон малака, каля 450 тон свініны і каля 650 тон ялавічыны ва ўсіх катэгорыях гаспадарак. Мы цалкам забяспечваем унутраны рынак і таксама, дзякуючы перапрацоўцы, пастаўляем на экспарт якасную прадукцыю. І гэта ўсё — заслуга нашых людзей, якія працуюць на зямлі, устаюць раней за ўсіх і пазней за ўсіх кладуцца».

Па яе словах, такія дасягненні сталі магчымыя ў тым ліку дзякуючы інавацыйнаму развіццю, стварэнню новых малочнатаварных комплексаў, свінакомплексаў, птушкафабрык, якія палягчаюць работу чалавека: «Мы плануем далей развівацца і да 2030 года ўвесь дойны статак перавесці на высокатэхналагічныя малочнатаварныя комплексы, а таксама пабудаваць новыя свінакомплексы. Яшчэ мы развіваем новыя віды прадукцыі. Так, напрыклад, ужо створана ферма па вырошчванні індычкі і інавацыйная перапяліна ферма».

Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ.
Фота БелТА.

26 студзеня 2025 ВЫБАРЫ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Вольга Чамаданава больш не ўдзельнічае ў электаральнай кампаніі па выбарах Прэзідэнта

Гэтае рашэнне было прынята падчас пасяджэння праўлення Мінскай гарадской арганізацыі грамадскага аб'яднання «Беларускі саюз жанчын», расказала Вольга Чамаданава.

Паводле яе слоў, сёння ў Беларусі выбудавана дакладная палітычная сістэма і любы грамадзянін, у першую чаргу патрыёт краіны, можа ўдзельнічаць у выбарах самага высокага ўзроўню — выбарах Прэзідэнта.

«Грамадскае аб'яднанне «Беларускі саюз жанчын» на сёння прадэманстравала сваю палітычную сталасць. Мы ўбачылі, як была арганізавана работа штаба, як працавалі ініцыятыўныя групы. І самае галоўнае, напэўна, пачулі запыт нашага грамадства на кансалідацыю вакол нашага Прэзідэнта. Мы разумеем цудоўна, што ніхто, акрамя нашага Прэзідэнта Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнкі, сёння не зможа гарантаваць тую бяспеку, у якой мы знаходзімся, бяспеку нашай краіны ў першую чаргу і, вядома ж, такое паступальнае развіццё нашай дзяржавы. Мы — каманда нашага Прэзідэнта. Мы былі і застаёмся гэтай камандай. І самае галоўнае — мы надзейны тыл, у чым можна не сумнявацца. У сувязі з гэтым я прыняла рашэнне не ўдзельнічаць у далейшай электаральнай кампаніі», — дапоўніла Вольга Чамаданава.

Сацапытанне

Беларусы пераважна атрымліваюць інфармацыю аб навінах палітыкі з дзяржСМІ

Такія даныя сацыялагічнага даследавання прывёў дырэктар аналітычнага цэнтра ЕсооМ Сяргей МУСІЕНКА. Сацыялагічнае даследаванне «Фактары ўстойлівага развіцця» праведзена аналітычным цэнтрам з 1 да 21 кастрычніка 2024 года. Выбарка — 1580 рэспандэнтаў, рэпрэзентатыўная па поле, узросце, узроўні адукацыі, тыпе населенага пункта і рэгіёне пражывання рэспандэнтаў. Статыстычная хібнасць выбаркі не перавышае 2,5 %.

Рэспандэнтам прапаноўвалася адказаць на пытанне «З якіх крыніц вы пераважна атрымліваеце інфармацыю аб навінах палітыкі?» Варыянт адказу «Беларускія дзяржаўныя СМІ» выбралі 53,5 % апытаных, «Сваякі, сябры, знаёмыя» — 29,1 %, «Расійскія СМІ» — 28,2 %, «Беларускія недзяржаўныя СМІ» — 9,7 %, «Іншыя СМІ» — 9,5 %, «Іншае» — 5,7 %, «Не цікаўлюся гэтымі навінамі» — 13,6 % (сума перавышае 100 %, паколькі рэспандэнты маглі выбраць некалькі варыянтаў адказу).

«Такі высокі ўзровень даверу да дзяржаўных СМІ гаворыць аб тым, што яны сталі лепш працаваць. Вельмі ўзрасла аператыўнасць. Навінавыя сюжэты цікавыя. Разнастайны парадак дня. Разнастайнасць у падачы кантэнту: друкаваная прэса, тэлебачанне, інтэрнэт, тэлеграм-каналы. Гэта ўсё важныя элементы, якія іграюць ролю», — адзначыў Сяргей Мусіенка.

Што датычыцца такой крыніцы інфармацыі, як «Сваякі, сябры, знаёмыя», то гэта асаблівая тэндэнцыя, якую трэба вывучаць, адзначыў аналітык. «Гэта не асноўная крыніца атрымання інфармацыі. Гэта давер да камунікацыі паміж роднымі і блізкімі, стала больш стасункаў на рабоце. Мы такую тэндэнцыю ўпершыню выявілі, і яе трэба дадаткова вывучаць. Гэта прыемна, бо людзі паміж сабой камунікуюць. Убачыў, пачытаў, сказаў. На мой погляд, гэта пазітыўна. І гэта выдатна», — падкрэсліў ён.

«Не цікаўлюся гэтымі навінамі» — ёсць і такая катэгорыя грамадзян. Апалітычныя, абыякавыя. Як іх разварушыць, трэба думаць. Дарэчы, такія мерапрыемствы, як «Марафон адзінства», народны флэшмоб «Трэба», — гэта якраз намацванне і ўваходжанне ў гэтую катэгорыю, якую мы традыцыйнымі СМІ яшчэ не зачапілі. Гэта магчымасць уключыць гэтых людзей праз іншыя каналы ўздзеяння», — дапоўніў Сяргей Мусіенка.

З ЯКІХ КРЫНІЦ ВЫ ПЕРАВАЖНА АТРЫМЛІВАЕЦЕ ІНФАРМАЦЫЮ АБ НАВІНАХ ПАЛІТЫКІ?

(сума адказаў больш як 100 %)

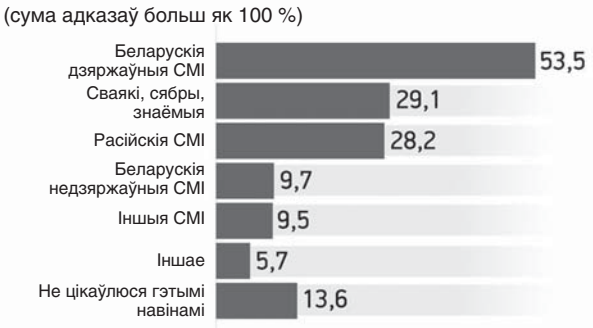

Даследаванне «Фактары ўстойлівага развіцця» праведзена Аналітычным цэнтрам ЕсооМ з 1 да 21 кастрычніка 2024 года. Апытана 1580 рэспандэнтаў.

Інфаграфіка ЗВЯЗДА

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў працуюць у рэгіёнах

Даверлівую гутарку не заменіць нішто

Падмурак у працы — давер людзей. У гэтым пераканана дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па працы і сацыяльных пытаннях Святлана СЯНЬКО. Адно з яе асабістых правіл — пастаянная камунікацыя з выбаршчыкамі.

Час, выдзелены на работу ў выбарчай акрузе, для Святланы Сянько традыцыйна праходзіць у рытме афіцыйных мерапрыемстваў і жывых сустрэч рознага фармату. Тэрыторыя, на якой жывуць твае выбаршчыкі, пераканана парламентарый, — сапраўды месца, дзе чакаюць. Святлана Уладзіміраўна лічыць, што вельмі дапамагае ў рабоце веданне, адчуванне рэгіёна, яго людзей і іх клопатаў. Зона яе адказнасці — Жыткавіцкі, Лельчыцкі, Петрыкаўскі раёны.

— Шчаслівая, што магу працаваць на сваім родным Прыпяцкім Палессі, — адзначае дэпутат. — Усе тры раёны маёй выбарчай акругі ўнікальныя. Гэта і людзі, і іх праца, спалучэнне і найбагацейшай самабытнай культуры, і здабыткаў тых вытворчых, прамысловых цэнтраў, якія вызначаюць Жыткавіцкі, Лельчыцкі, Петрыкаўскі раёны.

Работа з людзьмі Святлане Уладзіміраўне заўсёды была блізкая. Да пачатку парламенцкай дзейнасці яна працавала на пасадзе намесніка старшыні Петрыкаўскага райвыканкама, курыравала пытанні сацыяльнай сферы.

— У нашай рабоце вельмі важна аб'ядноўваць намаганні людзей, каб дасягнуць выніку, — падкрэслівае Святлана Сянько.

Падчас работы ў акрузе яна імкнецца ахапіць усе важныя кірункі працы. Папулярныя сярод выбаршчыкаў фарматы — дзень дэпутата, адкрытыя дыялогі, дыялогавыя пляцоўкі, сустрэчы ў працоўных калектывах.

— Улічваючы свой вопыт, адзначу, што для людзей вельмі камфортны фармат работы з дэпутатам праз прамую тэлефонную лінію. Сама адпрацоўваю звароты з выездам на месца, а чалавек, што прасіў дапамогі ў вырашэнні таго ці іншага пытання, агучыў зварот, атрымлівае адказ. Бо звяртаюцца і пажылыя людзі, пенсіянеры, якія не заўсёды могуць асабіста прыйсці на прыём, — тлумачыць парламентарый.

Па яе словах, часцей за ўсё людзі звяртаюцца з пытаннямі сферы жыллёва-камунальнай гаспадаркі, добраўпарадкавання тэрыторый, гандлю, медыцынскага абслугоўвання. Вядома, адразу ўсе праблемныя пытанні вырашыць нельга: патрабуецца вывучэнне сітуацыі, па некаторых зваротах неабходны дадатковыя дэпутацкія запыты ў органы ўлады, арганізацыі.

— Радуе, што пасля вырашэння хвалюючых пытанняў людзі звяртаюцца на прамыя лініі са словамі ўдзячнасці. Адзін з апошніх прыкладаў — званок ад жыхаркі аграгарадка Верасніца Жыткавіцкага раёна, якой была аказана дапамога ў атрыманні жылля камерцыйнага выкарыстання. У Азяранах Жыткавіцкага раёна вырашана пытанне з рамонтам моста. На гэты зварот удалося даць станоўчы адказ дзякуючы таму, што далучыліся і мясцовыя органы ўлады, і асабіста грамадзяне, дапамог матэрыяламі Нацыянальны парк «Прыпяцкі», — патлумачыла Святлана Уладзіміраўна.

Па яе словах, важная для парламентарыя форма работы ў выбарчай акрузе — удзел у прэзідыуме, сесія раённых Саветаў дэпутатаў, дзе разглядаюцца самыя актуальныя пытанні, якія датычацца сацыяльна значных кірункаў. Так можна не толькі прааналізаваць, што рэалізавана ў тым ці іншым кірунку, што яшчэ трэба зрабіць, але і агучыць пытанні, з якімі звярталіся выбаршчыкі.

Значны для народнага абранніка і ўдзел у грамадска важных мерапрыемствах у жыцці раёнаў. Абавязкова шмат увагі аддаецца рабоце ў маладзёжных аўдыторыях, сустрэчам з актывістамі грамадскіх, прафсаюзных арганізацый.

— У рабоце з моладдзю плённымі аказаліся сумесныя мерапрыемствы з супрацоўнікамі бібліятэчных сістэм, — зазначае Святлана Сянько. — Арганізуем дыялогавыя пляцоўкі, круглыя сталы. З аднаго боку так можна папулярызаваць сярод падлеткаў і моладзі багатую культурна-асветніцкую дзейнасць нашых бібліятэк, а з другога — заахвоціць да ўдзелу ў мерапрыемствах па патрыятычных, духоўна-маральных тэмах. Важна, што падобныя сустрэчы, сапраўды, аб'ядноўваюць. Гэта адзначаюць і моладзь, і запрошаныя спікеры ў раёнах, якія з радасцю адгукаюцца на такую дэпутацкую ініцыятыву. Ставім сваёй мэтай — павысіць грамадзянска-прававую адукаванасць, сфарміраваць актыўную грамадзянскую пазіцыю. Вельмі добры водгук атрымала аб сустрэчы, прысвечанай грамадска-палітычнай свядомасці маладых выбаршчыкаў. Запрасілі ў тым ліку тых, хто ўпершыню пойдзе на выбары. Заўважны былі актыўнасць і цікавасць да гэтай тэмы моладзі, — падкрэсліла Святлана Сянько.

Яна адзначыла эфектыўнае супрацоўніцтва ў правядзенні мерапрыемстваў з прафсаюзнымі, грамадскімі арганізацыямі. Напрыклад, добрай традыцыяй стала акцыя «Падары радасць дзецям», у якой парламентарый бярэ ўдзел разам з грамадскімі аб'яднаннямі і прафсаюзным актывам Петрыкаўскага раёна: на святы віншуюць дзяцей, якія знаходзяцца на лячэнні ў райбальніцы. Вельмі кранальнай акцыяй стала нядаўняе наведванне бальніцы сястрынскага догляду ў Капаткевічах Петрыкаўскага раёна. Разам з грамадскімі арганізацыямі, прафсаюзамі, работнікамі Капаткевіцкага дома культуры Святлана Сянько перадала падарункі людзям, якія знаходзяцца там на лячэнні.

Парламентарый адзначыла ўвогуле асаблівую важнасць жывых сустрэч з выбаршчыкамі.

— Гэта магчымасць абмяркоўваць у тым ліку навацыі заканатворчай дзейнасці, акумуляваць інфармацыю, атрыманую ад людзей, як працуе той ці іншы закон на месцы, — тлумачыць парламентарый. — Плённая работа і ў фармаце выязных сустрэч у населеных пунктах, калі працуем разам з прадстаўнікамі структурных падраздзяленняў райвыканкамаў. Тады напрамую людзі могуць адрасаваць хвалюючыя пытанні органам улады, а тыя — аператыўна вызначыць алгарытм вырашэння.

Штомесяц у графіку работы — маніторынг цэн на тавары, іх асартымент, якасць, апытанне пакупнікоў у населеных пунктах. Акрамя таго, Святлана Уладзіміраўна ў час работы ў выбарчай акрузе бярэ актыўны ўдзел у рабоце камісій па занятасці насельніцтва райвыканкамаў. Для яе, як прадстаўніка Пастаяннай камісіі па працы і сацыяльных пытаннях Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі, гэта адзін з прыярытэтных кірункаў дзейнасці ў выбарчай акрузе. Аналіз работы службы «Адно акно», падрыхтоўкі да навучальнага года ўстаноў адукацыі, ходу сельгаскампаній, умоў работы аграрыяў — гэта толькі частка ключавых пазіцый, якія за апошнія месяцы прааналізавала падчас работы ў акрузе парламентарый.

— І ў рамках дзён інфармавання, і падчас сустрэч у працоўных калектывах адчуваецца важнасць аднаго з элементаў дэпутацкай работы на месцах — данесці да людзей інфармацыю аб значных палітычных падзеях. Выбарчая кампанія, якая пачалася ў краіне, цяпер важная, і запатрабаваная тэма сустрэч. Бо людзі нашы неабыякавыя і вельмі актыўныя, — рэзюмавала Святлана Сянько.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

Працаваць на карысць людзей

Работа з людзьмі — адзін з найгалоўнейшых кірункаў дзейнасці дэпутата. Толькі маючы зносіны з грамадзянамі на месцы, можна зразумець і аператыўна вырашыць іх надзённыя праблемы, каб павысіць узровень жыцця. У гэтым цвёрда ўпэўнены дэпутат Палаты прадстаўнікоў па Докшыцкай выбарчай акрузе № 22 Анатоль СІЎКО.

У склад Докшыцкай выбарчай акругі ўваходзяць Глыбоцкі, Мёрскі і Докшыцкі раёны. Агульная колькасць выбаршчыкаў — каля 58 тысяч чалавек, таму Анатолю Віктаравічу часам не хапае аднаго тыдня на месяц у акрузе, каб сустрэцца з усімі ахвотнымі. На Докшыччыне асобу Анатоля Сіўко добра ведалі і да выбараў: на працягу 16 гадоў ён узначальваў адкрытае акцыянернае таварыства «Завод «Ветразь», што знаходзіцца ў Бягомлі. За шматгадовую добрасумленную працу і вялікі асабісты ўклад у развіццё Докшыцкага раёна Анатоль Сіўко ў 2009 і 2017 гадах быў удастоены ганаровага звання «Чалавек года Віцебшчыны».

«А вось з насельніцтвам Глыбоцкага і Мёрскага раёнаў я не быў знаёмы, таму разам з ініцыятыўнай групай мы праводзілі актыўную выбарчую кампанію ў гэтых рэгіёнах. Выслухоўваў праблемныя моманты і ініцыятывы людзей, знаходзілі агульнае рашэнне. Выбаршчыкі мяне падтрымалі, таму цяпер мы разам плённа працуем на карысць грамадзян», — расказвае дэпутат.

На пачатку сваёй работы Анатоль Сіўко правёў шматлікія асабістыя прыёмы ў райцэнтрах, цяпер выпрацаваў новую тактыку: прыязджае ў кожны сельсавет акругі, бо многім вяскоўцам цяжка і складана дабірацца да горада. Праблемы ў гараджан і вяскоўцаў, як ні дзіўна, амаль аднолькавыя: правядзенне электраацяплення, рамонт дарог. «Наконт апошняга па даручэнні Прэзідэнта былі выдзелены вялікія сродкі на добраўпарадкаванне дарожнай сеткі. Людзі бачаць, які кавалак работы зроблены, і, вядома, кожны просіць звярнуць увагу і на яго вуліцу. У такіх выпадках я тлумачу, што праграма не заканчваецца ў 2024 годзе, яна будзе працягвацца, пакуль усе нашы дарожныя артэрыі не будуць дасканалымі. У выпадках калі сітуацыя з дарожным пакрыццём, асабліва ў сельскіх населеных пунктах, крытычная, пішу дэпутацкія запыты ў дарожна-будаўнічыя арганізацыі і тыя, за што ім шчыры дзякуй, ахвотна ідуць насустрач», — дзеліцца Анатоль Віктаравіч.

Так, у горадзе Дзісна патрабаваў бягучага рамонту стары мост, на яго былі накіраваны пэўныя сродкі. Калі працэс пачаўся, выявілася, што сітуацыя аказалася больш крытычнай, чым здавалася на першы погляд.

«Я звярнуўся па дапамогу ў арганізацыю, на рамонт дадаткова далі 280 тысяч рублёў, — расказвае парламентарый. — У тым жа горадзе людзі скардзіліся на перабоі ў рабоце аўтавакзала. Сітуацыя такая: на ім працаваў усяго адзін чалавек, а калі ў працаўніка быў выхадны, вакзал зачыняўся на цэлы дзень, і людзям прыходзілася чакаць транспарт і пад дажджом, і пад снегам. Мы прапрацавалі гэтае пытанне, на вакзале ўстанавілі дадатковае відэаназіранне і працаўладкавалі яшчэ аднаго спецыяліста».

Часта на прыём звяртаюцца людзі з асабістымі праблемамі, якія, як правіла, хвалююць і ўсіх астатніх. Жанчына з інваліднасцю II групы папрасіла дапамогі ў паскарэнні правядзення электраацяплення. Выявілася, што вёскі не было ў плане. З дапамогай Глыбоцкіх электрасетак населены пункт быў уключаны ў план на 2026 год. На адным з першых прыёмаў у Бягомлі звярнулася жанчына з просьбай дапамагчы ў правядзенні каналізацыі і вады. У гэтым доме на восем кватэр быў праведзены капітальны рамонт, чатыры кватэры з якіх прыватызаваныя. «Тады мы сабралі адказныя службы, і заяўніцы далі дазвол на правядзенне неабходных камунікацый. Праўда, за свае сродкі, бо кватэра прыватызаваная. Жыхары суседніх кватэр таксама зацікавіліся, талакой мы знайшлі вырашэнне сітуацыі: цяпер астатнія жыхары дома могуць таксама правесці камунікацыі ад стаяка заяўніцы», — успамінае Анатоль Віктаравіч.

Часам спрэчкі паміж суседзямі маюць прычыны, якія можна вырашыць хутка. Такія сітуацыі былі ў Докшыцкім і Глыбоцкім раёнах. Суседзям перашкаджалі сцёкавыя воды з даху, дэпутат выязджаў на месца, было вырашана ўстанавіць вадасцёкавыя трубы. Канфлікт вырашаны.

«Часта на прыёмы прыходзяць людзі, для якіх неабходна проста паскардзіцца чыноўнікам, нават калі праблема вырашаецца на мясцовым узроўні з першага звароту. Такім грамадзянам трэба разумець, што, губляючы час на вырашэнне аднаго пытання на сельскім, раённым, абласным і нават рэспубліканскім узроўні, некаторыя больш важныя сітуацыі, якія патрабуюць хуткага рэагавання, могуць застацца незаўважанымі. Трэба праяўляць павагу і да органаў мясцовай улады, і да сваіх аднавяскоўцаў», — адзначае Анатоль Сіўко.

У ліку абавязковых мерапрыемстваў падчас работы ў акрузе — сустрэчы з працоўнымі калектывамі, прадстаўнікамі моладзі. Адметна, што кожную такую сустрэчу народны выбраннік праводзіць у фармаце адкрытага дыялогу, дзе любы ахвотны можа задаць пытанні ці нешта прапанаваць. Актыўна супрацоўнічае дэпутат і з прадстаўнікамі маладзёжнага парламента, запрашаючы моладзь на прыёмы, уводзячы іх у курс дэпутацкіх спраў проста на месцы.

«У маёй рабоце з насельніцтвам няма адной канкрэтнай сферы дзейнасці, якой бы я аддаваў больш увагі. Імкнуся працаваць па ўсіх галінах, дапамагаць у вырашэнні праблем, калі гэта абгрунтавана і правільна з заканадаўчага боку. Хочацца адзначыць, што ў маёй акрузе і мясцовыя ўлады, і службы поўнасцю зацікаўлены ў вырашэнні тых ці іншых пытанняў, за што ім вялікі дзякуй. Бо толькі агульнымі намаганнямі мы зможам палепшыць наш узровень жыцця і нашых суайчыннікаў», — заключыў Сіўко.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота з адкрытых крыніц.

Сямейная газета

Выпуск № 19 (244)

Як ёсць

НЕ ПРА ШАПКУ, альбо Даўгі нашы цяжкія

ГЭТА ўжо рэфлекс — з пачаткам халадоў успамінаць адно і тое ж: ранічка, субота, інтэрнат, дзверы ў наш пакой ціха адчыняюцца, і ў іх з'яўляецца... Не, не Лорык з суседняга, а... шапка — пілотачкай, з бліскучай блакітнай норкі... Мяккая, лёгкая, цёплая, нават чароўная, бо варта надзець — і ў люстэрку ўжо быццам не ты, а... ХТОСЬЦІ куды прыгажэйшы і разумнейшы, варта зняць — чарадзейства знікае.

Нам хацелася яго захаваць.

Такім чынам шапка з блакітнай норкі стала гэткай жа блакітнай, нязбытнай марай, бо адкуль тыя грошы ва ўчарашніх школьніц?

Не ведаю, як у іншых аднапакойніц — у нас з мужам патрэбная сума з'явілася толькі праз гады і якраз увосень: мы збіраліся (і, вядома ж, з'ездзілі б) на рынак — нешта купілі б (хай не блакітнае, бо яно «запрасіла» б новага паліто), але...

Не з нашым шчасцем, як той казаў, бо якраз тады аб'явілася знаёмая, стала распавядаць, што яны з мужам знайшлі-такі прыстойную кватэру, ды гаспадар умову паставіў: альбо плаціце за паўгода наперад, альбо... «Сіл няма болей шукаць! — ледзь не плакала тая знаёмая. — Выручце — пазычце грошай хоць колькі зможаце!»

Што заставалася рабіць?.. Ну, зразумела ж, увайсці ў становішча — пайсці насустрач і пры гэтым — хіба абмовіцца, што грошы адкладвалі на шапку. «Дык яшчэ ж не зіма! — з радасцю заявіла пазычальніца. — А праз месяц мы ўсё аддадзім!»

Не, яны з мужам нас не падманулі: доўг і напраўду аддалі — праз месяц і... шэсць гадоў, за якія, пахварэўшы, я неяк прывыкла хадзіць без шапкі.

І, думаеце, зрабіла высновы? Не: перахапіць грошай да авансу ці зарплаты рэгулярна забягала суседка; амаль пастаянна заходзіў былы калега-ўдавец, які не ўмеў на месяц расцягваць пенсію; часцяком зазіраў знаёмы выпівака, звярталіся родныя ды сябры...

І мы да іх (справа жыццёвая!), здаралася, таксама: размова не пра тое, хто ў каго што пазычаў, а як аддаваў.

Той удавец, напрыклад, сустракаў каля пад'езда ў дзень атрымання пенсіі. Суседка і выпівака старыя даўгі плюсавалі да новых, часам — не могучы аддаць — сыходзілі ў глыбокае падполле, а ўрэшце проста зніклі з гарызонту, на шчасце, не з такімі значнымі сумамі... Адну блізкую прыяцельку «кінулі» на значную: судом вяртала (добра, што распіска была), другую падставіў сын: угаварыў узяць крэдыт, абяцаў, што вяртаць будзе сам, і... У яго змяніліся абставіны — падмануў.

Мама, вядома ж, даравала яму, банк ёй — не...

Старая казка. Двух паляўнічых у лесе дзед пераняў, сказаў: «Хлопцы, не ідзіце па гэтай сцежцы, а то загінеце!» Тыя спярша паслухалі і нават збочылі, але вярнуліся назад: маладыя ж, маўляў, са зброяй — чаго нам баяцца?.. Колькі метраў прайшлі — карціна алеем: цэлы россып грошай!

Узрадаваліся дзядзькі — сталі думаць, што далей рабіць. «Я тут са стрэльбай пасяджу, папільную, — кажа адзін, — а ты дадому крутніся, каня падгані, з ежы што прыхапі, а то пакуль пагрузімся... І глядзі ж — нікому ні слова».

Шчасліўчык не вытрымаў — жонцы сказаў... Загадаў яшчэ праснак спячы для таварыша, а сам на падворак — каня запрагаць, скрыню на воз усцягваць ды марыць, як добра было б... ні з кім не дзяліць тыя грошы, сабе ўсе пакінуць.

Пра тое ж самае і жонка падумала: атруты ў праснак насыпала.

Пахваліў яе муж за знаходлівасць, але грошы забраць не паспеў, бо «ахоўніка» таксама жаба душыла. А таму ён пачакаў, пакуль таварыш наблізіцца, і... выстраліў. Потым сляды замёў, грошы пагрузіў і з песнямі дадому б заехаў, калі б... праснак па дарозе не з'еў.

...Гэта ўжо рэфлекс: з надыходам халадоў успамінаць пра шапку. І з гадамі — зусім не для таго, каб пашкадаваць блакітную, так і няспраўджаную мару, а каб аднойчы «пайсці далей» і прасачыць лёс кожнага, хто хоць-нехаць хітрыў ды выгадваў, хто хацеў «падняцца» — збудаваць сваё шчасце на чужым няшчасці і пераканацца, што ніхто з іх па вялікім рахунку нічога не выйграў.

...Доўг — паводле тлумачальнага слоўніка — тое ж, што і абавязак; тое, што пазычана (пераважна грошы). Бярэш, сапраўды, чужыя і зусім ненадоўга. Аддаваць павінен свае, назаўжды. Іншага выйсця няма, бо (цытата): «Ёсць два жаданні, здзяйсненне якіх можа зрабіць чалавека па-сапраўднаму шчаслівым: быць карысным і мець спакойнае сумленне». Леў Талстой, з якім, вядома ж, не паспрачаешся.

Валянціна ДОЎНАР.

Тыя, хто побач

Спявачка Ірына ВЯРКОВІЧ:

«НЕ ВЫХОЎВАЙЦЕ ДЗЯЦЕЙ — ВЫХОЎВАЙЦЕ СЯБЕ!»

У ГАСЦЯХ у «СГ» — спявачка, артыстка беларускай эстрады, салістка заслужанага калектыву Рэспублікі Беларусь «Музычная харавая капэла «Санорус», вядучая ўрачыстых прыёмаў і канцэртных праграм Ірына Вярковіч. У інтэрв'ю мы пагаварылі аб прынцыпах выхавання сына, сапраўдным сяброўстве, паездцы вакалісткі на малую радзіму і яе жыццёвых выпрабаваннях.

«Галоўная каштоўнасць для сына — адносіны з мамай»

— Сябры, не выхоўвайце дзяцей — выхоўвайце сябе! Усё тое, што яны бачаць, — трансліруюць у жыццё. Калі дзіця ведае, што сёння маме нецікава ўсё, акрамя, напрыклад, тэлевізара, камп'ютара, будзе дакладна такі ж лад жыцця весці. Калі мой малы бачыць, што мама ў «агні» ў добрым сэнсе слова, у цудоўным настроі, яна гарыць працай, новай музыкай, канцэртам, то і ён будзе капіраваць гэты лад жыцця. Мой хлопчык з пялюшак у творчым асяроддзі. У свае 11 ходзіць у тэатральную студыю, ладзіць дома спектаклі. Так цікава назіраць, як размяркоўвае ролі, пераўвасабляецца ў розныя вобразы.

Сын вырас за кулісамі. Добра памятаю, як яму было восем месяцаў. У мяне — канцэрт у Палацы Рэспублікі, прысвечаны Дню міліцыі. Віктар Бабарыкін дырыжыруе, я спяваю, калега носіць Ілью на руках. Малы разрываецца ад крыку. Гэта чулі ўсе музыканты (*смяецца*). Неяк завітала да Віктара на радыё «Мінск» і нагадала яму пра той час. Ён не паверыў.

У мяне як у маці дзейнічае вельмі дакладнае правіла: бізуна і перніка. Божа барані ад якіх-небудзь пакаранняў. Ілыі не цікавая адсутнасць салодкага, мульцікаў — гэта не каштоўнасць. Самае галоўнае — адносіны з маці, абдымкі, пацалункі. Тлумачу: «Ілья, зразумей, самае галоўнае ў сям'і — чалавечыя адносіны». Выхоўваю сына толькі ўласным прыкладам.

(Заканчэнне на 3-й стар. «СГ».)

А вы ведалі?

КАХАННЮ І ІНТЭРНЭТУ ЎСЕ ЎЗРОСТЫ ПАКОРНЫЯ

Дванаццацігадовы падлетак шчыра дзівіцца, што яго 55-гадовая бабуля на «ты» з ноўтбукам і смартфонам. Падлеткам, ды і дваццацігадовым здаецца, што ўсе, хто старэйшы за іх гадоў на трыццаць, — прадстаўнікі старажытнага свету, як яны кажуць, «антыкварыят». Вось спецыяльна для такіх маладых людзей знайшлі даныя Нацыянальнага статыстычнага камітэта: амаль 61,9 % людзей, старэйшых за 65 гадоў, карыстаюцца інтэрнэтам, з іх 73,6 % выходзяць у сецівa штодня.

Ведае статыстыка, і дзе жывуць гэтыя карыстальнікі: 67,8 % — у гарадах, 41,7 % — у сельскай мясцовасці. А навошта яны заходзяць у інтэрнэт?

84,4 %	Адпраўка і атрыманне электроннай пошты, перапіскі
73,7 %	Праслухоўванне музыкі, прагляд фільмаў, камп'ютарныя гульні, спампоўванне
73,5 %	Чытанне, спампоўванне газет, часопісаў, літаратуры
73,0 %	Зносіны ў сацыяльных сетках (на форумах, у чатах, блогах)
60,7 %	Пошук інфармацыі аб таварах і паслугах

А што яшчэ цікавага ёсць у статаглядзе пра пажылых людзей? Аказваецца, стварыць сям'ю ніколі не позна.

Класіфікацыяй Сусветнай арганізацыі аховы здароўя ўстаноўлена:

18—44 гадоў — малады ўзрост,
45—59 гадоў — сярэдні ўзрост;
60—74 гады — пажылы ўзрост,
75—90 гадоў — старэчы ўзрост;
старэйшыя за 90 гадоў — доўгажыхары.

Мяркуйце самі. У 2023 годзе ва ўзросце 65 гадоў і старэй заключылі шлюбны саюз 592 жанчыны і 996 мужчын. З іх 7,1 % жанчын і 6 % мужчын упершыню стварылі сям'ю — менавіта ў сталым узросце.

Сярод тых, хто паўторна ўзяў шлюб, 66,9 % жанчын і 72 % мужчын. Сваё шчасце знайшлі 26 % удоў і 22 % удаўцоў, стварыўшы новыя сем'і.

Ксенія КАВАЛЕЎСКАЯ.

14 лістапада 2024 г. Сямейная газета

МАШЫНА ЧАСУ Ў XVIII СТАГОДДЗЕ

ШЧЫРА кажучы, некалі я, зялёны пачатковец у генеалогіі, думала, што рэвізскія казкі — гэта і ёсць літаральна казкі ці іншы старажытны фальклор. І была вельмі здзіўлена, калі даведалася, што на самай справе гэта адзін з самых сур'ёзных, важных і важкіх (часам да пяці кг!) дакументаў. Але, згадзіцеся, калі гартаеш старонкі гэтых фаліянтаў і раптам нараеш на два-тры стагоддзі ў мінулае да сваіх прашчураў, чым гэта не фантастычнае падарожжа ў часе?

Фальварак Галяневіча ў Бабах

Рэвізскія казкі, па сутнасці, — гэта ўсеагульны перапіс насельніцтва, форма ўліку якога была прынята ў XVIII стагоддзі для абкладання падаткамі асоб мужчынскага полу. Нездарма рэвізскія казкі адносяцца да базавых геалагічных крыніц. Дзякуючы ім мы можам сёння дакапацца да сваіх роданачальнікаў, атрымаўшы найкаштоўнейшую інфармацыю: якога яны былі саслоўя, іх прозвішча (калі было), імя, імя па бацьку, узрост, звесткі пра жонку, узрост і імёны дзяцей і шмат іншага. Арыгіналы 5-й (1795 г.), 6-й (1811 г.), 7-й (1816 г.), 8-й (1834 г.), 9-й (1850 г.) і 10-й (1858 г.) рэвізій захоўваюцца ў Нацыянальным гістарычным архіве Беларусі (НГАБ): https://niab.by

Але, каб замовіць пэўны нумар справы рэвізіі ў архіве, ёсць дзве ўмовы. Па-першае, нам неабходна высветліць, як называўся населены пункт, дзе жылі вашы продкі і да якой воласці, павета, губерні ён адносіўся ў тыя часы.

Па-другое, трэба ведаць прозвішча памешчыка, якому належалі тая вёска ці засценак, таму што казкі складаліся ў алфавітным парадку, па першай літары прозвішча тых самых памешчыкаў, і ў розныя перыяды часу яны маглі быць розныя.

І такім чынам, радавод уладальнікаў свайго краю ў працэсе пошуку сваіх «пра-пра» таксама будзеш ведаць на зубок.

Напрыклад, даследуючы галіны радоў з вёсак Бабы, Берлеж, Падосава, Блужа Ігуменскага павета Мінскай губерні, я высветліла, што гэтыя вёскі адносіліся, згодна з «Алфавітным рэестрам наследных маёнткаў Мінскай губерні Ігуменскага павета пачатку XIX стагоддзя», да маёнтка Падосава і належалі генаралу-маёру Папову. Аднак з рэвізскай казкі за 1795 год (НГАБ, фонд 333-9-42) я даведалася, што Бабы і Берлеж належалі, паводле арэнды, харунжаму Гераніму Міхалаву Гарноўскаму, а Блужа — Стэфану Быкоўскаму (НІАБ 333-9-41). У 1816-м усе пазначаныя вышэй вёскі адносяцца ўжо да маёнтка Блужа. Яго новым уладальнікам становіцца дынастыя Завадскіх: у 1816 годзе гэта былы старшыня Ігуменскага міравога суда Пётр Казіміраў; у 1834-м — Пётр Казіміраў і Тэафілія Францава; у 1850-м — Лаўра Казімірава, якая ў 1858 г. пазначана ўжо пад прозвішчам свайго мужа — Баляслава Свентаржэцкага: за ўдзел яго ў паўстанні 1863 года частка маёнтка Блужа будзе канфіскавана. У маёнтка з'явіцца чарга новых уладальнікаў і шмат судовых спраў па даўгах, і застанецца адзіная спадчынніца, малалетняя дачка Сафія Баляслававаўна Свентаржэцкая. Да яе 31 кастрычніка 1866 года і пяройдзе маёнтак Блужа-Горадна, дваранскімі апекунамі дзяўчынкі пазначаць у 1866 г. С. Беліновіча, а з 1870-га — Юльяна Юльянава Булгака. У 1880-м ужо паўналетняя дваранка Сафія Свентаржэцкая афіцыйна будзе зацверджана ў правах на спадчыну маёнткам Блужа. У 1888 годзе яна ўжо фігуруе як Сафія Празор (па мужу). 2 красавіка ў 1898 годзе Мінская казённая палата заслухае справу аб раздзеле маёнтка паміж стацкім саветнікам Галяневічам і ганаровым грамадзянінам Шэпелерам. Пасля 1900-га пачнуць распрадаваць зямлю маёнтка кавалкамі. Сярод уладальнікаў — дваране Вернікоўскі, Лазарэвіч, Шпілеўскі, таксама мяшчане і сяляне. Ну і, нарэшце, былы апякун Сафіі Свентаржэцкай — Юльян Булгак выкупіць спачатку фальварак Бабы мераю

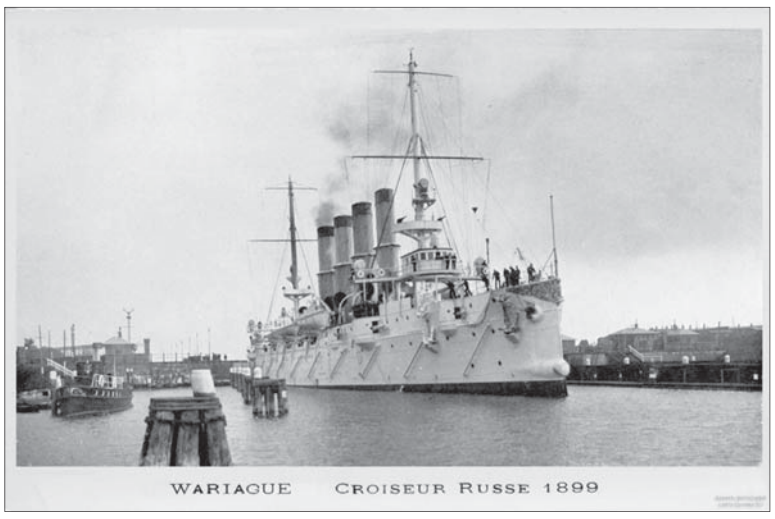

Бронепалубны крэйсер «Вараг», крыніца: сайт ваенна-марской гісторыі 1885—1945 гадоў https://tsushima.su

зямлі 462 дзесяціны 137 сажняў з маёнтка Блужа, «які дастаўся яму з уладанняў Сафіі Булгак па дагаворы, аформленым мінскім натарыусам Маліноўскім 11 чэрвеня 1908 г. за № 33». А потым і сам маёнтак Блужа «дастаўся яму ад адстаўнога падпалкоўніка Уладзіміра Іванавіча Бяляўскага і мяшчанкі Ганны Фердынандаўны Антоненка па купчай крэпасці, зацверджанай 9 лістапада 1913 года за № 3483». Гэтыя ўнікальныя матэрыялы я даследавала ў справе «Аб выкупе зямлі сялянамі маёнтка Блужа-Горадна Ігуменскага павета ў памешчыцы Свентаржэцкай, 1866—1913 гады» (НГАБ, 1595-2-1413).

Дарэчы, пан Галяневіч паспеў у свой час на ўскраіне Бабоў, каля Кладак, пабудаваць фальварак, пасля ў ім зрабілі школу. І мая цётка Соня Паўловіч у 30-х гадах мінулага стагоддзя пайшла туды ў першы клас. З акна яе хаты (у Кладках) панскі маёнтак з чырвоным жалезным дахам выглядаў прывабна сярод зеляніны саду, і дзяўчынцы падабалася яго малявяць.

Трыпан, Трыфан і Трафім

Яшчэ адна выдатная базавая генеалагічная крыніца — метрычныя кнігі цэркваў, касцёлаў і іншых канфесій. Да 1918 года ў іх запісвалі звесткі аб нараджэнні, заключэнні шлюбаў і смерці прыхаджан. І пачынаць сваё даследаванне я раю менавіта з гэтых дакументаў. Тым больш што шмат метрычных кніг выкладзена ў вольны доступ на сайце: www.search.org служачымі Царквы Ісуса Хрыста Святых апошніх дзён (мармонаў), якія ў 1990-я мінулага стагоддзя алічбавалі большасць дакументаў з архіваў былых краін СНГ. Неабходна толькі ведаць, якога веравызнання былі вашы продкі і да якога прыходу адносілася іх вёска, што таксама даступна ў інтэрнэце.

І зараз я пакажу на прыкладзе мужчынскай лініі роду Паўловічаў, як я дабралася да родапачынальніка, які нарадзіўся прыкладна ў 1725 годзе. На момант пошуку я ведала свайго 5-га прадзеда — Мірона Васілёва (23.08.1836 г.). Вёска Бабы, дзе ён жыў, адносілася да Блужскай Свята-Успенскай Багародзіцкай царквы.

І вось у яе метрычнай кнізе аб шлюбах за 1862 год мне трапляе на вочы вельмі цікавы запіс аб тым, што 9 верасня 61-гадовы Антон Паўлаў Баешка і 45-гадовая Ганна Мікітава Паўловіч пабраліся шлюбам. Сярод сведкаў я звяртаю ўвагу на Васіля Хведарава Паўловіча. Вельмі падобна на тое, што гэта і ёсць бацька Мірона, а Хведар — бацька ўжо Васіля?

Але, каб пераканацца ў сваіх здагадках, звернемся да рэвізскіх казак маёнтка «Блужа» за розныя гады.

Мне адразу шанцуе: у 9-й рэвізіі за 1850 год (НГАБ — 333-9-648, літары Д-І), сапраўды, знаходзяцца і Хведар Трафімаў Паўловіч, 1776 года нараджэння, і яго сын Васіль, 1809 года нараджэння, і сыны Васіля: Мірон і Конан. Я атрымліваю нават «бонус» — імя бацькі Хведара: Трафім! А хто ж тады бацька Трафіма?..

Перакокваем яшчэ праз 34 гады, і ў рэвізскіх казках за 1816 год (НІАБ 333-9-81, літары А-З), на старонцы 863, адварот, у Бабах сустракаем памаладзелага 41-гадовага Хведара з 7-гадовым сынам Васілём, у якога, зразумела, Мірона яшчэ няма. І ён мог ніколі не нарадзіцца, бо ў вёсцы па суседстве — Берлеж (с. 868 — адварот) — мяне чакае радасная і адначасова сумная навіна. Там з'яўляюцца 58-гадовы Трафім Сцяпанаў — бацька і малодшыя браты Хведара — 22-гадовы Рыгор, 19-гадовы Мікіта, 39-гадовы Сцяпан. Але ці не ўся сям'я загінула ў 1812-м, падчас вайны з Напалеонам. Засталіся ў жывых толькі Трафім і Васіль, прамыя нашы продкі. І дрыжыкі бяруць раптоўна ад думкі, што наш род ледзь не знік...

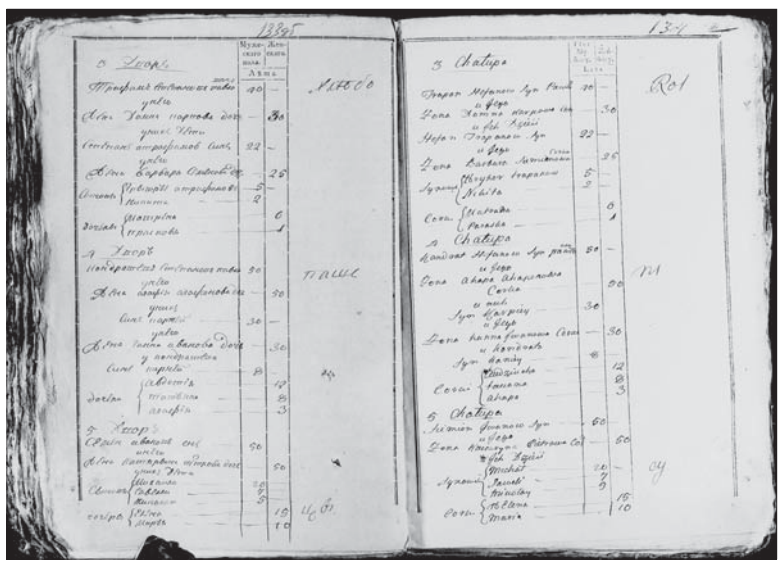

Копія рэвізскай казкі, 1795 год, Берлеж, старонкі 133-134: Trapan Stefanow syn Pawlovich (Трапан Стэфанаў сын Паўловіч). Крыніца: Нацыянальны гістарычны архіў Беларусі, фонд 333, вопіс 9, справа 42, узята з сайта: www.search.org

У 5-й рэвізіі ў Берлежы за 1795 год (НІАБ, 333-9-42) чакае сюрпрыз. Сярод неаседлых, пазначаных казённымі сялянамі — а гэта значыць, вольныя хлебаробы, якія не ведалі прыгоннага рабства і плацілі падаткі ў казну, — з правай старонкі ў арыгінале на польскай запісана: Трапан Стэфанаў Паўловіч, а ў перакладзе з левага боку — ужо Трафім. Як гэта зразумець? А справа ў тым, што рэвізскія казкі — гэта адзін з унікальных старажытных дакументаў, дзе імёны і прозвішчы пісаліся так, як называлі адзін аднаго ў жыцці. І таму можна лічыць сапраўдным імя нашага продка не Трафім, а Трапан ці, магчыма, яшчэ Трыфан (фота 2).

Такім чынам, я вылучыла сваіх родных на чатыры калены глыбей: Стэфан (прыкл. 1725 г.), Трапан (1755 г.), Хведар (1775 г.), Васіль (1809 г.), Мірон (23.08.1836 г.), Сідар (1876 г.), Іван (03.01.1906 г.), мой дзядуля і яго дачка, мая матуля — Раіса (15.09.1934 г.). Дарэчы, маленькай яна яшчэ паспела застаць у жывых свайго дзеда Сідара Міронавіча, а лёс у яго неардынарны.

Беларусы з крэйсера «Вараг»

Калі Сідару ў 1896 годзе споўніўся 21 год, яго не забралі ў царскае войска, таму што жыў ён у Бабах разам з бацькамі Міронам і Тарэсай, і па законе аб усеагульнай вайсковай павіннасці ад 1 студзеня 1874 года адзіны сын у бацькоў вызваляўся ад службы. Двое ж старэйшых сыноў — Пятрок і Хведар — даўно жылі асобна. Але неўзабаве Сідар ажэніцца з Ганнай, у 1898 годзе народзіцца Макар, і Сідара прызавуць у расійскі імператарскі флот. Тэрмін службы на флоце ў той час складаў 7 гадоў. Але Сідар вернецца да пары ды без адной нагі, з суправаджальным вайскоўцам і з вялікім куфрам. Па ўспамінах родных, у куфры тым апынецца некалькі пар цёплай і тонкай бялізны, ручнікі, бушлат, кіцель. Суправаджальны спытае маладую 23-гадовую жонку: ці прыме тая мужа-інваліда? Калі не, ён зараз жа забярэ Сідара ў штаб пісарам, бо почырк у таго надта добры. Ганна мужа прыме. І колькі дзяцей яшчэ ў іх народзіцца — шэсць сыноў і дачка!

А вось наконт таго, дзе служыў Сідар, ёсць у мяне цікавыя здагадкі.

У групе «Бессмяротны полк» на Facebook я знайшла дзённік Мікалая Логвінава Федарынчыка з сяла Блонь Пухавіцкай воласці Ігуменскага павета (гэта 18 км ад Бабоў), і ён быў прызваны ў Марфлот у той жа год, што і Сідар. Дзённік выклала ў інтэрнэт амерыканская прапраўнучка Мікалая Федарынчыка. І вось што той піша ў 1899 годзе:

«Я выехаў з дому 26 лістапада, а прыбыў 28 лістапада ў горад Санкт-Пецярбург. І прызначылі мяне ў 13-ы флоцкі экіпаж у Кранштат. 31 снежня пачалі навучаць розным прыёмам ружэйным. І навучалі да прысягі, якая была 24 сакавіка 1900 года. А да Вялікадня нас разбілі па ротах судовай каманды, і я быў залічаны качагарным кватэрмейстарам у 8-ю роту новага крэйсера 1-га рангу «Вараг».

Ці не трапіў і Сідар Паўловіч на гэты ж крэйсер, які прыняў удзел у легендарнай бітве ў пачатку руска-японскай вайны?

27 студзеня (9 лютага) 1904 года японская эскадра з 14 караблёў атакавала «Вараг» і кананерскую лодку «Карэец». Яны паспрабавалі прарвацца па Жоўтым моры з нейтральнага карэйскага порта Чамульпо ў Порт-Артур. Перавага японцаў была велізарнай, але «Вараг» уступіў у бой.

На палубе «Варага» знаходзіўся і яшчэ адзін зямляк з Ігуменшчыны — матрос першай стацці, артылерыст Міхаіл Вячаславаў Пракаповіч з вёскі Падкоссе Пухавіцкай воласці, што за 20 км ад Мар'інай Горкі. Ён бесперапынна вёў агонь па ворагу, пакуль з адарванай рукой не ўпаў без прытомнасці. Матросы перавезлі раненага на катары ў шпіталь Чамульпо, і потым, нарэшце, ён даехаў у Пецярбург, у якім герояў Чамульпо 16 красавіка 1904 года сустракалі на Дварцовай плошчы.

Ці не быў разам з параненымі «Варага» дастаўлены ў шпіталь, а пасля праз Пецярбург перапраўлены на радзіму Сідар — аб гэтым, на жаль, фактаў няма. Затое мне дакладна вядома, што ў 1904 годзе народзіцца Цупрыян. І яго бацька Сідар, каб гэта здарылася, павінен быў з'явіцца дадому не пазней сакавіка-красавіка 1904 года, тады б Цупрыян нарадзіўся ў апошніх лічбах снежня таго ж года. І ў гэтым выпадку цалкам было б верагодна, што Сідар служыў на «Варазе». Але магчыма, што ён трапіў на іншае судна: крэйсер «Палада» ці браняносцы «Арол», «Наварыя» — напярэдадні і ў час руска-японскай вайны ў імператарскім флоце служыла шмат беларусаў. У любым выпадку подых бушавальнага мора падчас тых падзей матрос Сідар Паўловіч, мой прадзядуля, моцна адчуў на сабе. Іх халодныя пырскі даляцелі праз стагоддзі і да мяне.

Дзеля таго, каб аднойчы злавіць хвалю бушавальнага мора, і ёсць рэзон вывучаць гісторыю сваіх продкаў, і я жадаю вам, сябры, самых яскравых гісторый і пачуццяў на гэтым шляху!

Ала ЖУР.

«НЕ ВЫХОЎВАЙЦЕ ДЗЯЦЕЙ — ВЫХОЎВАЙЦЕ СЯБЕ!»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Вось гасцяваў ён у маіх свёкраў. У іх пчальнік, вялікі дом. Я званю, кажу, прыедзь, можа, пабудзь са мной дома. Адказвае: «Мама, не магу, у мяне вельмі шмат спраў. Павінен дапамагчы дзядулю адрамантаваць парог. А яшчэ трэба качаць мёд, займацца сотамі». Аднойчы сын адпачываў у маёй мамы ў вёсцы, займаліся агародам. Тэлефануе і кажа: «Мама, уяўляеш, мы купілі насенне агуркоў «Ірышка»!» (*смяецца*). Прыемна.

Яго не цікавяць гаджэты. У мяне пытаюцца: «Скажы шчыра, ты яму забараняеш камп'ютар?» Не. Нават не ведаю, што ў яго тэлефоне. Ноўтбук заўсёды адкрыты на кухонным стале. Што глядзіць? «Ірына Вярковіч — музыка, песні, відэа», расклад транспарту, напрыклад, як даехаць да тэатральнага гуртка. Калонцы «Аліса» задае пытанні: якое надвор'е ў Фінляндыі? Вось гэта яго цікавасць. Лепіць, малюе, гуляе ў «Лега». Умее займаць сябе. Чула, што тыя, хто можа быць у адзіноце шчаслівымі, — мудрыя. Мяне таксама не трэба забаўляць. Таму жыццёвы прынцып — выхаванне сваім прыкладам у першую чаргу. Рабі дабро і далучай да гэтага сваё дзіця. Паказвай яму свет. Мы шмат вандруем. Аздараўляемся ў санаторыях, у паездках стараемся ўбачыць славутасці, а яшчэ далучаю Ілью да добрых спраў. Рэгулярна наведваем спецустановы для інвалідаў, адвозім неабходныя рэчы. Першы раз, памятаю, узяла сына. Дзеці выбеглі, пачалі абдымаць яго. Сын учапіўся ў мяне і не разумеў, што адбываецца. «Мама, — пытаецца, — а што гэта?». «Дык вось, Ілья, — кажу, — запомні, каб бацькі ўсіх гэтых дзяцей аддалі ўсе свае грошы і папрасілі здароўя свайму хвораму дзіцяці — гэтага цуду не адбудзецца. А ў цябе, мой любы сынок, ёсць усё. Таму давай задумаемся, ці трэба капрызіць і сварыцца».

«Хачу ўсё паспець!»

— Свой «кайф» знайшла ў адзіноце. Калі дома адна, называю гэта «піжамнай вечарынкай» (*смяецца*). Вось як цяпер: мой хлопчык у свёкраў. Звычайна з'язджае да іх альбо да маёй матулі. У мяне шмат працы, канцэртаў. Таму адзінота аднаўляе. Маральна, фізічна, матэрыяльна.

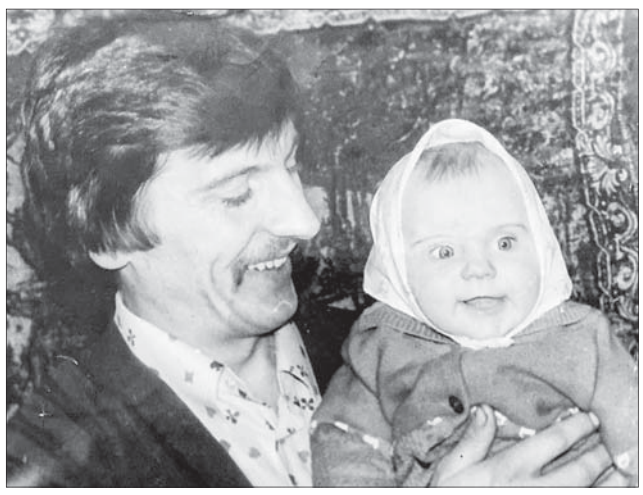

Маленькая Іра разам бацькам.
Менавіта ад таты артыстцы перадалася неўтаймоўная энергія.

Магу бясконца аддаваць сябе людзям. Энергія ўва мне ад майго нябожчыка бацькі. Веру, што ён для мяне анёл-ахоўнік. Часам здзіўляюся, адкуль столькі энергіі! Людзі пытаюцца: «Іра, дзе чэрпаеш сілы?» Не ведаю! Адкажу на гэта так: я хачу ўсё паспець! Напрыклад, сёння схадзіла на здымкі «Навін культуры» да Ганны Панцялеевай, з'ездзіла на кастынг «Х-фактару» і яшчэ вам даю інтэрв'ю (смяецца). І адчуваю сапраўднае задавальненне. Падчас усіх сваіх інтэрв'ю атрымліваю асалоду ад кожнай хвіліны. Трэба памятаць, што гэта не паўторыцца больш у вашым жыцці, паверце!

«Успаміналі, як гулялі па начах і весяліліся»

— Мая малая радзіма — горад Фаніпаль. Па лініі маці мы ўсе з Дзяржынскага раёна. А бацька — з Белавежскай пушчы. Вёска Радзецк знаходзіцца менавіта на тэрыторыі пушчы. Пры ўездзе — указальнік «Нацыянальны парк «Белавежская Пушча. Знаходзіцца пад кантролем Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь». Не была там гадоў дзесяць. Летась паехала. Раней ездзіла з бацькам. Там засталіся сваякі. Няма ўжо бабулі і дзядулі... Цікавыя мясціны — усе родныя. Бачу, як усё змянілася. Памятаю, як гэта было ў дзяцінстве. 120 двароў. У кожным — размовы, святы. Вялізная доўгая вёска. Яна жыла. Цяпер гэтага няма. Там цяпер дзесьці чалавек дзесяць жыве. Усё разбураецца, хутка зарастае. Вёску насялілі дзікія жывёлы. Яшчэ калі прыязджала з бацькам у 2010 годзе, там ужо было шмат і дзікоў, і змей. Ехалі гэтым разам з сястрой, глядзелі на дзікую прыроду і ўспаміналі, як гулялі па начах, весяліліся. А цяпер разумею: тут небяспечна, бо вакол — дзікая пушча. І не ведаеш, чаго ад яе чакаць. Аднак яна ўсё роўна неверагодна прыгожая!

«Вельмі люблю сваю сям'ю»

— Езджу як мага часцей да бабулі ў Дзяржынскі раён. Ёй 84 гады. Пры любой магчымасці стараюся пацалаваць, абняць. Мы доўга не маглі прыйсці да кансэнсусу: як павінна выглядаць на сцэне яе ўнучка і артыстка Ірына Вярковіч? Па маладосці чаго з маімі валасамі толькі не было (смяецца). А вось бабуля хацела хвалістыя, доўгія. Дык вось цяпер у спявачкі Вярковіч менавіта такая прычоска! Нарэшце з бабуляй прыйшлі да аднаго назоўніка.

А калі сур'ёзна, то прывыкла, каб са мной быў мой клан, сям'я. Мне 44. У мяне ёсць сын, мама і бабуля. Чатыры пакаленні. Хачу, каб так было заўсёды. Але разумею, што гэта немагчыма. Я вельмі люблю сваю сям'ю. Абдымаць сваё дзіця. Гэта асаблівая энергетыка, якой хочацца дзяліцца і напаўняць людзей. Мне не шкада ніколькі. Упэўнена, адкуль яе столькі,— ад бацькі. У памяці — карцінка: чыёсьці вяселле. Бацька танчыць. Здымае кашулю. Маці выціскае яе. Тата круціць галавой, і пырскі ляцяць у розныя бакі. Вось гэтая карціна стаіць перад вачыма. Ён быў шалёны да танцаў. Мог танцаваць без стомы. І я такая ж. Гэта мае гены. А другая крыніца энергіі — людзі, якія мяне акаляюць. З імі не шкадую сябе.

Лічу, калі Бог даў магчымасць дзяліцца гэтым, значыць, можна камусьці дапамагчы. Калі надзяліў талентам — неабходна несці яго людзям. Гэта Божы дар. Трэба ісці ў народ і развіваць сваю творчасць. Годна, каб падабалася, каб былі захоплены табой.

Ірына выкарыстоўвае любую магчымасць, каб правесці з сынам час цікава і карысна.

«Запомніце: у Бога ўсё своечасова»

— Я вельмі просты чалавек. Ведаю цану свайго шчасця, творчасці, шляху і прызнання, якой цаной гэта ўсё дасталося. Было ўсё: і роспач, і падзенне, і разгубленасць, і пытанне: «Чаму так? Я ж усё правільна рабіла». Парада ад Ірыны Вярковіч — верыць у лепшае. Запомніце: у Бога ўсё своечасова. Усё, што сёння здаецца непрыемным, заўтра будзе самым вялікім шчасцем і гонарам. Кажу гэта з пазіцыі моцнага чалавека. У мяне ёсць прыяцелька, якая кажа: «Не разумею, Іра, як у цябе гэта атрымліваецца? Ты вечарам можаш паплакаць, раніцай паднялася і пайшла ўпрыгожваць свет». Так і ёсць. Я моцны чалавек. Моцны духам, верай сваёй, эмоцыямі. Цяпер у мяне такая пазіцыя: жыву дзеля свайго сына, родных і блізкіх, сваёй творчасці. Гэта ўсё дорага майму сэрцу. Трэба верыць у лепшае, быць аптымістам. Не дапускайце ў сваё жыццё дрэнных думак! У мяне таксама быў складаны перыяд. Але заўсёды сабе кажу: ніколі не стану на калені да той пары, пакуль побач са мной мой сын. Проста не маю на гэта права. Як і артыстка — таксама не маю. Таму што ад мяне чакаюць новых кампазіцый, новай музыкі, свежых вобразаў, яркіх эмоцый.

«Важна, каб былі людзі, якія ў цябе вераць»

— У маім творчым жыцці за апошнія тры гады мяне вельмі падтрымала Гюнеш Абасава. Мы пазнаёміліся на адным з канцэртаў, калі служыла ў аркестры ГУУС. Заўсёды кажу: усе людзі, якія прыходзяць у маё жыццё, не выпадковыя. Сябруем сем'ямі, пастаянна на сазвоне. Ведаю, што яна шануе наша сяброўства, як і я. У нас сумесная канцэртная праграма «Беларусы — людзі міру». Плануем і далей дарыць гледачу радасць, развівацца, напаўняць праект новымі песнямі, пастаноўкамі, шоу.

І калі гаварыць, хто дапамог мне змяніць жыццё, — гэта Гюнеш Абасава. Яна ўбачыла ўва мне агеньчык. Заўсёды кажу ёй: «Дзякую табе за тое, што проста прымусіла мяне запісаць першы сінгл». Вельмі важна, каб былі людзі, якія ў цябе вераць. У мяне ёсць такія — гэта Гюнеш, мая блізкая сяброўка. А таксама Вольга, мая сястра, мае родныя і блізкія.

Жаночая палова ВЯРКОВІЧАЎ — Ірына з матуляй Вольгай Аляксееўнай (*уверсе*) і бабуляй Марыяй Іосіфаўнай.

Надзея ЗУЕВА.
Фота з сямейнага архіва артыстки.

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона) по поручению **Добрушское РайПО** (продавец) извещает о проведении **27 ноября 2024 года** открытого повторного аукциона по продаже имущества в 12.00 по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

Лот № 1: Капитальное строение с инв. № 311/С-50225 общей площадью 176 кв. м, наименование – магазин № 11, назначение – здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности – одноэтажное блочное облицованное кирпичом с кирпичной пристройкой здание магазина, с надворными постройками: сараем, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 321287202102000088 площадью 0,0790 га, расположенное по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, Утевский с/с, п. Степь (магазин).
Капитальное строение с инв. № 311/С-52019, общей площадью 135,7 кв. м, наименование – магазин № 16, назначение – здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности – одноэтажное кирпичное с кирпичной пристройкой здание магазина с надворными постройками (сараем), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 321255700001000507 площадью 0,0414 га, расположенное по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, Утевский с/с, п. Степь, ул. Залинейная, магазин № 16. Капитальное строение сдано в аренду по договору аренды.
В состав лота входит оборудование в количестве 12 ед. Перечень имущества опубликован на сайте **www.deloocenka.by**
Начальная цена продажи без НДС – 18 355,00 бел. руб. **Задаток** – 183,55 бел. руб.

Лот № 2: Капитальное строение с инв. № 311/С-50168 общей площадью 79,2 кв. м, наименование – магазин № 10, назначение – здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности – одноэтажное кирпичное с кирпичной пристройкой и тамбуром здание магазина с надворными постройками (крыльцом, воротами с калиткой, двумя заборами, уборной), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 321286604601000043 площадью 0,0384 га, расположенное по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, Рассветовский с/с, д. Марьино, ул. Советская.
Капитальное строение с инв. № 311/С-51585 общей площадью 27 кв. м, наименование – склад, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, составные части и принадлежности – одноэтажный состоящий из шифера склад, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 321286604601000043 площадью 0,0384 га, расположенное по адресу Гомельская обл., Добрушский р-н, Рассветовский с/с, д. Марьино, ул. Советская.
Капитальное строение с инв. № 311/С-51584 общей площадью 10,6 кв. м, наименование – склад, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, составные части и принадлежности – одноэтажный дощатый склад, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 321286604601000043 площадью 0,0384 га, расположенное по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, Рассветовский с/с, д. Марьино, ул. Советская.
Капитальное строение с инв. № 311/С-50772 общей площадью 37,1 кв. м, наименование – автомагазин-заправка, назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, составные части и принадлежности – А1/к-Автомагазин-заправка, Б1/к-Пристройка, а-Металлическая ёмкость, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 321250100002000392 площадью 0,1058 га, расположенное по адресу Гомельская обл., Добрушский р-н, г. Добруш, ул. Октябрьская, 21А. Капитальное строение сдано в аренду по договору аренды.
Начальная цена продажи без НДС – 14 805,00 бел. руб. **Задаток** – 148,05 бел. руб.

Лот № 3: Капитальное строение с инв. № 311/С-50482 общей площадью 275,3 кв. м, наименование – магазин № 15, № 16, назначение – здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности – одноэтажное кирпичное с кирпичной и блочной пристройками здание магазина, с надворными постройками (двумя складами, сараем, погребом), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 321282401601000610 площадью 0,0814 га, расположенное по адресу Гомельская обл., Добрушский р-н, Иваковский с/с, аг. Иваки, ул. 50 лет Октября, 102. Капитальное строение сдано в аренду по договору аренды.
В состав лота входит оборудование в количестве 10 ед. Перечень имущества опубликован на сайте **www.deloocenka.by.**
Начальная цена продажи без НДС – 35 586,50 бел. руб. **Задаток** – 355,87 бел. руб.

Лот № 5: Капитальное строение с инв. № 311/С-53371 общей площадью 140,7 кв. м, наименование – магазин № 27, назначение – здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности – Б1/к-Пристройка, 1-Уборная, А1/к-Магазин, а-Калитка, б-Ограждение, в-Ограждение, г-Ворота, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 321250100001002939 площадью 0,0308 га, расположенное по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, г. Добруш, ул. Советская, 67А. Капитальное строение сдано в аренду по договору аренды.
Лот включает ТОРГОВЫЕ РЯДЫ РЫНОК ФАРФ.З-Д, инв. № 452/3662, демонтаж и вывоз осуществляется силами и за счет покупателя.
Начальная цена продажи без НДС – 24 162,73 бел. руб. **Задаток** – 241,63 бел. руб.
Расходы по приведению в надлежащий вид всей необходимой документации, государственной регистрации договора купли-продажи и перехода права на предмет аукциона возлагаются на Победителя аукциона

Продавец: Добрушское РайПО, г. п. Тереховка, ул. Вокзальная, 47. Конт. тел.: +375 232 34-98-92, +375 44 590-84-01.
Шаг аукциона – 5 % от начальной цены лота в фиксированной сумме.
Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора аукциона ООО «Деловая оценка»: р/с BY60BELB30121322650030226000 в филиале ОАО «Банк БелВЭБ», г. Гомель, пр-т Ленина, 10, БИК BELBBY2X, УНП 490870026.**
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни **с 10.00 до 13.00** и **с 14.00 до 17.00** от даты опубликования настоящего извещения.
Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 26.11.2024 г. в 17.00.
Порядок участия и проведения аукциона с перечнем необходимых документов опубликован на сайте www.deloocenka.by.
Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за 3 (три) дня до его проведения.
Единственный участник имеет право приобрести лот с шагом 5 %.
Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену.
Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента подписания протокола; стоимость, сформированная в результате аукциона, должна быть выплачена продавцу в течение **30 (тридцати) календарных дней** с момента проведения торгов. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет окончательной стоимости предмета оценки. Указанные объекты никому другому не проданы, не заложены, под запретом не состоят, судебного спора о них не имеется, других владельцев нет.
Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Конт. тел. организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
(Организатор электронных торгов, Оператор электронной торговой площадки) извещает о проведении повторных электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего **унитарному предприятию «Запад-Транснефтепродукт»** на праве хозяйственного ведения (Продавец)

Электронные торги состоятся 28.11.2024 в 14.00.

Лот № 1 в составе:

1. Капитальное строение Мозырская перекачивающая станция (2М) с инв. № 340/С-3201669. Протяженность линейного сооружения – 8109,7 м. Площадь – 41036,0 кв. м.

2. Движимое имущество (перечень представлен на ЭТП «GOSTORG»).

Адрес: Гомельская обл., Речицкий р-н, Заспенский с/с, д. Май, аг. Заспа, Мозырская перекачивающая станция (2М).

1. Земельный участок 324500000001019538, 0,0013 га.
2. Земельный участок 324500000001019539, 0,0004 га.
3. Земельный участок 324500000001019535, 0,0015 га.
Право аренды земельных участков, срок действия: с 03.11.2020 по 27.11.2042.
4. Земельный участок 324500000001005509, 5.7161 га.
Право аренды, срок действия: с 27.02.2012 по 27.11.2042.

Начальная цена продажи с учетом НДС 20 % – 4 778,59 руб.
Задаток – 477,86 руб.
Шаг электронных торгов – 5 %. Штраф – 100 базовых величин.
Порядок проведения электронных торгов определен Регламентом электронной торговой площадки «GOSTORG» (далее – ЭТП). Детальная информация об электронных торгах, в том числе об оформлении участия в них, условиях торгов размещена на ЭТП.
Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белагропромбанк», BIC BAPBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений с прилагаемыми к ним документами и задатков: 25.11.2024 в 16.00.

Организатор электронных торгов:
☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• e-mail: torgi@ino.by • Электронный адрес ЭТП: gostorg.by

УНП 190055182

Информация о проведении **2 декабря 2024 года в 15.00** повторных аукционных торгов по продаже имущества, принадлежащего РУП «Торговый дом «Восточный»

Сведения о предмете торгов (наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества): изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-708179937 общей площадью 2878,1 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, тр-т Игуменский, 16-388 (наименование и назначение – торговое помещение), и установленные в нём системы и оборудование: система пожарной сигнализации и оповещения о пожаре с инвентарным номером 2748, система водяного пожаротушения и система автоматизации с инвентарным номером 2749, система охранной сигнализации с инвентарным номером 2751, система контроля доступа с инвентарным номером 2753, система холодоснабжения с инвентарным номером 2756

Начальная цена –	**Размер задатка** –
8 179 347,14 бел. руб. с учетом НДС	817 934,71 бел. руб.

Продавец имущества – РУП «Торговый дом «Восточный», 220125, г. Минск, ул. Уручская, 14А, тел. +375 (17) 275 75 23.
Организатор торгов – государственное предприятие «МГЦН», 220030, г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10, тел.: +375 (17) 365 48 36

Срок и место приема заявлений: по 28.11.2024 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Порядок оформления участия в торгах и проведения аукциона изложен в извещении о проведении торгов, размещенном на интернет-сайтах: организатора торгов – **www.mgcn.by** (раздел «Аукционы/Недвижимость в собственность»); Минского городского исполнительного комитета – **www.minsk.gov.by** (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА»); Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – **www.gki.gov.by** (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»). **Телефон для справок** +375 (17) 365 48 36

Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении 26 ноября 2024 г. в 10.00 повторного открытого аукциона с понижением начальной цены на 90 % после седьмых несостоявшихся торгов по продаже имущества Петриковского производственного участка филиала ОАО «Рогачевский МКК» Калинковичский молочный комбинат, расположенного по адресу: Гомельская обл., Петриковский р-н, г. Петриков, ул. Коммунальная, д. 87, принадлежащего Открытому акционерному обществу «Рогачевский молочноконсервный комбинат» на праве собственности

Лот № 1: Объекты недвижимости

Здание цеха, одноэтажное, кирпичное, инв. № 335/С-6629, ул. Коммунальная, д. 87. Здание специализированное для производства продуктов питания, включая напитки, и табака. 1964 г. п., одноэтажное. Общая площадь 2125,7 кв. м. Составные части и принадлежности: шесть пристроек. **Здание компрессорной, одноэтажное, кирпичное**, инв. № 335/С-6634, ул. Коммунальная, д. 87. Здание неустановленного назначения. 1964 г. п., одноэтажное. Общая площадь 301,2 кв. м. Составные части и принадлежности: пристройка. **Здание конторы, одноэтажное, кирпичное, окрашенное**, инв. № 335/С-6631, ул. Коммунальная, д. 87. Здание административно-хозяйственное. 1964, 1985 г. п., одноэтажное. Общая площадь 347,2 кв. м. Составные части и принадлежности: терраса. **Здание котельной, одноэтажное, кирпичное**, инв. № 335/С-6633, ул. Коммунальная, д. 87. Здание неустановленного назначения. 1964 г. п., одноэтажное. Общая площадь 380,2 кв. м. Составные части и принадлежности: две пристройки. **Здание мазутонасосной, одноэтажное, кирпично-металлическое**, инв. № 335/С-6632, ул. Коммунальная, д. 87. Здание неустановленного назначения. 1970 г. п., одноэтажное. Общая площадь 48,8 кв. м. **Проходная**, инв. № 335/С-102936, ул. Коммунальная, 87/1. Здание административно-хозяйственное. 1964 г. п., одноэтажное. Общая площадь 9,5 кв. м. **Здание КНС, одноэтажное, кирпичное**, инв. № 335/С-6630, ул. Коммунальная, д. 87. Здание неустановленного назначения. 1964 г. п., одноэтажное. Общая площадь 12,2 кв. м. **Трансформаторная подстанция**, инв. № 335/С-102897, ул. Коммунальная, 87/5. Сооружение специализированное энергетики. 1964 г. п., одноэтажное. Общая площадь 42,6 кв. м. **Автодороги внутризаводские**, инв. № 335/С-102899, ул. Коммунальная, 87 территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства. 1981 г. п. Протяженность 5449,5 м. **Отстойник,** инв. № 335/С-102919, Петриковский с/с, севернее г. Петриков. Сооружение специализированное водохозяйственного назначения. 1964 г. п. Площадь 27955,9 кв. м. **Отстойник 2-х ярусный**, инв. № 335/С-102920, Петриковский с/с, севернее г.Петриков. Сооружение специализированное водохозяйственного назначения. 1968 г. п. Площадь 40,0 кв. м. **Скважина артезианская**, инв. № 335/С-789634, ул. Коммунальная, 87/3. Сооружение специализированное водохозяйственного назначения. 1974 г. п. Общая площадь 20,3 кв. м. **Скважина артезианская**, инв. № 335/С-789638, ул. Коммунальная, 87/4. Сооружение специализированное водохозяйственного назначения. 1978 г. п. Общая площадь 19,7 кв. м. **Труба дымовая кирпичная**, инв. № 335/С-789632, ул. Коммунальная, 87, территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение специализированное обрабатывающей промышленности. 1964 г. п. Площадь 11,0 кв. м. **Резервуар пожарный**, инв. № 335/С-789628, ул. Коммунальная, 87, территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение специализированное водохозяйственного назначения. 1964 г. п. Объем 42,0 куб. м. **Башня водонапорная**, инв. № 335/С-789629, ул. Коммунальная, 87, территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение специализированное водохозяйственного назначения. 1964 г. п. Площадь 13,0 кв. м. **Забор кирпичный**, инв. № 335/С-102898, ул. Коммунальная, 87 территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение неустановленного назначения. 1964 г. п. **Забор железобетонный**, инв. № 335/С-102917, ул. Коммунальная, 87 территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение неустановленного назначения. 1993 г. п. Площадь 63,0 кв. м. **Забор железобетонный**, инв. № 335/С-102918, ул. Коммунальная, 87 территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение неустановленного назначения. 1999 г. п. Площадь 1075,0 кв. м. **Навес с дезбарьером,** инв. № 335/С-102900, ул. Коммунальная, 87, территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства. 2002 г. п. **Асфальтовая дорога к навесу с дезбарьером**, инв. № 335/С-102916, ул. Коммунальная, 87 территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства. 2002 г. п. Площадь 187,0 кв. м. **Гараж,** инв. № 335/С-789639, ул. Коммунальная, 87/6. Здание специализированное автомобильного транспорта. 1994 г. п., одноэтажное. Общая площадь 208,0 кв. м. **Мойка транспорта**, инв. № 335/С-102896, ул. Коммунальная, 87/8. Здание специализированное транспорта. 1994 г. п., одноэтажное. Общая площадь 92,5 кв. м. **Склад ГСМ**, инв. № 335/С-789635, ул. Коммунальная, 87/7. Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. 1994 г. п., одноэтажное. Общая площадь 31,1 кв. м. **Здание склада-ангара, одноэтажное, кирпично-металлическое с тремя нежилыми изолированными помещениями**, инв. № 335/С-6628, ул. Коммунальная, д. 87. Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. 1987 г. п., одноэтажное. Общая площадь 523,5 кв. м. **Склад металлический**, 335/С-789637, ул. Коммунальная, 87/9. Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. 1994 г. п., одноэтажное. Общая площадь 17,2 кв. м. **Труба дымовая металлическая**, инв. № 335/С-789633, ул. Коммунальная, 87, территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение специализированное энергетики. 1994 г. п. Площадь 1,0 кв. м. **Емкость для хранения топлива**, инв. № 335/С-789630, ул. Коммунальная, 87, территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение специализированное складов, хранилищ. 1994 г. п. Площадь 28,0 кв. м. **Емкость для хранения топлива**, инв. № 335/С-789631, ул. Коммунальная, 87, территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение специализированное складов, хранилищ. 1994 г. п. Площадь 28,0 кв. м. **Склад металлический**, 335/С-789636, ул. Коммунальная, 87/10. Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. 1994 г. п., одноэтажное. Общая площадь 17,2 кв. м. **Кабель подземный**, инв. № 335/С-789601, ул. Коммунальная, 87, территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение специализированное энергетики. 1963 г. п. **Тепловые сети**, инв. № 335/С-789602, ул. Коммунальная, 87, территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение специализированное коммунального хозяйства. 1963 г. п. Протяженность 18,9 м. **Напорная канализация**, инв. № 335/С-70936, ул. Коммунальная, территория возле молочного комбината. Сооружение специализированное коммунального хозяйства. 2015 г. п. Протяженность 470,0 м. **Трубопровод из труб из полимерных материалов**, инв. № 335/С-789604, ул. Коммунальная, 87, территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение специализированное трубопроводного транспорта. 2002 г. п. Протяженность 220,3 м. **Сеть канализационная**, инв. № 335/С-789603, ул. Коммунальная, 87, территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение специализированное коммунального хозяйства. 1964 г. п. Протяженность 247,0 м. **Сеть водопроводная,** инв. № 335/С-789605, ул. Коммунальная, 87, территория ПУП «Калинковичский молочный комбинат». Сооружение специализированное водохозяйственного назначения. 1963 г. п. Протяженность 21,0 м.
Прочее имущество: резервуар В2-ОМГ-10 в кол-ве 5 ед. с №№ 1837, 1838, 1839, 1840, 1841; резервуар металлический вертикальный, 50 куб. м, № 1845; трансформатор силовой, № 2065; агрегат ЭЦВ 8-16-40, № 5056; насос центробежный д/сточных вод в кол-ве 2 ед., №№ 3010, 3011; система видеонаблюдения общезаводская, № 5213; автоматическая система коммерческого учета электрической энергии, № 3424; механизм открывания ворот в кол-ве 2 ед., №№ 1740, 1741; объекты растительного мира, № 3164.
Начальная цена лота № 1: 289 255,38 рублей (в т. ч. НДС по ставке 20 %). **Задаток: 3 000,00 рублей** (в т. ч. НДС по ставке 20 %).
Земельный участок для размещения объектов недвижимого имущества: инв. № 335/С-6628, инв. № 335/С-6629, инв. № 335/С-6630, инв. № 335/С-6631, инв. № 335/С-6632, инв. № 335/С-6633, инв. № 335/С-6634, инв. № 335/С-102896, инв. № 335/С-102897, инв. № 335/С-102898, инв. № 335/С-102899, инв. № 335/С-102900, инв. № 335/С-102916, инв. № 335/С-102917, инв. № 335/С-102918, инв. № 335/С-102936, инв. № 335/С-789601, инв. № 335/С-789602, инв. № 335/С-789603, инв. № 335/С-789604, инв. № 335/С-789605, инв. № 335/С-789628, инв. № 335/С-789629, инв. № 335/С-789630, инв. № 335/С-789631, инв. № 335/С-789632, инв. № 335/С-789633, инв. № 335/С-789634, инв. № 335/С-789635, инв. № 335/С-789636, инв. № 335/С-789637, инв. № 335/С-789638, инв. № 335/С-789639, на праве постоянного пользования площадью 2,6614 га с кадастровым номером 3243501000030006 81. **Земельный участок для содержания и обслуживания очистных сооружений (для размещения объектов коммунального хозяйства):** инв. № 335/С-70936, инв. № 335/С-102919, инв. № 335/С-102920, на праве постоянного пользования площадью 4,3024 га с кадастровым номером 324300000001001620.
Переход права на земельные участки осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.
Шаг аукциона – 5 %. Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артёма, 23, каб. 2-7. Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: **г. Гомель, ул. Артёма, 23, 2-й этаж, каб. 2-6** по рабочим дням с 09.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 **по 25.11.2024 г. включительно**. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.
В аукционе имеют право участвовать юридические и физические лица, а также индивидуальные предприниматели, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 10.00 **26.11.2024 г.** Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным Организатором торгов.
Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить Объекты по начальной цене, увеличенной на 5 %.
При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию платежного документа с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; представитель юридического лица (резидента РБ) – паспорт (руководитель – копию документа о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписание документов, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица и их подлинники для заверения их копий организатором аукциона; представитель юридического лица (нерезидента РБ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подписание документов (руководитель – копию документа, подтверждающего назначение на должность), копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть и при себе иметь все данные по счету.
Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на **р/с BY49AKBB30120000101350000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гомель, БИК AKBBBY2X. Получатель платежа – Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». УНП 401166490. Назначение платежа:** задаток для участия в аукционе **по лоту № 1** согласно извещению в газете «Звязда» от 14.11.2024 г.
Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшими победителем (лицом, приравненным к победителю), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объектов. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю), Организатор торгов возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.
Победитель торгов (лицо, приравненное к победителю) обязан: в течение 3-х рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере 0,8 % от окончательной цены продажи Объектов; в течение 5 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи Объектов; в сроки согласно заключенному договору купли-продажи выплатить Продавцу стоимость Объектов, сформированную в установленном порядке. Если между Продавцом и Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в течение срока, установленного для заключения договора купли-продажи Объектов, не будет достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты Объектов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 календарных дней после проведения аукциона.
Извещения о предыдущих несостоявшихся торгах по данному лоту были опубликованы в газете «Звязда» от 01.08.2023 г. № 146, от 12.09.2023 г. № 176, от 05.10.2023 г. № 193, от 04.11.2023 г. № 215, от 09.12.2023 г. № 239, от 05.03.2024 г. № 46, от 10.10.2024 г. № 198 и на официальных сайтах Госкомимущества РБ и Гомельского облисполкома в эти же даты.

Организатор: Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артёма, 23, тел.: +375 232 32-46-47; 32-18-95; +375 29 170-46-47; сайт: ino.by • e-mail: auction-gino@gino.by.
Продавец: филиал ОАО «Рогачевский МКК» Калинковичский молочный комбинат, Гомельская область, г. Калинковичи, ул. Суркова, 10, тел.: +375 29 382-10-57, +375 2345 3-83-08.

Не разбегліся падчас рамонту — жыць вам заўсёды разам

...Як ламае сумеснае актыўнае пераабсталяванне жылля добрыя сем'і, я ведаю не па чутках. Жаночы і мужчынскі розумы бачаць гэта дзеянне крыху па-свойму. Мне давялося перажыць сур'ёзны рамонт пасля сумеснага жыцця са сваёй палавінай каля 15 гадоў. Я ўжо дакладна ведаў, на якія эмацыянальныя граблі наступаць не варта. Але пра ўсё па парадку...

Выразны план

Рамонт у кватэры — заўсёды сур'ёзнае і затратнае мерапрыемства. Усім хочацца сэканоміць, але без шкоды для якасці. Найлепшы варыянт — не спяшацца і мець выразны план, прыступаючы да рамонту. Тады вы не будзеце залежаць ад знешніх фактараў, такіх як адсутнасць часу, скачкі курсаў валют, вам не прыйдзецца спехам шукаць патрэбны тавар. Чым раней пачынаць планаваць рамонт, тым больш часу будзе на пошук выгадных прапаноў і зніжак на матэрыялы, а галоўнае — каб ваша жонка прывыкала да інфармацыі аб тым, што менавіта яе выбар (фарбы, шпалеры, лінолеум і ўсё астатняе) самы правільны і толькі дзякуючы яму рамонт адбыўся.

У пачатку стварэння нашай сям'і я нарабіў кучу памылак пры добраўпарадкаванні жылля — ажыццяўляў куплю мэблі без папярэдняй згоды жонкі. Быццам бы і шафа была да месца, і канапы, і крэслы, і сталы, але кожны раз жонка паўтарала, што ў мяне няма ні густу, ні паняцця аб утульнасці. Таму, калі мы вырашылі клеіць шпалеры на кухні, права выбару іх я перадаў менавіта жонцы. Спачатку яна адмаўлялася браць адказнасць на сябе, але ў выніку на пошукі патрэбнага варыянту ў яе сышло больш за месяц. Дарэчы, былі абраны цалкам звычайныя, бюджэтныя шпалеры, але галоўнае — знайшла іх мая Святлана. Цяпер кожны раз, калі мы п'ем гарбату на кухні, я чую столькі пахвальных слоў аб праведзенай рабоце і правільным падборы фарбаў.

Простая планіроўка

Як аказалася, чым менш мы мяняем планіроўку, тым лепш для нашага бюджэту. Змена планіроўкі можа абысціся вельмі дорага. На думку спецыялістаў, трэба паспрабаваць захаваць асноўную структуру памяшкання, каб сэканоміць на выдатках. Калі мяняць размяшчэнне сцен, прыйдзецца пераносіць і электрычныя камунікацыі, а таксама, магчыма, і водаправодныя трубы. Акрамя таго, такую перапланіроўку прыйдзецца ўзгадніць, што прывядзе да дадатковых выдаткаў на матэрыялы, працу і кансультацыі прафесіяналаў — архітэктараў, інжынераў і шмат каго яшчэ.

Трохі тэрміналогіі. Перапланіроўка — гэта змена планіровачных рашэнняў жылога і нежылога памяшканняў у працэсе выканання рамонтна-будаўнічых работ. А перабудова — гэта змена інжынерных сістэм (дэмантаж, установка, замена або перанос інжынерных сетак, электрычнага, санітарнатэхнічнага ці іншага абсталявання). Да іх адносяцца: замена або перанос сістэм газазабеспячэння, цэнтральнага ацяплення і іншае. Гэта прылада гідра-, цепла- і гукаізаляцыі і таксама змены ў апорных канструкцыях, плошчы, колькасці жылых пакояў і падсобных памяшканняў у кватэры за кошт разборкі існуючых і прылады новых перагародак, а таксама павелічэнне праёмаў у ненясучых сценах і перагародках.

Пры некаторых работах патрабуецца не толькі дазвол раённага, гарадскога выканаўчага камітэта, мясцовай адміністрацыі раёна ў горадзе, але і распрацоўка праектнай дакументацыі.

Чым раней пачынаць планаваць рамонт, тым больш часу будзе на пошук выгадных прапаноў і зніжак на матэрыялы, а галоўнае — каб ваша жонка прывыкала да інфармацыі аб тым, што менавіта яе выбар (фарбы, шпалеры, лінолеум і ўсё астатняе) самы правільны і толькі дзякуючы яму рамонт адбыўся.

Без распрацоўкі праекта, але з дазволу мясцовага выканаўчага і распарадчага органа можна: змяняць плошчу, колькасць жылых пакояў і падсобных памяшканняў у кватэры за кошт разборкі старых і прылады новых перагародак, павялічваць праёмы ў ненясучых сценах і перагародках.

Падсумуем. Самастойна можна зрабіць усё, што не ўключае змяненні ў планіроўцы кватэры. Правесці штогадовы касметычны рамонт, паставіць новую ванну ўзамен старой або замяніць вокны можна без ўзгаднення. Але любыя дзеянні, якія звязаны са змяненнем плана памяшкання і звестак у тэхпашпарце, праводзяцца з папярэдняга дазволу. Так, калі вы захацелі перасунуць сцяну і павялічыць плошчу жылога пакоя, вам трэба ўзгадніць свае планы.

Правільны сезон, запасы і імітацыя

Традыцыйны пік попыту на будматэрыялы і працу падрадчыкаў прыпадае на лета — менавіта ў цёплы час года растуць і цэны. Спецыялісты падкрэсліваюць, што больш выгадна планаваць рамонт на восень, зіму або пачатак вясны. Напрыклад, вясной і восенню буйныя будаўнічыя крамы ладзяць распродажы.

Таксама да пачатку вясны крамы імкнуцца распрадаць леташні тавар, каб вызваліць склады перад новымі пастаўкамі. Выключэнне — сантэхніка. На яе зніжкі бываюць радзей за ўсё. У сярэднім за кошт асенне-зімовых зніжак будматэрыялы могуць быць на 10—20 % танней, чым у цёплы час года.

Здараецца, што пасля рамонту, які, магчыма, вы рабілі некалькі гадоў таму, у вас засталіся запасы дэкаратыўных і будаўнічых матэрыялаў. Як запэўніваюць эксперты, калі дэкаратыўныя матэрыялы вы захоўвалі правільна, то некаторымі з іх можна скарыстацца. І, адпаведна, сэканоміць на куплі новых. Напрыклад, шпалеры рэкамендуецца захоўваць не больш за тры гады. Але пры правільным захоўванні тэрмін іх службы можна падоўжыць. Калі ў вас засталіся рулоны, то не вымайце іх з упаковачнай плёнкі. Запасы схавайце ў цёмнае месца з пастаяннай тэмпературай (падыдзе шафа). Тады тэрмін захоўвання можа павялічыцца да 5—7 гадоў. Керамікa, паркет, ламінат захоўваюць першапачатковую якасць на працягу 10—20 гадоў у залежнасці ад саставу. Захоўваць матэрыялы пажадана ў месцы з пастаяннай тэмпературай.

Тэрмін захоўвання асабліва важны для тых матэрыялаў, якія за параўнальна нядоўгі час могуць страціць першапачатковыя ўласцівасці: будаўнічыя і аздабленчыя сумесі, канцэнтраваныя або гатовыя да ўжывання грунтоўкі, водаэмульсійныя, інтэр'ерныя і фасадныя фарбы, герметыкі, мантажная пена, клеявыя сумесі і іншае.

Менш за ўсё шанцаў скарыстацца старой загусцелай фарбай. Аднавіць зыходную кансістэнцыю з дапамогай растваральніку можна толькі ў масленай фарбе, а водаэмульсійную і акрылавую прыйдзецца выкінуць.

Дарэчы, мы цяпер жывём у эру імітацыі. Гэта калі на змену дарагому паркету ўжо даўно прыйшоў больш практычны і танны вінілавы ламінат, які не баіцца вільгаці і вылучаецца вялікім тэрмінам службы. Яшчэ адно практычнае рашэнне — гэта керамікa-граніт, трывалы, даўгавечны, з высокай ступенню дэталізацыі фактуры пад дрэва, мармур і камень. Самы бюджэтны варыянт — лінолеум, але на ім застаюцца сляды ад цяжкай мэблі.

Трэба ведаць загадзя

Калі абклейванне шпалер, афарбоўку і пабелку сцен і столяў можна выканаць самастойна, то ўкладка плітак і ўстаноўка сантэхнікі — справа спецыялістаў.

Выключна з усімі майстрамі неабходна ўзгадніць прайс-ліст на кожны від работ, каб кошт фарміраваўся не спантанна на месцы, а можна было загадзя азнаёміцца і самастойна ўсё падлічыць. Напрыклад, на спецыялізаваным сайце вы даведаецеся цану кладкі плітак і ўстаноўкі сантэхнікі, а таксама прыкладную цану плітак.

Не варта і драбіць гэты від рамонту на некалькі этапаў у надзеі знайсці самых танных выканаўцаў на кожны від работ. Чым меншы аб'ём работ, тым больш запросіць кожны выканаўца. Да таго ж павялічваецца тэрмін рамонту: майстры не змогуць адначасова выконваць работы.

Пры дасягненні дамоўленасці з рамонтнай брыгадай пра пэўны аб'ём работ і агульны кошт варта папрасіць уключыць у якасці бонусу невялікія, але патрэбныя паслугі, напрыклад навеску карнізаў.

Наогул, у месцах, дзе ідзе аздабленне пліткай, лепш адразу папрасіць майстроў прыкруціць усе палічкі і трымальнікі. Такія работы ў складзе вялікага аб'ёму могуць быць зроблены са зніжкай або наогул бясплатна, бонусам. А вось самастойная спроба прасвідраваць плітку можа прывесці да яе пашкоджання і, як вынік, паўторных работ.

Лепш заказваць тых выканаўцаў, якія даюць гарантыю на сваю працу. Тэрмін гарантыі павінен быць прапісаны ў дагаворы і складаць не менш за год. Маючы гарантыю на зроблены рамонт, вы будзеце вызваленыя ад незапланаваных дадатковых затрат. Бо нават пры добрасумленным выкананні існуе верагоднасць, што нешта пойдзе не так і праблема «вылезе» ўжо ў працэсе эксплуатацыі. Асабліва гэта датычыцца таго, што невідавочна на першы погляд, — інжынерных сістэм.

Неабходна загадзя купіць ці хоць бы нагледзець бытавую тэхніку, каб ужо пад яе ў працэсе рамонту размяшчаць разеткі, выпілоўваць адтуліны ў плітцы (напрыклад, пад шланг пральнай машыны ў ваннай).

Пры афармленні сцен сем'ям з маленькімі дзецьмі варта разгледзець варыянт афарбоўкі або абліцоўвання пліткай. Пасля будзе прасцей адмыць дзіцячыя малюнкі або падфарбаваць плямы, чым пераклейваць шпалеры.

Разлік матэрыялаў

Многія матэрыялы каштуюць танней, калі іх купляць оптам. Таму асабліва важна разлічыць колькасць з невялікім запасам, бо ў выпадку недахопу шпалер, лінолеуму, плітак і ліштвы прыйдзецца дакупляць іх у мінімальнай колькасці, выдаткаваўшы час і грошы.

Даўжыня шпалерных рулонаў разлічваецца ў залежнасці ад малюнка: калі ён геаметрычны і патрабуе адпавядання, то непазбежныя абрэзкі. Вымерайце вышыню пакоя, дадаўшы да яе крок малюнка (ён паказаны на ўпакоўцы) і 10 сантыметраў у запас. Каб вымераць колькасць палотнаў, трэба падзяліць перыметр пакоя на шырыню рулона. З плітак і лінолеумам яшчэ прасцей — плошчу паверхні дзеляць на памер адной пліткі. Атрыманы вынік акругляюць да цэлага і дадаюць 10 % запасу (у выпадку з лінолеумам — 10 сантыметраў з кожнага боку плюс улік кроку малюнка).

Трубаправод і плітка

Старайцеся рабіць менш стыкаў і злучэнняў паміж трубамі, так вы паменшыце колькасць магчымых рамонтаў у будучыні. Мантаж у сцяне абыдзецца даражэй, таму можна пакінуць трубы ў памяшканні, але «зачыніць» іх корабам. Унутры яго робяць паліцы, і атрымліваецца невялікая бытавая шафа, якая эканоміць прастору. У некаторых выпадках трубаправод можа стаць арыгінальнай дэталлю інтэр'еру.

Удакладняйце ў прадаўца, якія фарматы плітак ёсць у наяўнасці — як правіла, на вітрыне прадстаўлены толькі адзін варыянт для разумення малюнка і фактуры, а памеры плітак такога колеру могуць быць розныя. Танней за ўсё квадратная стандартная невялікіх памераў, а буйная абыдзецца даражэй. Паверхня плітак можа быць матавай, сацінавай або глянцавай. Першая каштуе менш у сярэднім на 30 % у параўнанні з астатнімі. Звяртайце ўвагу на апрацоўку краю: звычайная плітка на 20 % танней рэктыфікаванай. Калі патрэбен яшчэ больш бюджэтны варыянт, можна аформіць ванны пакой пластыкавымі панэлямі.

Лофт

Гэты стыль не здае пазіцый ужо некалькі гадоў. Індустрыяльны шык просты ў выкананні і не патрабуе вялікіх грашовых выдаткаў. Адзін з асноўных прыёмаў гэтага стылю — неапрацаваная цагляная, драўляная або бетонная сцяна. Бабулін камод і стары ложак выдатна ўпішуцца ў атмасферу лофта. Такім чынам, можна не марнавацца пра апрацоўку і афарбоўку сцен, а ў некаторых выпадках і пра новую мэблю. Выступы і неакуратная апрацоўка згуляюць на руку ўладальніку. Дарэчы, калі падчас рамонту ў цагляным доме ці кватэры прыбраць стары пласт тынкоўкі, то можна не толькі зрабіць цікавы акцэнт на сцяне, але і сэканоміць некалькі сантыметраў плошчы пакоя.

Маленькія хітрасці

Эканомія на дробязях дапаможа зрабіць якасны рамонт, захаваўшы пры гэтым значную суму грошай. Можна карыстацца паслугамі будаўнічых крам, многія з іх даюць бясплатныя кансультацыі па мантажы і замерах. Крапежныя інструменты больш выгадна браць паштучна: купіць дзесяць шрубаў нашмат эканомней, чым пачак з 200 штук.

Сачыце за акцыямі і зніжкамі, не бойцеся браць уцэненыя тавары, многія з іх становяцца танней з-за найменшых драпін, якія не ўплываюць на якасць. Пры гэтым не варта забываць, што сквапны плаціць двойчы, таму лепш наймаць прафесійных майстроў па электрыцы і сантэхніцы, каб пазбегнуць выдаткаў у сувязі з наступнымі паломкамі.

І апошняе. Заўсёды перад прыняццем рашэння па рамонце абавязкова цікаўцеся думкамі сваёй другой палавіны, каб у выпадку няўдачы ўсю адказнасць дзяліць на дваіх.

Сяргей КУРКАЧ.

Отчет за 3-й квартал 2024 года

ООО «Санта Ритейл»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 30 сентября 2024 года

тыс. руб.

АКТИВЫ	Код строки	На 30.09.2024	На 31.12.2023
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	430 618	471 549
Нематериальные активы	120	3 715	4 002
Вложения в долгосрочные активы	140	12 393	8 925
Долгосрочные финансовые вложения	150	155	8 822
Отложенные налоговые активы	160	8 252	0
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	3 273	19 423
Прочие долгосрочные активы	180	0	435
ИТОГО по разделу I	**190**	**458 406**	**513 156**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	132 398	165 688
в том числе: материалы	211	10 421	11 582
готовая продукция и товары	214	121 977	154 106
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	87	0
Расходы будущих периодов	230	549	252
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	373	442
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	43 550	47 871
Краткосрочные финансовые вложения	260	0	379
Денежные средства и их эквиваленты	270	20 720	46 845
Прочие краткосрочные активы	280	2	1
ИТОГО по разделу II	**290**	**197 679**	**261 478**
БАЛАНС	**300**	**656 085**	**774 634**
СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	Код строки	На 30.09.2024	На 31.12.2023
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	164 655	164 655
Резервный капитал	440	15	15
Добавочный капитал	450	178 890	179 055
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	-91 237	-91 401
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	67 889	0
ИТОГО по разделу III	**490**	**320 212**	**252 324**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	75 000	118 148
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	0	0
Отложенные налоговые обязательства	530	9 001	537
Доходы будущих периодов	540	0	0
Прочие долгосрочные обязательства	560	3 273	19 423
ИТОГО по разделу IV	**590**	**87 274**	**138 108**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	0	47 795
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	55	33 098
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	248 534	303 308
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	211 200	275 478
по авансам полученным	632	3 058	396
по налогам и сборам	633	19 661	13 640
по социальному страхованию и обеспечению	634	3 251	3 874
по оплате труда	635	10 368	8 342
по лизинговым платежам	636	0	0
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	0	0
прочим кредиторам	638	996	1 578
Доходы будущих периодов	650	10	1
ИТОГО по разделу V	**690**	**248 599**	**384 202**
БАЛАНС	**700**	**656 085**	**774 634**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь – сентябрь 2024 года

тыс. руб.

Наименование показателей	Код строки	За январь – сентябрь 2024 г.	За январь – сентябрь 2023 г.
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	1 705 797	1 545 418
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(1 282 664)	(1 186 949)
Валовая прибыль (010-020)	030	423 133	358 469
Управленческие расходы	040	(37 942)	(34 543)
Расходы на реализацию	050	(366 112)	(377 694)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030-040-050)	060	19 079	(53 768)
Прочие доходы по текущей деятельности	070	40 942	34 883
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(23 992)	(23 317)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (±060+070-080)	090	36 029	(42 202)
Доходы по инвестиционной деятельности	100	8 445	3 148
в том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	7 867	1 533
проценты к получению	103	546	113
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	32	1 502
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(6 636)	(3 077)
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(6 559)	(2 995)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	(77)	(82)
Доходы по финансовой деятельности	120	46 168	4 828
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	4 101	4 828
прочие доходы по финансовой деятельности	122	42 067	0
Расходы по финансовой деятельности	130	(13 803)	(17 912)
в том числе: проценты к уплате	131	(9 804)	(12 498)
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(3 994)	(5 411)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	(5)	(3)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (100-110+120-130)	140	34 174	(13 013)
Прибыль (убыток) до налогообложения (±090±140)	150	70 203	(55 215)
Налог на прибыль	160	(2 099)	0
Изменение отложенных налоговых активов	170	8 252	(18)
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	(8 463)	(281)
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	0	0
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	(4)	(5)
Чистая прибыль (убыток) (±150-160±170±180-190-200)	210	67 889	(55 519)
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	0	0
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	0	0
Совокупная прибыль (убыток) (±210±220±230)	240	67 889	(55 519)

ИНФОРМАЦИЯ об эмитенте облигаций и его деятельности по состоянию на 30 сентября 2024 г.

1. Учетный номер плательщика (УНП)	291313486
Полное наименование эмитента	Общество с ограниченной ответственностью «Санта Ритейл»
Сокращенное наименование эмитента	ООО «Санта Ритейл»
Местонахождение эмитента	Юр. адрес: ул. Сов. Конституции, 26/1, 224032, г. Брест; ул. Комсомольская, 25/2, 224005, г. Брест, тел./факс +375 162 30 14 00, e-mail: info@retail.santa.by

(Местонахождение, почтовый адрес, телефон, факс (с междугородным кодом), адрес электронной почты)

2. Отдельные показатели деятельности эмитента облигаций

Наименование показателя	Единица измерения	На отчетную дату	На аналогичную дату прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	1 705 797	1 545 418
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	1 282 664	1 186 949
Валовая прибыль	тысяч рублей	423 133	358 469
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	тысяч рублей	36 029	-42 202
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	34 174	-13 013
Прибыль (убыток) до налогообложения	тысяч рублей	70 203	-55 215
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	-2 314	-304
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	67 889	-55 519

3. Аудиторское заключение по бухгалтерской и (или) финансовой отчетности подготовлено 29 марта 2024 г.

Аудит проведен ООО «Бизнес Ашуренс»

(наименование аудиторской организации)

220020, г. Минск, пр-т Победителей, 103, 8-й этаж, пом. 7

(местонахождение аудиторской организации)

04.07.2022
190241132

(дата государственной регистрации, регистрационный номер в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей)

бухгалтерский баланс на 31 декабря 2023 года

(период, за который проводился аудит)

Годовая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ООО «Санта Ритейл» по состоянию на 31 декабря 2023 года, а также финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь

(аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской и (или) финансовой отчетности, а в случае выявленных нарушений в бухгалтерской и (или) финансовой отчетности – сведения о данных нарушениях)

08.04.2024 на Едином портале финансовго рынка https://epfr.gov.by

(дата и источник опубликования аудиторского заключения по бухгалтерской и (или) финансовой отчетности в полном объеме)

Извещение о повторном открытом аукционе по продаже не завершенного строительством жилого дома и права аренды земельного участка в г. Гродно 3 декабря 2024 года

№ лота	Местонахождение земельного участка, его кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Характеристика (описание) не завершенного строительством капитального строения	Начальная цена предмета аукциона (в том числе: начальная цена не завершенного строительством капитального строения; права аренды земельного участка), руб.	Ориентировочные расходы по подготовке документации для проведения аукциона, руб.	Сумма задатка, руб.
1	Гродненская область, г. Гродно, ул. Волейбольная, 7 (У-84, микрорайон «Барановичи 5, 6»), 440100000003004636	0,0955	Не завершенное незаконсервированное капитальное строение, готовность: 12 %. Подземных этажей: 1. Площадь застройки: 129 кв. м. Фундамент: фундаментные блоки	27 073,42 (22 444,06; 4 629,36)	359,94	4 600

Земельный участок предоставляется в аренду сроком на 99 лет (с момента государственной регистрации права), целевое назначение: для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Инженерные коммуникации на участке могут отсутствовать. Возможность подключения к внеплощадочным сетям водоснабжения, газоснабжения, электроснабжения и пр. и точки подключения определяются проектом. Земельный участок может иметь ограничения и обременения. Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания одноквартирного (блокированного) жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона: внесение платы за предмет аукциона и возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения в течение 10 рабочих дней; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок со дня подписания договора аренды земельного участка; продолжить строительство жилого дома в соответствующий решению срок. Победитель аукциона обязан в течение срока строительства возместить затраты на инженерную и транспортную инфраструктуру согласно индивидуально разработанному проекту в соответствии с постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 01.04.2014 г. № 298 и решением Гродненского горисполкома.

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», телефоны: + 375 (152) 626055, 626056.

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток на расчетный счет BY24 AKBB 3012 0000 4181 0400 0000 Гродненское областное управление № 400 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК AKBBBY2X, код назначения платежа 40901, УНП 590727594, получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению; представить в коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» следующие документы; гражданином – копия документа, удостоверяющего личность, без нотариального засвидетельствования; индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – доверенность, оформленная в соответствии с требованиями законодательства; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица, без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления об участии в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык. Документы, составленные за пределами Республики Беларусь в соответствии с законодательством иностранного государства, должны быть легализованы, если иное не предусмотрено законодательством. Консолидированными участниками для участия в аукционе представляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.

Аукцион состоится 3 декабря 2024 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал).

Прием документов осуществляется по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 117 с 18 по 27 ноября 2024 года включительно в рабочие дни с 08.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

Аукцион проводится в соответствии с Положением «О порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220. Аукцион проводится аукционистом при наличии двух или более участников аукциона. Аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер не поднимет только один участник аукциона. Аукционист называет аукционный номер этого участника, трижды последнюю цену и объявляет о продаже предмета аукциона, а участника аукциона – победителем аукциона в отношении соответствующего предмета аукциона. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов. Победитель торгов либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка, как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обязан: внести плату за право аренды земельного участка; возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения (информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись); выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в аренду победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона. Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона) по поручению **Речицкого РайПО** (продавец) извещает о проведении **27 ноября 2024 года** открытого повторного аукциона по продаже имущества в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

Лот № 1: капитальное строение с инв. № 340/С-29906 общей площадью 162,8 кв. м, наименование – магазин, назначение – здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности – пристройка холодная, пристройка холодная (котельная), сарай, уборная, калитка, ворота, ограждения, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 324550100001008360 площадью 0,0887 га по адресу: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, ул. Гастелло, д. 157. Котел твердотопливный КСТБ-50, инв. № ЗЛ251

Начальная цена продажи без НДС – 57 134,50 бел. руб.
Задаток – 571,35 бел. руб.

Расходы по приведению в надлежащий вид всей необходимой документации, государственной регистрации договора купли-продажи и перехода права на предмет аукциона возлагаются на Победителя аукциона

Продавец: Речицкое РайПО, г. Речица, ул. Привокзальная, д. 2. Конт. тел.: +375 232 34-98-92, +375 33 643-43-14.

Шаг аукциона – 5 % от начальной цены лота в фиксированной сумме.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора аукциона ООО «Деловая оценка»: р/с BY60BELB30121322650030226000 в филиале ОАО «Банк БелВЭБ», г. Гомель, пр-т Ленина, 10, БИК BELBBY2X, УНП 490870026.**

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с **10.00 до 13.00** и с **14.00 до 17.00** от даты опубликования настоящего извещения.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 26.11.2024 г. в 17.00.

Порядок участия и проведения аукциона с перечнем необходимых документов опубликован на сайте **www.deloocenka.by.**

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения.

Единственный участник имеет право приобрести лот с шагом 5 %. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента подписания протокола; стоимость, сформированная в результате аукциона, должна быть выплачена продавцу в течение **30 (тридцати) календарных дней** с момента проведения торгов. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет окончательной стоимости предмета оценки.

Указанные объекты никому другому не проданы, не заложены, под запретом не состоят, судебного спора о них не имеется, других владельцев нет. Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Конт. тел. организатора аукциона:
+375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Лельчицкого районного исполнительного комитета (продавец) извещает о проведении 28 ноября 2024 года открытого повторного аукциона по продаже не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с продажей в частную собственность земельного участка в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, каб. 2.9

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
Условия продажи: Победитель аукциона либо единственный участник аукциона обязан: - внести плату за предмет аукциона в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона; - возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для проведения аукциона в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона в размере 3168,09 бел. руб.; - в течение двух месяцев со дня получения копии решения о проведении аукциона и предоставлении земельного участка победителю аукциона в установленном порядке обеспечить государственную регистрацию возникновения прав на земельный участок; - разработать и утвердить в установленном порядке в срок, не превышающий один год со дня возникновения права на земельный участок, проектно-сметную документацию для завершения строительства приобретенного не завершенного незаконсервированного капитального строения, либо его сноса и строительства одноквартирного жилого дома, завершение строительства одноквартирного жилого дома осуществить на условиях и в сроки, определенные проектно-сметной документацией; - юридическому лицу в течение шести месяцев, а гражданину в течение одного года со дня утверждения проектно-сметной документации на строительство одноквартирного жилого дома приступить к занятию земельного участка в соответствии с целью и условиями его предоставления; - снять плодородный слой почвы с пятна застройки и использовать его для повышения плодородия предоставленного земельного участка; - соблюдать права и обязанности землепользователя, предусмотренные статьями 84 и 85 Кодекса Республики Беларусь о земле			
1	- не завершенный строительством жилой дом, расположенный по адресу: Гомельская область, г. п. Лельчицы, ул. Адама Мицкевича, 20; - земельный участок в частную собственность с кадастровым номером 322855100002001816 площадью 0,1020 га, целевое назначение: земельный участок для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	**11 927,40**	596,37

Продавец: Лельчицкий районный исполнительный комитет, 247841, г. п. Лельчицы, ул. Советская, 42.

Начальная цена предмета аукциона лота № 1 определена как сумма начальной цены не завершенного строительством незаконсервированного капитального строения согласно заключению об оценке Гомельского городского филиала РУП «Гомельское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в размере 4 328,40 бел. руб. и начальной цены земельного участка в размере 7 599,00 бел. руб. **Порядок ознакомления с имуществом** (осмотр) по тел. +375 29 392-06-98.

Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама»):** р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 1 (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления). Код назначения платежа – 40901 «Перечисление гарантийного взноса».

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 14 ноября 2024 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, каб. 2.9 в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 26 ноября 2024 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).**

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до его проведения.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: - подписать протокол о результатах аукциона в день аукциона; - произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **3 (трех) календарных дней** с момента подписания протокола, а также возместить Продавцу затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола аукциона; - внести плату за предмет аукциона в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона; - возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для проведения аукциона в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона в размере 3168,09 бел. руб.

Порядок проведения аукциона определен Положением «О порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220.

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 15.08.2024 г. № 158 (30292). Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах: организатора аукциона – www.expert-usluga.by (раздел «Аукционы»); Гомельского областного исполнительного комитета – gomel-region.by, Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь www.gki.gov.by.

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: (тел./факс) 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (044) 599-18-16.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Гомельского филиала РУП почтовой связи «Белпочта» (продавец) извещает о проведении 27 ноября 2024 года открытого повторного аукциона с понижением цены на 50 % по продаже имущества на праве хозяйственного ведения в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, каб. 2-9

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи без учета НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка без учета НДС (20 %), бел. руб.
Условия предоставления рассрочки платежа: - первоначальный платеж – 50 % цены продажи Лота с учетом ранее внесенной суммы задатка; - срок оплаты первоначального платежа – не позднее 30 календарных дней с даты заключения договора купли-продажи. В случае приобретения имущества в рассрочку оплата стоимости приобретенного имущества предоставляется в соответствии с законодательством. Реализованное на аукционе имущество находится у Продавца (РУП «Белпочта») до окончательного расчета Победителя аукциона по договору купли-продажи			
2	**Автомобиль** грузовой специальный караван **BAW-33462-0001010-101 KURAVAN 401-006**, регистрационный знак AI 5986-3, инв. по бух. учету № 504300001, VIN Z9V33462YDEH01314 Y39401006D0118032, пробег 240 000 км, находящийся по адресу: г. Мозырь, ул. Ленинская, 34. Ранее данный автомобиль использовался на почтовых маршрутах. Внешнее состояние неудовлетворительное. У фургона коррозированы днище и створки дверей. Двигатель имеет предельный износ (низкая компрессия и давление масла, повышенный расход топлива), посторонние шумы. Коробка перемены передач: разбита кулиса КПП. Предельный износ сцепления. Задний мост: повышенный шум дифференциала. Кабина подвергнута коррозии, сквозные отверстия днища, дверей, кузова, передних арок. ГТО до 19.06.2025 г.	4 645,57	464,56
3	**Автомобиль** грузовой фургон **GAZ 3302 BELAVA 1220,** регистрационный знак AI 3809-3, инв. по бух. учету № 504010034, VIN Y39122000C0094007 X96330200C2473924, пробег 319 000 км, находящийся по адресу: г. Житковичи, ул. К. Маркса, 23. Ранее данный автомобиль использовался на почтовых маршрутах. Внешнее состояние неудовлетворительное. Коррозийное разрушение кузова, дверей. Двигатель имеет предельный износ, эмульсия в картере двигателя. Задний мост имеет предельный износ главной пары и подшипников, ведомой и ведущей шестерни. Карданный вал имеет выработку посадочных гнезд крестовин и шлицевой поверхности. У фургона коррозированы днище и створки дверей. ГТО до 02.03.2025 г.	3 337,64	333,76
4	**Автомобиль** грузовой вагон **UAZ 39099 4,** регистрационный знак AB5255-3, инв. по бух. учету № 504260021, VIN XTT390099480449941 37410080471233, пробег 605 000 км, находящийся по адресу: г. Калинковичи, площадь Ленина, 3. Ранее данный автомобиль использовался на почтовых маршрутах. Внешнее состояние неудовлетворительное. Коррозийное разрушение кузова, крыльев, дверей. Двигатель имеет предельный износ (низкая компрессия и давление масла, повышенный расход масла). Задний и передний мосты имеют предельный износ главной пары и подшипников, ведомой и ведущей шестерни. Карданные валы имеют выработку посадочных гнезд крестовин и шлицевой поверхности. ГТО до 09.02.2025 г.	1 950,42	195,04
5	**Автомобиль** грузопассажирский фургон **UAZ 390995 330,** регистрационный знак AI 2490-3, инв. по бух. учету № 5042000027, VIN 390900B0201847 XTT390995B0420392, пробег 505 000 км, находящийся по адресу: г. Речица, ул. Советская, 66. Ранее данный автомобиль использовался на почтовых маршрутах. Внешнее состояние неудовлетворительное. Коррозийное разрушение кузова, крыльев, дверей. Двигатель имеет предельный износ (низкая компрессия и давление масла, повышенный расход масла). Задний и передний мосты имеют предельный износ главной пары и подшипников, ведомой и ведущей шестерни. Карданные валы имеют выработку посадочных гнезд крестовин и шлицевой поверхности. ГТО до 13.10.2024 г.	2 090,46	209,05
6	**Автомобиль** грузопассажирский фургон **UAZ 390995,** регистрационный знак AI 2464-3, инв. по бух. учету № 504000029, VIN 390900B0201843 XTT390995B0420381, пробег 520 000 км, находящийся по адресу: г. Речица, ул. Советская, 66. Ранее данный автомобиль использовался на почтовых маршрутах. Внешнее состояние неудовлетворительное. Коррозийное разрушение кузова, крыльев, дверей. Двигатель имеет предельный износ (низкая компрессия и давление масла, повышенный расход масла). Задний и передний мосты имеют предельный износ главной пары и подшипников, ведомой и ведущей шестерни. Карданные валы имеют выработку посадочных гнезд крестовин и шлицевой поверхности. ГТО до 17.05.2025 г.	2 485,61	248,56
7	**Автомобиль** грузовой фургон **GAZ-3302 KUPAVA 232520,** регистрационный знак AI 2583-3, инв. по бух. учету № 504010031, VIN X96330200C2472630 Y3H232520C0061013, пробег 340 000 км, находящийся по адресу: Гомельская обл., Октябрьский район, г. Октябрьский, Озёрный переулок. Ранее данный автомобиль использовался на почтовых маршрутах. Внешнее состояние неудовлетворительное. Двигатель имеет предельный износ (низкая компрессия и давление масла, повышенный расход масла). Коробка перемены передач имеет предельный износ деталей: износ валов, шестерен и подшипников, люфт подшипников в корпусе. Требуется капитальный ремонт или замена. Задний мост имеет предельный износ главной пары и подшипников, ведомой и ведущей шестерни. Карданный вал имеет выработку посадочных гнезд крестовин и шлицевой поверхности. У фургона коррозированы стенки и створки дверей. ГТО до 07.06.2025 г.	4 105,00	410,50

Продавец: Гомельский филиал РУП «Белпочта», 246048, г. Гомель-48, ул. Советская, 8.

Порядок ознакомления с имуществом (осмотр) осуществляется по контактному тел. **8 (0232) 29-38-97, Щеглов Сергей Николаевич.**

Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца (Гомельский филиал РУП почтовой связи «Белпочта»):** р/с BY35 AKBB 3012 0210 2005 4310 0000, в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, BIC AKBBBY2X, УНП 400395996, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту №__ (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления). Код назначения платежа – 40901 «Перечисление гарантийного взноса».

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 14 ноября 2024 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Формы заявления и соглашения можно предварительно запросить у Организатора аукциона по электронной почте expert-usluga.by@mail.ru.

Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 25 ноября 2024 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).** Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до его проведения. Победитель аукциона либо единственный участник, согласный приобрести Лот по начальной цене, увеличенной на **5** % (далее – Претендент на покупку), обязан: подписать протокол о результатах аукциона; возместить Организатору аукциона затраты на организацию и проведение торгов, Продавцу затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) календарных дней** со дня проведения аукциона (после предъявления Продавцу копии платежного документа, подтверждающего возмещение Организатору аукциона стоимости затрат на организацию и проведение аукциона), оплатить стоимость приобретенного имущества в течение **5 (пяти) календарных дней** с даты заключения договора купли-продажи, за исключением оплаты стоимости приобретенного имущества в рассрочку.

Порядок проведения аукциона определен Положением «О порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 г. № 609 «Об утверждении Положения о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности».

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 05.10.2024 г. № 195 (30329).

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах: организатора аукциона – www.expert-usluga.by (раздел «Аукционы»); Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь www.gki.gov.by в разделе «Продажа/Аренда имущества».

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: (тел./факс) 8 (0232) 23-23-56, 8 (044) 599-18-16.

Кінасеанс

БАЧЫЦЬ СВЕТ ВАЧАМІ ДЗЯЦЕЙ

Дэбютны фільм «Трымайся сонца» расійскага рэжысёра Леаніда Кулібабы сёлета скарыў сэрцы журы і гледачоў на конкурсе дзіцячых і юнацкіх фільмаў «Лістападзік». Кінастужка ўзяла прызы ў трох намінацыях, прычым «залатам» сярод конкурсных работ яе ўзнагародзілі і дзеці, і дарослыя. Чакаць у пракаце, у тым ліку і ў беларускай сталіцы, кінаработу варта ў наступным годзе, але пагаварыць пра яе хочам па гарачых слядах кінафоруму.

Фота Лізаветы ГОЛАД.

Прапаноў кінафільмаў для сямейнага прагляду хапае, прычым, калі не належыце да прыхільнікаў сучаснага кіно, то можна выбіраць з апрабаваных часам гісторый. Але і сёлетні конкурс «Лістападзіка» даў шэраг стужак такога кірунку, бо там былі і работы пра школьныя будні, і прыгоды ў кантэксце спазнання роднай гісторыі і саміх сябе... Аднак знайсці сваё кіно для душы і розуму — задача заўсёды не з простых. Як і цяжка ацэньваць, што адпавядае паказчыку добрага фільма, бо на адзін пойдуць з-за вядомых імён у цітрах, на іншы — каб параўнаць, напрыклад, кнігу і яе ўвасабленне на экране, а на трэці — проста па прычыне таго, што выбіраць асабліва і не было з чаго, таму далі шанц нязведанаму і, можа, добра разрэкламаванаму. Фільм «Трымайся сонца» можна ацэньваць таксама з розных ракурсаў.

Спачатку сюжэт. Дзеянне адбываецца ў наш час. Галоўны герой — школьны настаўнік Андрэй Уладзіміравіч (Сяргей Янкоўскі) — сыходзіць з чарговага месца работы і накіроўваецца на новае. Туды ж адпраўляецца і дзяўчына, якую выключылі з элітнага замежнага каледжа. Абодва персанажы нібы аказваюцца ў высылцы ў інтэрнаце для складаных падлеткаў. Там, уласна, і адбываюцца ўсе астатнія падзеі фільма. Спойлерыць не будзем, але пра некаторыя моманты згадаем...

Ужо сама назва населенага пункта «Дно», дзе разгортваюцца падзеі, нібыта настройвае нас на тое, што нічога добрага цяпер нашых герояў не чакае. А ўрэшце, калі б было па-іншаму, то і гісторыя не набыла б жыцця, хаця лакацыяй для здымак выбралі сядзібу Знаменка (непадалёк ад Пецяргофа)... Спынімся на акцёрскім складзе. У гэтым фільме ён сабраны вельмі ўдала, бо і станоўчыя, і адмоўныя героі арганічна глядзяцца ў кадры, пазнаюцца гледачом з першых сустрэч на экране. Ужо згаданы Сяргей Янкоўскі, Міхаіл Баярскі, Сяргей Мігіцко, Максім Ханжоў, Ганна Мігіцко і іншыя ў кожным эпізодзе пражываюць свае ролі пераканаўча, таму ім не проста верыш, а нібы пражываеш з імі ўсё за кампанію. Асабліва калі яны аказваюцца ў сітуацыях няпростага выбару ці важнага кроку. Прычым малады састаў артыстаў таксама вельмі ярка заяўляе пра сябе ў гэтай карціне. Вядома, дасягаецца тое як прафесійным майстэрствам артыстаў, так і працай стылістаў, візажыстаў — словам, усіх, хто прыклаў руку для стварэння ўдалых кадраў і эпізодаў.

Некаторыя персанажы па ходзе дзеяння набываюць новае жыццё і паступова выходзяць з ценю. Такім, на мой погляд, з'яўляецца якраз дырэктар школы. Чалавек старой савецкай загартоўкі, які прысвяціў сваё жыццё школе, спачатку паўстае перад гледачом проста стомленым і абыякавым. Ён нібы толькі намінальна існуе ў гэтай установе і гатовы да любых распараджэнняў зверху, каб толькі не чапалі і далі спакойна дапрацаваць. Але якраз з'яўленне новага настаўніка і яго жаданне паляпшаць устаноўленыя парадкі ў навучальнай установе нібы абуджаюць кіраўніка інтэрната ад сну. Дарэчы, менавіта Сяргея Мігіцко ўзнагародзілі як «Найлепшага дарослага акцёра ў фільме для дзяцей». Ярка і самабытна ўвасобіў на экране дарослага персанажа і Сяргей Янкоўскі, які за час фільма ў кожным эпізодзе дэманструе самыя розныя эмоцыі і пачуцці: умее патлумачыць відавочнае, не паддацца на правакацыі, адчайна стаяць на абароне таго, у што свята верыць. Каларытнымі тут атрымаліся і вобразы адмоўных герояў, якія стваральнікі фільма зашыфравалі і ў іх паводзінах, звычках.

Сярод галоўных пасылаў я дазволю сабе агучыць, напрыклад, узаемаадносіны з людзьмі і важнасць заставацца вернымі сабе незалежна ад абставін. Кожны з іх у ходзе дзеяння можна назіраць у розных кантэкстах. Бо незалежна ад таго, разглядаем мы ўзаемаадносіны калег-настаўнікаў ці вучняў розных класаў альбо таварыства аднадумцаў, — усюды існуюць свае правілы гульні. Іх можна прымаць альбо спрабаваць мяняць пад сябе. Другое — патрабуе наяўнасці ўнутранага стрыжня і ўмення пераконваць апанентаў, у чым яны памыліліся адносна вас. Але галоўнае — гэта ўсё ж уменне бачыць свет вачыма дзяцей, талент пражываць час вашай сустрэчы з імі так, каб і ўспомніць было што, і даць ім важныя ўрокі, незалежна ад таго, вам трэба распавесці пра ўзнікненне рок-музыкі альбо натхніць праявіць высакароднасць у канфліктнай сітуацыі. Тут, бадай, ніяк без уласнага прыкладу. А галоўнае, калі мы дзелімся нечым з іншымі, то і самі набываем вельмі шмат. І тут згадваюцца запаветы Януша Корчака «Не чакай, што тваё дзіця будзе такім, як ты, ці як ты хочаш. Дапамажы яму стаць не табой, а сабой», «Любі сваё дзіця любым: неталенавітым, няўдачлівым, дарослым. Размаўляючы з ім, радуйся, таму што дзіця — гэта свята, якое пакуль яшчэ з табой» і «Не забывай, што самыя важныя сустрэчы чалавека — яго сустрэчы з дзецьмі». Гэтыя словы — найлепшы напамін усім нам.

Дынамічны сюжэт, пераканаўчая ігра акцёраў, адметнае музычнае аздабленне, гумар — усё спрыяе ў кінарабоце таму, што мы шчаслівa не заўважаем, як пралятаюць дзве гадзіны. Але паспяваем перажыць разам з дзеючымі асобамі іх прыгоды, расчараванні, шчаслівыя адкрыцці, а галоўнае — змены самых розных маштабаў. І пасля прагляду ўсім будзе пра што падумаць, пагаварыць у сямейным ці сяброўскім коле.

Алена ДРАПКО.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ

САЛАТА З СУХАРЫКАМІ

Спатрэбіцца: *фасоля чырвоная ва ўласным соку — 1 бляшанка; кукуруза кансерваваная — 1 бляшанка; сыр — 150 г; яйкі — 3 шт.; сухарыкі — 2 жмені; часнок, маянэз, соль і перац — на смак.*

Выкладваем фасолю і кукурузу ў міску.

Вараныя яйкі наразаем кубікамі, здрабняем часнок.

Надзіраем сыр на буйной тарцы.

Усё злучаем, солім і перчым, запраўляем маянэзам.

Гатуем сухарыкі: наразаем 2-3 лустачкі хлеба маленькімі кубікамі і падсушваем на патэльні.

Выкладваем салату ў салатнік і пасыпаем сухарыкамі.

Пры падачы змешваем.

ЯЙКІ, ФАРШАВАНЫЯ БУРАКОМ І СЕЛЯДЦОМ

Гэта закуска не толькі вельмі смачная, але і эфектная

Спатрэбіцца: *яйкі — 6 шт.; слабасалёны селядзец — 50 г; буракі — 100 г; зялёная цыбуля — некалькі пёрак; маянэз — 2 ст. л.; соль і перац — на смак.*

Яйкі адварыць, пачысціць і разрэзаць на палоўкі, жаўткі выняць і растаўчы.

Вараны бурак надзерці на тарцы. Селядзец парэзаць на маленькія кубікі.

Змяшаць бурак з жаўткамі, селядцом і дробна парэзанай зялёнай цыбуляй, дадаць маянэз.

Палоўкі бялку запоўніць начынкай, сфармаваўшы невялікія горкі. Для большага эфекту можна для падачы палоўкі яек выкласці на лісты зялёнай салаты.

АНГЛІЙСКІ МАРКОЎНЫ ТОРТ

Спатрэбіцца: *мука — 400 г; яйка — 4 шт.; цукар — 300 г; алей — 250 мл; морква — 400 г (можна зрабіць 50х50 з гарбузом); разрыхляльнік — 2 ч. л.; карыца — 2 ч. л. без горкі; ванілін — 1 пачак ці 2 ч. л. ванільнай эсэнцыі; соль — дробка; па жаданні можна дадаць жменю не вельмі дробна здробненых арэхаў (грэцкіх ці змяшаць з міндальнымі). Для крэму і ўпрыгожвання: сметанковы сыр — 250 г; цукровая пудра — 100 г; ванілін — 0,5 пачка ці 1 ч. л. эсэнцыі, цэдра 1 лімона або апельсіна (можна замяніць на здробненыя арэхі).*

Для пачатку надзіраем моркву і гарбуз на бурачнай тарцы. Здрабняем арэхі.

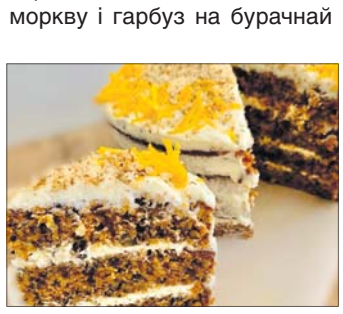

Змешваем у вялікай місцы сухія інгрэдыенты ад мукі да карыцы.

Яйкі ўзбіць міксерам з цукрам. Патроху ўвесці алей, працягваючы мяшаць на нізкай хуткасці.

Вадкую сумесь перакладаем у сухую (ці наадварот), змешваем, дадаём моркву з гарбузом і арэхі. Яшчэ раз змешваем. Выкладваем цеста ў форму і адпраўляем у загадзя разагрэтую духоўку хвілін на 40 пры температуры 180 °С.

Пакуль гатовы корж астуджаецца (хвілін 10), гатуем крэм.

Сметанковы сыр змешваем з цукровай пудрай і ваніллю, злёгку ўзбіваем. Корж разразаем на дзве часткі (можна гатовае цеста падзяліць і адразу спячы два каржы больш тонкія). Прамазваем першы корж, на яго ўкладваем другі і цалкам пакрываем крэмам увесь торт. Упрыгожваем цытрусавай цэдрай або здробненымі арэхамі.

КУЛІНАРНЫЯ ХІТРЫКІ

• У ваду, у якой варыцца рыс, уліце сталовую лыжку воцату — і рыс стане беласнежны, рассыпісты.

• Калі дадаць у смятану крыху малака, яна не адкіпіць у падліўцы.

• Дробка солі, дададзеная ў каву перад канцом варкі, прыдае напою асаблівы смак і водар.

ПАРАДАК У ДОМЕ

ЧЫСЦІМ ВЫЦЯЖКУ

Выцяжка — неабходны элемент у кожнай кухні, які дапамагае пазбавіцца ад непрыемных пахаў і пару пры гатаванні. Але з часам яна можа забівацца тлушчам і брудам, што прыводзіць да зніжэння эфектыўнасці яе работы. Для чысткі выцяжкі існуе мноства розных сродкаў, але не ўсе з іх з'яўляюцца бяспечнымі і эфектыўнымі.

Адным з самых папулярных і арыгінальных народных сродкаў для чысткі выцяжкі з'яўляецца сода. Трэба змяшаць яе з вадой да стану пасты і нанесці на паверхню выцяжкі. Пакінуць на 10—15 хвілін. Пасля гэтага змыць пасту цёплай вадой і выцерці выцяжку сухой анучай.

Яшчэ адным эфектыўным сродкам для чысткі выцяжкі з'яўляецца воцат. Трэба развесці воцат у вадзе ў прапорцыі 1:1 і нанесці на паверхню выцяжкі. Пакінуць на 10 хвілін, пасля чаго змыць цёплай вадой і працерці сухой анучай.

Воцат дапамагае не толькі ачысціць выцяжку ад тлушчу і бруду, але і ліквідаваць непрыемныя пахі.

Таксама цікавым сродкам для чысткі выцяжкі з'яўляецца крухмал. Для гэтага трэба змяшаць крухмал з вадой да стану густой пасты і нанесці на паверхню выцяжкі. Пакінуць на 10—15 хвілін, пасля чаго змыць цёплай вадой і працерці выцяжку сухой анучай. Крухмал не толькі чысціць выцяжку ад тлушчу і бруду, але і абараняе яе паверхню ад паўторнага забруджвання.

Такім чынам, арыгінальныя народныя сродкі для чысткі выцяжкі могуць быць не менш эфектыўныя за прамысловыя сродкі. Галоўнае — выбіраць праверaныя рэцэпты і выкарыстоўваць толькі бяспечныя кампаненты для чысткі.

НАШТО КЛАД, КАЛІ Ў СЯМ'І ЛАД (БЕЛАРУСКАЯ НАРОДНАЯ ПРЫМАЎКА).

Крызіс палітычных эліт. Амерыканскія выбары

5 лістапада 2024 года ў ЗША адбыліся прэзідэнцкія выбары, пераканаўчую перамогу на якіх атрымаў Дональд Трамп. Прычыны яго трыумфальнага вяртання ў Белы дом будуць усебакова аналізавацца сацыёлагамі, паліттэхнолагамі і навуковай супольнасцю, аднак ужо сёння зразумела, што ў «амерыканскім каралеўстве» існуюць рэальныя праблемы і супярэчнасці, якія нельга вырашыць шляхам змены палітычнага лідара.

Выбары 47-га прэзідэнта ЗША сталі самымі папулярнымі па розных параметрах, а шмат што адбывалася ўпершыню ў гісторыі. Па-першае, яны былі самымі дарагімі. Як сцвярджае газета Financial Times, кандыдаты Камала Харыс і Дональд Трамп разам патрацілі больш за 3,5 мільярда долараў на правядзенне перадвыбарных кампаній. Па-другое, яны былі самымі скандальнымі, калі супраць аднаго з прэтэндэнтаў — Д. Трампа — былі задзейнічаны: адміністрацыйны рэсурс, судовая сістэма, магчымасці CMI і ліберальнай супольнасці, а экс-прэзідэнту прад'яўляліся абвінавачанні ў рамках федэральнага заканадаўства. Па-трэцяе, выбары практычна раскалолі амерыканскае грамадства. Напярэдадні галасавання абвастрэнне супярэчнасцяў дасягнула максімуму, а палітычныя аналітыкі і прыхільнікі кандыдатаў на поўным сур'ёзе абмяркоўвалі магчымасць пачатку грамадзянскай вайны. І нарэшце, з вынікамі прэзідэнцкіх выбараў у Вашынгтоне сусветныя палітычныя эліты звязвалі далейшыя глабальныя геапалітычныя працэсы.

ПРЭТЭНДЭНТЫ І АДРОЗНЕННІ ІХ ПРАГРАМ

Д. Трамп пры ўсёй сваёй эксцэнтрычнасці рэальны чалавек, які рэалізаваў на практыцы ўсе пункты «амерыканскай мары»: бізнесмен-мільярдэр; паспяховы прадпрымальнік, здольны дасягаць пастаўленых мэт; медыйная асоба і самастойны палітык, які мае досвед прэзідэнцтва. Ён і ў палітыку прыйшоў выключна па ўласным жаданні, стаўшы ў 2016 годзе 45-м лідарам ЗША насуперак амерыканскаму істэблішменту.

Адносна Камалы Харыс найбольш ёмістай з'яўляецца характарыстыка, дадзеная прафесарам Стэнфардскага ўніверсітэта Расэлам Берманам: «Яна — спараджэнне машыны Дэмакратычнай партыі, якая не мае ўласных дасягненняў». Па сутнасці, вылучэнне яе кандыдатуры ў якасці альтэрнатывы Байдэну — наступства крызісу амерыканскай улады і двухпартыйнай сістэмы.

Калі не ўдавацца ў дэталі, то ў цэлым ад Камалы Харыс чакалі працягу дзейнай палітыкі цяперашняй адміністрацыі, накіраванай на пашырэнне знешняга ўплыву ЗША. Ад Трампа ж, наадварот, — вырашэння ўнутраных праблем ЗША і абароны амерыканскага ўнутранага рынку. У адпаведнасці з гэтым былі сфарміраваны іх перадвыбарныя праграмы. Асноўныя адрозненні закраналі пытанні эканомікі, міграцыйнай і знешняй палітыкі.

У рамках першага складніка К. Харыс абяцала: знізіць выдаткі і пашырыць эканамічныя магчымасці для амерыканцаў ніжэйшага і сярэдняга класаў; павысіць стаўкі карпаратыўнага падатку да 28 % з цяперашняга 21 %; аднавіць пашыраны дзіцячы падатковы крэдыт і ўвесці дзяржаўную падтрымку для асоб, якія набываюць жыллё ўпершыню; увесці падатковыя льготы для будаўнікоў і стварыць інавацыйны фонд для стымулявання інавацый у будаўніцтве.

У сваю чаргу Д. Трамп выступае за ўвядзенне антырэгулятарнай палітыкі, якая падаўляе стварэнне працоўных месцаў. Ён мае намер ажыццяўляць далейшае зніжэнне індывідуальных падаткаў, а захаванне нізкіх падаткаў для багатых ён лічыць шляхам да стварэння новых працоўных месцаў. Акрамя таго, у планах: адмена падаходнага падатку і замена яго «палітыкай усеагульных тарыфаў», значнае абмежаванне незалежнасці Федэральнай рэзервовай сістэмы і ўвядзенне прамой устаноўкі працэнтнай стаўкі прэзідэнтам.

Многія заходнія эканамісты насцярожана ставяцца да ідэй Д. Трампа, а абяцанні К. Харыс называюць проста папулісцкімі. Яе прапановы разыходзяцца з пазіцыяй Байдэна і, паводле ацэнак экспертаў, павялічаць дзяржаўны дэфіцыт мінімум на 1,7 трыльёна долараў.

Што датычыцца эміграцыйнага пытання, то абодва кандыдаты выступалі за ўзмацненне кантролю на граніцах, прычым 45-ы прэзідэнт ЗША аб'явіў «вайну нелегальнай міграцыі», прымусовую дэпартацыю, прыпыненне праграмы бежанцаў і забарону на ўезд на амерыканскую тэрыторыю з шэрагу краін.

У дачыненні да знешняй палітыкі пазіцыі кандыдатаў радыкальна адрозніваліся толькі ў пытанні Еўропы і Украіны. Калі Харыс паабяцала «рашуча падтрымліваць» Украіну і НАТА, то Трамп заявіў аб неабходнасці «фундаментальна перагледзець» мэты і місію НАТА, завяршыўшы ваенныя канфлікты. Ён падлічыў, што адна Германія выдаткоўвае на ваенныя патрэбы 2 % ВУП, а ЗША — 3,5 %, у той час як агульная сума выдаткаў еўрапейскіх краін НАТА складае 380 мільярдаў долараў, што ў тры разы менш, чым выдаткоўваюць ЗША. Акрамя таго, Трамп лічыць, што Еўропа павінна кампенсаваць ЗША 400 мільярдаў долараў за абарону, а доўг іншых краін яшчэ трэба будзе ацаніць.

У цэлым трэба канстатаваць, што пазіцыі Трампа, як палітыка, больш рэальныя і зразумелыя для амерыканцаў і ўсяго свету. Больш наглядна ўсё гэта адлюстроўвае выказванне партугальскага еўрадэпутата ад партыі «Патрыётаў» Антоніу Тангера: «Мысленне Трампа адрозніваецца ад мыслення Камалы Харыс. Яна (Камала) не мае ніякага дачынення ні да абароны, ні да бяспекі, ні да чаго-небудзь яшчэ. Мне шкада, але адзінае, аб чым яна гаворыць, — гэта аб абортах, аб тым, што яна феміністка і паважае нацменшасці, а эканоміка, бяспека і абарона — гэта чужыя ёй сферы».

ПЕРАДВЫБАРНАЕ ШОУ І ЯГО РАЗВЯЗКА

Галоўная задача дэмакратаў на прэзідэнцкіх выбарах — не дапусціць вяртання Д. Трампа ў Белы дом. Для гэтага было разгорнута сапраўднае цкаванне прэтэндэнта.

Апроч двух замахаў, якія не мелі выніку, на шляху да перамогі Трампу давялося прайсці праз суды ў Фларыдзе і Нью-Ёрку, што запатрабавала істотнага адрыву каштоўнага часу і фінансавых страт. Паводле інфармацыі CMI, больш як 100 мільёнаў долараў было затрачана толькі на судовыя выдаткі.

Акрамя таго, ліберальныя CMI, кінаіндустрыя і грамадскія арганізацыі мэтанакіравана фарміравалі вобраз Трампа-ўзурпатара. У ход пусцілі самыя брудныя механізмы і прыёмы. На этапе перадвыбарнай гонкі прамыя абразы на адрас прэтэндэнтаў сталі палітычнай нормай. Фэйкі, інфармацыйныя ўкіды, фарміраванне скажонай рэальнасці, віртуальныя памагатыя і тэхналагічныя дасягненні, — гэта далёка не поўны арсенал сродкаў, выкарыстаных падчас амерыканскіх выбараў.

Пастаянныя рэальныя і ліпавыя сацыялагічныя і «навуковыя» даследаванні, у якіх перавагі людзей былі на баку «патрэбнага кандыдата», стварылі ў краіне штосьці накшталт «залюстроўя», калі адэпты пэўнага прэтэндэнта безагаворачна вераць у яго перамогу. Скандалы, выкрыцці, абвінавачанні пры гэтым сталі неад'емным элементам электаральнага працэсу і часткай перадвыбарнага шоу, калі абяцанні кандыдатаў істотна адрозніваюцца ад навакольнай рэчаіснасці.

Камала — «ратавальніца дэмакратыі» і надзея нацыі — рабіла стаўку на базу выбаршчыкаў, якая забяспечыла перамогу Джо Байдэна ў 2020 годзе. Традыцыйна гэта цемнаскурыя амерыканцы, лацінаамерыканцы, значная частка моладзі і выбаршчыкі з вышэйшай адукацыяй з амерыканскіх прыгарадаў. Галоўны яе тэзіс: Трамп не павінен стаць прэзідэнтам!

У сваю чаргу Д. Трамп заклікаў: «Зрабіць Амерыку вялікай ізноў!», канстатуючы, што «сёння ЗША — гэта дзяржава-няўдачніца і што толькі ён можа зрабіць Амерыку зноў вялікай». Кандыдат не грэбаваў інфармацыйна-тэхналагічнымі прыёмамі, але звяртаўся да кожнага амерыканца, выступаючы за ўласную краіну і яе будучыню.

Ён абапіраўся на ўсе пласты грамадства, заклікаючы да дзеяння і даючы надзею на развіццё. Яго наймагутнейшымі аргументамі былі жыццёвы досвед, традыцыйныя каштоўнасці, скіраванасць на стваральную працу і паляпшэнне жыцця людзей, якіх ён не дзяліў на «сваіх і чужых». На ўсіх сваіх мітынгах Трамп, звяртаючыся да слухачоў, пытаўся: «Вам цяпер лепш жывецца ў параўнанні з тым, як было два гады таму?» І адказ большасці быў адмоўным, што стварала атмасферу супераджывання прэтэндэнта патрэбам людзей, яго гатоўнасці палепшыць абстаноўку, узяўшы цяжар адказнасці на сябе і перанакіраваўшы рэсурсы на вырашэнне ўнутраных праблем краіны.

Гэта і дазволіла яму перамагчы насуперак волі амерыканскіх эліт з пераканаўчай перавагай 312 галасоў выбаршчыкаў супраць 226 за Харыс. Пры гэтым ён быў наперадзе ў 31 штаце, за яго прагаласавала 50,5 % ад агульнай колькасці выбаршчыкаў.

Нягледзячы на ўсе намаганні і нават абвінавачанне ў «фашызме», Д. Трамп стаў 47-м прэзідэнтам, забраўшы ў свайго апанента галасы ў асноўнай групе яе падтрымкі: 13 % сярод лацінаамерыканцаў, 2 % — сярод афраамерыканцаў і 6 % — сярод выбаршчыкаў ва ўзросце да 30 гадоў. Яго перамога была безагаворачнай, што не пакінула дэмакратам ніякіх спадзяванняў на перагляд вынікаў плебісцыту.

ВЫНІКІ І ВЫСНОВЫ

Прэзідэнцкія выбары ў ЗША сталі гісторыяй, аднак асобныя іх вынікі прымушаюць задумацца. Апытанні грамадскай думкі паказалі глыбокую незадаволенасць станам амерыканскай дэмакратыі ўнутры краіны. Паводле аднаго з іх, праведзенага напярэдадні выбараў The New York Times і Сіенскім каледжам, 76 % рэспандэнтаў лічаць, што дэмакратычнае кіраванне «цяпер знаходзіцца пад пагрозай», а ў краіне назіраецца рост выпадкаў палітычнага гвалту. Гатоўнасць прымяніць зброю не толькі супраць уласных сапернікаў, але і кіраўніка краіны, — сучасная амерыканская рэчаіснасць.

Яшчэ адной праблемай з'яўляецца крайняя палярызацыя грамадства, асабліва эмацыянальная, якая выяўляецца ва ўзаемнай непрыязнасці і недаверы амерыканцаў да членаў іншай палітычнай партыі. У наяўнасці рэальны грамадскі раскол, які можа прынесці сур'ёзныя негатыўныя наступствы. Ужо сёння ЗША паспешна пакідаюць асобныя прадстаўнікі ліберальных эліт і кінаіндустрыі, а прыхільніцы Камалы Харыс заяўляюць аб сексуальным дэмаршы. У іх разуменні выбранне Трампа прэзідэнтам — гэта пагроза існаванню самой амерыканскай дэмакратыі.

Не выклікае сумнення, што ўнутрыпалітычная барацьба ў ЗША ўзмоцніцца, эканамічныя праблемы самастойна не вырашацца. Паводле ацэнкі большасці заходніх экспертаў, Амерыку чакае бюджэтны дэфіцыт, паколькі праграма Трампа прывядзе да дадатковага павелічэння дзяржаўнага доўгу на $7,5 трлн. Усё гэта адаб'ецца на сусветнай эканоміцы і геапалітычных працэсах.

Істотнае дасягненне перадвыбарнай кампаніі — недапушчэнне адкрытага ўзброенага супрацьстаяння, якое мела месца ў 2020 годзе, і прызнанне перамогі большасці тымі, хто прайграў. Аднак сам выбарчы механізм патрабуе рэфармавання, паколькі не з'яўляецца эталонам дэмакратыі, хутчэй, наадварот, — ён стварае перадумовы для фальсіфікацый і злоўжыванняў. Трамп перамог, але яму дасталася краіна, якая раздзіраецца супярэчнасцямі і страціла сваю былую магутнасць. Што з абяцанняў 47-га прэзідэнта будзе рэалізавана на практыцы — пакажа час, аднак ужо сёння зразумела: палітычная сістэма краіны патрабуе істотнай трансфармацыі.

Нас, беларусаў, 26 студзеня 2025 года чакаюць чарговыя прэзідэнцкія выбары. Галоўная выснова з амерыканскай электаральнай кампаніі — толькі адзінства нацыі дазваляе прайсці праз усе перашкоды і забяспечыць развіццё краіны. Самыя магутныя дзяржавы бяссільныя, калі грамадства расколатае, а эліты адарваныя ад народа — у гэтым сутнасць чарговага ўрока гісторыі.

Мікалай БУЗІН,
старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў,
прафесар.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
(Организатор электронных торгов,
Оператор электронной торговой площадки)
извещает о проведении повторных электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего **ОАО «Авиакомпания Гродно»** (Продавец)

Электронные торги состоятся 28.11.2024.

Лот № 1: Авиадвигатель АШ-62ИР К16272140 (инв. № 0000001204, заводской № К16272140, год выпуска 1982).
Начальная цена с НДС 20 % – 45 372,00 руб.
Задаток – 4 537,20 руб.

Лот № 2: Авиадвигатель АШ-62ИР К16436108 (инв. № 0000011071, заводской № К16436108, год выпуска 1986).
Начальная цена с НДС 20 % – 45 372,00 руб.
Задаток – 4 537,20 руб.

Лот № 3: Авиадвигатель АШ-62ИР К16364148 (инв. № 0000001212, заводской № К16364148, год выпуска 1984).
Начальная цена с НДС 20 % – 45 372,00 руб.
Задаток – 4 537,20 руб.

Лот № 4: Авиадвигатель АШ-62ИР К16395148 (инв. № 0000001227, заводской № К16395148, год выпуска 1985).
Начальная цена с НДС 20 % – 45 372,00 руб.
Задаток – 4 537,20 руб.

Лот № 5: Авиадвигатель АШ-62ИР К16447192 (инв. № 0000001215, заводской № К16447192, год выпуска 1987).
Начальная цена с НДС 20 % – 45 372,00 руб.
Задаток – 4 537,20 руб.

Местонахождение Лотов 1–5: Республика Беларусь, Гродненский р-н, Гродненская обл., Аэропорт.
Шаг электронных торгов – 5 %.

Порядок проведения электронных торгов определен Регламентом электронной торговой площадки «GOSTORG» (далее – ЭТП).

Детальная информация об электронных торгах, в том числе об оформлении участия в них, условиях торгов размещена на ЭТП.

Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белагропромбанк», BIC BAPBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений с прилагаемыми к ним документами и задатков: 25.11.2024 в 16.00.

Организатор электронных торгов:
☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52, torgi@ino.by. Электронный адрес ЭТП: gostorg.by

УНП 190055182

ОБЪЯВЛЕНИЕ ОБ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГАХ

Государственным предприятием
«БелЮрОбеспечение» (192821149)
назначено проведение электронных торгов:

Организатор	Матукевич Юрий Вацлавович
Предмет	Лот № 9.2024.12.00006 садовый домик общей площадью 198,4 кв. м
Местонахождение	Гродненский район СТ «Принеманское-3», 106
Начальная стоимость	102 300,00 белорусских рублей с НДС

Торги будут проведены 05.12.2024 с 09.00 до 18.00 на ЭТП e-auction.by.

Задаток в размере 10 процентов от стоимости лота должен быть зачислен после аккредитации (верификации) заявителя на ЭТП в срок до 16.00 04.12.2024.
Подробная информация размещена на сайте e-auction.by в разделе «Аукционы».

Центр Промышленной Оценки
• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», 220004, г. Минск, ул. Немига, д. 40, пом. 46, оф. 2
Продавец	ОАО «НКФО «Белинкасгрупп», г. Минск, ул. Либаво-Роменская, 23
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», 220004, г. Минск, ул. Немига, д. 40, пом. 46, оф. 1. www.ipmtorgi.by
Предмет электронного аукциона – имущество, реализуемое одним лотом, по адресу: г. Брест, ул. Я. Купалы, 110/2	
Наименование (назначение), инвентарный номер	Общая площадь
Гараж (здание специализированное автомобильного транспорта), инв. номер по ЕГРНИ 100/С-46058 (по бух. учету 100050). **Обременение:** аренда	605,2 кв. м
Хозяйственно-бытовой блок (здание административно-хозяйственное), инв. номер по ЕГРНИ 100/С-69143 (по бух. учету 100048)	296,5 кв. м
Тепловая сеть (сооружение специализированное коммунального хозяйства), инв. номер по ЕГРНИ 100/С-60856 (по бух. учету 100039)	протяженность – 164,8 м
Линия наружного освещения (сооружение специализированное энергетики), инв. номер по ЕГРНИ 100/С-60859 (по бух. учету 100037)	протяженность – 221,7 м
Кабельная линия электропередач (Сооружение специализированное энергетики), инв. номер по ЕГРНИ 100/С-60857 (по бух. учету 100029)	протяженность – 272,9 м
Водопроводная сеть (сооружение специализированное водохозяйственного назначения), инв. номер по ЕГРНИ 100/С-60860 (по бух. учету 100028)	протяженность – 38,9 м
Канализационная сеть (сооружение специализированное коммунального хозяйства), инв. номер по ЕГРНИ 100/С-60858 (по бух. учету 100038)	протяженность – 81,8 м
Водопроводная сеть (сооружение специализированное водохозяйственного назначения), инв. номер по ЕГРНИ 100/С-60855 (по бух. учету 100027)	протяженность – 33,0 м
В состав лота входит иное имущество. Перечень размещен на сайте организатора аукциона www.cpo.by и на электронной площадке ИПМ-Торги www.ipmtorgi.by	
Сведения о земельном участке	Предоставлен на праве постоянного пользования, кадастровый номер 140100000001008797, общей площадью 0,2295 га для обслуживания гаража и здания хозяйственно-бытового блока

Начальная цена с НДС 20 %	**539 946,38 белорусских рублей**
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ» (BYN), БИК BELBBY2X. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки». УНП 191 021 390	
Срок заключения договоров купли-продажи	Не позднее **30 календарных** дней с момента объявления победителя электронного аукциона. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона
Условия оплаты предмета электронных торгов	Оплата должна быть произведена не позднее **20 календарных дней** с момента заключения договоров купли-продажи. Передача предмета электронных торгов осуществляется не позднее 10 рабочих дней после полной оплаты покупателем
Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах	
Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признаётся участник, предложивший максимальную цену	
Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 1,5 % от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов	
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия	
Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 02.11.2024 г.	
Дата и время начала и окончания электронных торгов	Начало торгов: **10.00 26.11.2024 г.** Окончание торгов: **11.00 26.11.2024 г.** Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	Заявки на участие в электронных торгах принимаются по **25.11.2024 г.** до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by
Контактные данные	**Тел.: +375 17-310-36-37; +375 (29) 317-95-42. E-mail: auction@cpo.by**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению **ОАО «Веста-Борисов»** (арендодатель) проводит открытый аукцион
по продаже права заключения **договора аренды части капитального строения (помещение) пл. 81 кв. м,** расположенного в здании магазина № 20 (инв. № 610/С-1278, общ. пл. 1049,1 кв. м),
по адресу: Минская область, **г. Борисов, ул. Галицкого, 21**, для организации пункта выдачи заказов, организации общественного питания, осуществления розничной торговли непродовольственными товарами.

Срок заключения договора аренды – **3 года.**
Размер ежемесячной арендной платы – **60,75 базовых арендных величин*** *(без учета коэффициента для отдельных видов деятельности).*

*Базовая арендная величина составляет 17,76 бел. руб., размер базовой арендной величины ежегодно устанавливается Советом Министров Республики Беларусь с учетом изменения индекса потребительских цен за предыдущий год по отношению к предшествующему и применяется с 1 апреля года, в котором он установлен.

Коэффициент спроса – 3.
Начальная цена предмета торгов – 359,64 бел. руб.
Задаток – 359,64 бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан перечислить арендодателю сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение.

Договор аренды имущества должен быть заключен в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049 (далее – Положение), а также иными актами законодательства.

Штраф в размере **4000,00 бел. руб.** оплачивается участниками аукциона в следующих случаях:

победителем (единственным участником) аукциона в случае отказа (уклонения) от возмещения затрат на организацию и проведение аукциона и (или) подписания договора аренды, внесения платы за право заключения договора аренды;

участниками аукциона, отказавшимися объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным в соответствии с частью второй пункта 26 Положения;

победителем в случае отказа от подписания протокола о результатах аукциона.

Аукцион состоится **16.12.2024** в **12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются с даты опубликования извещения по **12.12.2024** до **17.00** по указанному адресу **в каб. 320.**

УНН 600012029

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, 136-31-11. Телефон для осмотра 029 680-30-51, сайт в сети интернет: www.rlt.by.

Извещение о проведении аукциона по продаже не завершенного строительством незаконсервированного жилого дома и земельного участка в частную собственность в городе Осиповичи Могилевской области

№ лота	Наименование объекта/ адрес участка	Кадастровый номер, вид вещного права	Общая площадь (га)	Целевое назначение использования участка	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расходы по подготовке зем.-кадастр. документации, проведение оценки (руб.)	Описание незавершенного строительством жилого дома, дачи, его составных частей. Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке, в т. ч. ограничения и условия в его использовании	Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории
1	Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом и земельный участок площадью 0,0850 гектара необходимого для обслуживания не завершенного строительством жилого дома, по ул. Загородная, 40А в г. Осиповичи	724850100002003402 Земельный участок в частную собственность	0,0850	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (код 1 09 02, земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме))	5 857,56 рублей, в том числе начальная цена не завершенного строительством незаконсервированного жилого дома – 978,56 руб., начальная цена продажи земельного участка в частную собственность – 4 879,00 руб.	1 100,00	3 271,12	Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом – фундамент бетонный, износ конструктивных элементов – 80 %, сарай	Определяется проектной документацией
Размер штрафа, уплачиваемого в случаях, определенных Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23 марта 2018 г. № 220 и Указом Президента Республики Беларусь «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» от 05.05.2009 г. № 232									4000,00 руб.
Организатор аукционных торгов – УКПП «Архитектура», Могилевская обл., г.Осиповичи, ул. Сумченко, 33. Контактные телефоны: +3752235-66101, +375293999800, +375336075847				Задаток перечисляется Осиповичскому районному исполнительному комитету на р/с № BY89AKBB36411165100057100000 в ОАО «АСБ «Беларусбанк» ЦБУ № 722 BIC AKBBBY2X, УНП 700023235. Задаток перечисляется в период подачи заявлений до момента регистрации участника				

Условия проведения аукциона: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23 марта 2018 г. № 220 и состоится при наличии не менее двух участников. В аукционе могут участвовать граждане Республики Беларусь, негосударственные юридические лица Республики Беларусь, допускается участие в аукционе консолидированных участников.

Перечень документов, представляемый участником аукциона до его начала: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) с отметкой банка; гражданином – копия документа, содержащая его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; консолидированными участниками для участия в аукционе представляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан:

• в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, в размере, определенном соответствующим протоколом аукционных торгов:
- внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки внесения платы за земельный участок);
- возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения.

Информация о затратах, доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается на расчетный счет, указанный в протоколе о результатах аукциона либо о признании аукциона не состоявшимся;

• в течение двух месяцев со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обратиться за государственной регистрацией земельного участка, прав на него в Осиповичское бюро Бобруйского филиала республиканского унитарного предприятия «Могилевское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»;

• соблюдать права и обязанности землевладельцев, землепользователей и собственников земельных участков, установленные Кодексом Республики Беларусь о земле;

• осуществлять всякое строительство, расширение, реконструкцию строений и сооружений в соответствии с законодательством;

• обеспечить использование земельного участка в соответствии с целевым назначением и условиями его предоставления.

Аукцион состоится 17 декабря 2024 г. в 11.00 по адресу: г. Осиповичи, ул. Сумченко, 30, каб. № 29.
Заявки на участие в аукционе принимаются с 08.30 14.11.2024 г. до 16.30 13.12.2024 г. (перерыв с 13.00 до 14.00; вых.: сб., вс.) по адресу: г. Осиповичи, ул. Сумченко, 33, каб. 304.
Контактные телефоны: (+3752235) 66101, +375293999800, +375336075847. Извещение о проведении аукциона опубликовано на сайтах: www.gki.gov.by, www.mogilev-region.gov.by, www.osipovichi.gov.by, а так же в печатных средствах массовой информации: газета «Звязда» от 14.11.2024 г.

ПАЧЫМ ГАЛОЎНЫ «ЗІМОВЫ ПРАДУКТ»?

РУХАВІК ПРАГРЭСУ

Улетку лёгка спажываць агароднінныя салаты — і фізіялагічна, і псіхалагічна гарачае надвор'е на гэта настройвае. Узімку рацыён «на 1200 калорый у суткі» пад сілу толькі тым, у каго «характар — крэмень». Ды і не патрэбныя такія подзвігі, лічаць медыкі. Выбар абястлушчаных прадуктаў ці поўная адмова ад тлушчаў, калі за вокнамі «мінус», — не самае разумнае рашэнне. У халады для жыццядзейнасці нашаму арганізму неабходна атрымліваць больш энергіі — значную яе частку ён накіроўвае на сагравание. З паніжэннем тэмпературы ў нашым арганізме змяняецца цеплаабмен. Крывяносныя сасуды на холадзе звужаюцца, а значыць, энергіі для сагравання неабходна больш. Менавіта таму ўзімку нам хочацца тлустага і каларыйнага.

Тут, дарэчы, варта прыняць да ўвагі і генетычную памяць. Спрадвеку нашы продкі з прыходам халадоў уключалі ў рацыён тлушчы (і ў першую чаргу якраз сала). Сальца нам хочацца позняй восенню і зімой, і наяўнасць цэнтральнага ацяплення ў кватэрах гэтую «памяць продкаў» сцерці не ў сілах. Бо «жыве» яна не ў свядомасці, а ў падсвядомасці, якая логіцы не падпарадкоўваецца, а значыць ніякім абястлушчаным ёгуртам душу падмануць не атрымаецца. Але і наогул не трэба яе — душу — падманваць, кажуць дыетолагі. Тлушчы ўзімку, паўторымся, будуць дарэчы: яны дададуць у арганізм неабходныя поліненасычаныя тлустыя кіслоты (Амега-3-6-9) і паспрыяюць засваенню тлушчараспушчальных вітамінаў (A, D, E, K). Тлустая ежа павольней расшчапляецца, стабілізуючы ўзровень цукру ў крыві, мы становімся менш трывожнымі і зніжаем у сябе схільнасць да дэпрэсіі. Тлушчаў у суткі ў халодную пару года з ежай рэкамендуецца атрымліваць да 30 грамаў. Прычым лепш за ўсё выкарыстоўваць тыя з іх, якія ператраўліваюцца павольней (і гэта якраз сала, а таксама нерафінаваныя раслінныя алеі: рапсавы, сланечнікавы, аліўкавы і г. д.). Тады эфект сагравання і сытасці будзе доўгім, а значыць у нас менш шанцаў «наесці» зімовыя кілаграмы, якія давядзецца «скідаць» наступнай вясной.

Ну а ўласна сала ўнікальным прадуктам робіць яго састаў. Яно багатае на тлушчараспушчальныя вітаміны A, E і D, а таксама на арахідонавую кіслату, якая належыць да Амега-6 ненасычаных тлушчаў і з'яўляецца адной з незаменных тлустых кіслот. Галоўная яе каштоўнасць — у здольнасці змагацца з віруснымі інфекцыямі і хваробатворнымі бактэрыямі. Акрамя таго, сала пастаўляе ў арганізм цэлы спектр мінералаў: жалеза, ёд, калій, кальцый, крэмній, фтор, магній, марганец, цынк, медзь і г. д. Акрамя тлушчараспушчальных, у сале дастаткова і іншых вітамінаў: B1, B2, B3, B4, B6, B8, B9, B12, B13, B15, З, H, PP і K. Як вынік, спажыванне сала ўмацоўвае здароўе касцявой сістэмы, аздараўляе сэрца і сасуды, становіцца прафілактыкай дыябету II тыпу і хваробы Альцгеймера. Падтрымлівае рэпрадуктыўную сістэму, асабліва жаночую, запавольвае працэсы старэння (бо яно — крыніца натуральнага калагену), а таксама нармалізуе гарманальны фон. Больш за тое, на думку некаторых вучоных, сала можна лічыць нават прафілактычным сродкам супраць раку. І, што немалаважна на парозе штогадовага сезона прастудных захворванняў, гэты прадукт аздараўляе лёгачную тканку і папярэджвае ВРВІ і грып.

Тут дарэчы будзе яшчэ і кароткі экскурс у гісторыю: аказваецца, шмат у чым дзякуючы гэтаму ўнікальнаму прадукту — салу, еўрапейцы змаглі зрабіць каліська вялікія геаграфічныя адкрыцці. Як вядома, яно здольна доўга захоўвацца і валодае ўнікальнымі пажыўнымі ўласцівасцямі. Без сала на працягу стагоддзяў не абыходзілася ні адна далёкая экспедыцыя. Сёння, пагадзіцеся, таксама любы зімовы «паход» — тая ж рыбалка ці лыжная сямейная прагулка — у нашых шыротах, мабыць што, і неймаверны без бутэрбродаў з салам.

У ПОШУКАХ ІДЭАЛУ

Гэтай восенню па сала мы адпраўляемся не на «Камароўку», як у мінулыя гады, а на другі найбуйнейшы рынак сталіцы — «Лебядзіны». І калі на галоўным рынку Мінска з набліжэннем халадоў па асартыменце сала можна вывучаць геаграфію Беларусі, то на «Лебядзіным» цяпер у найбольшай ступені прадстаўлена сала з Гродзеншчыны і Брэстчыны. Прадаўцы запэўніваюць, што менавіта ў Гродзенскай і Брэсцкай абласцях яго ўмеюць саліць смачней, чым у іншых рэгіёнах краіны.

— Кожны, вядома, сваё сала хваліць, але гродзенскае пакупнікам падабаецца, — дзеліцца меркаваннем прадавец Алена. — У нас, напрыклад, ёсць пастаянныя кліенты, і іх шмат. Прыходзяць з году ў год менавіта па наша сала. Ды вы каштуйце, параўноўвайце.

Каштаваць сала перад набыццём — абавязкова, кажуць прадаўцы. І яшчэ яны кажуць, што па сапраўднае «вясковае» сала трэба не ленавацца ісці на рынак: «магазіннае», маўляў, гэта зусім іншы прадукт. Прыкладна як гідрапонныя памідоры ў прыгожым пакаванні супраць сапраўдных грунтавых. Або шампіньёны ў параўнанні з ляснымі грыбамі...

— Самае далікатнае сала — са спіны, яно якраз такое, якое рэжацца «як масла», — распавядае дзяўчына за прылаўкам, якая назвалася Таццянай. — Бачок крыху грубейшы, грудзінка таксама цвердаватая, бо ў ёй шмат мяса.

А ў цэлым чым большая таўшчыня сала, тым яно мякчэйшае, дадае суразмоўніца. І выбіраць яго варта і па смаку, і па колеры: калі на смак «таварышаў няма», то да колеру «ідэальнага сала» існуюць дакладныя патрабаванні. Сала павінна быць белым. Або белым з ледзь прыкметнай ружавізнай. Пачырваненні на сале непажаданыя — кансістэнцыя будзе жорсткай. Жаўтаватае або шараватае адценне — прыкмета таго, што сала старое.

Дзе ў Беларусі самае смачнае сала, спытала я, асабліва не задумваючыся. І нечакана (мабыць, таму, што раніцай у будны дзень пакупнікоў не шмат) пытанне выклікала ў прадаўцоў досыць бурную дыскусію. А прадавец «прысмакаў» фермерскай гаспадаркі на Брэстчыне з гэтай нагоды прачытала мне цэлую лекцыю:

— У нас, у Пінску, і наогул у Брэсцкай вобласці заўсёды салілі вось менавіта сала — кавалкі без мясных пражылак. Такое сала добра замарожваць, хоць яно выдатна рэжацца, нават калі захоўваецца не ў маразілцы. А калі трымаць яго ў замарозцы, то можна парэзаць вельмі тонкімі лустачкамі, якія скручваюцца ў гэткія апетытныя «завіткі».

На смак менавіта такога сала ўплывае яго таўшчыня, дадае прадавец. У ідэале гэтая таўшчыня — не менш за 6 см, хоць цалкам дапушчальныя нават 3 см — сала таксама будзе смачным. А вось калі таўшчыня сала меншая за 3 см, смак ужо не той. Важна звярнуць увагу і на стан скуркі — яна павінна быць чыстай, тоненькай (не больш за 4 мм), выскрабенай і без «шчацінак»:

— На Гродзеншчыне — у мяне муж адтуль, з Астраўца, — сала раней салілі па-іншаму. На зрэзе — невялікі кавалачак «мармуровага» мяса з тоненькімі тлушчавымі пражылкамі, а потым пачынаецца белае сала. Мяса — прыкладна чвэрць. Або трэць.

У Мінскай вобласці, кажа Таццяна, раней гаспадыням больш падабалася саліць сала з мясам, дзе і першага і другога прыкладна пяцьдзясят на пяцьдзясят. Цяпер усюды ўжо соляць сала практычна аднолькава. Хоць асаблівасці смакавых пераваг пакуль яшчэ захоўваюцца ад рэгіёна да рэгіёна. Недзе любяць дабаўляць шмат часнаку, недзе дадаюць кмен...

СТРАТЭГІЧНЫ ЗАПАС

Суразмоўніца распавядае, што гандлюе на рынку салам ужо больш за два дзесяцігоддзі, попыт на яго не падае. І наўрад ці ўпадзе. Асабліва ў халодную пару года.

Сала цяпер — у топе пакупніцкіх запытаў. У самы «няўдалы» будны дзень «сыходзіць» не менш за 20-25 кг з прылаўка, у выхадныя — больш. Таму што гэта — выгаднае набыццё і эканамічны прадукт: з'еў кавалачак і сыты на некалькі гадзін. Іншы прадукт з'еў — і ўжо праз пятнаццаць хвілін зноў галодны... Ды і наогул, калі ў доме ёсць сала, значыць ёсць і чым перакусіць па-хуткаму, і што з сабой узяць, дадае яна.

Хоць спецыяльных даследаванняў менавіта з нагоды гэтага прадукту дыетолагі не праводзілі, але даўно ўжо прынята такая норма: у дзень дарослы здаровы чалавек без шкоды для здароўя і набору лішніх кілаграмаў можа дазволіць сабе ад 15 г да 20 г салёнага сала (астатнія тлушчы да сутачнай нормы дабіраюцца, напрыклад, алеямі і (або) малочнымі прадуктамі). Людзям з высокай фізічнай актыўнасцю, спартсменам ці тым, хто шмат знаходзіцца не ў памяшканні зімой, рэкамендуецца павялічыць сутачную порцыю сала да 40-50 г. Павелічэнне «сутачнай нормы» з «базавых» 15-20 г аж да 30-40 г рэкамендуецца і пры інтэнсіўнай разумовай працы. Але тут усё больш складана, паколькі дакладных крытэрыяў няма. Ці лічыць дапамогу дзіцяці з матэматыкай за 6 клас або праходжанне наступнага ўзроўню камп'ютарнай стратэгіі «інтэнсіўнай разумовай працай», вырашаць яму самому. А залішняя каларыйнасць рацыёну, як вядома — «маці» шматлікіх непрыемных з'яў, у тым ліку нават хранічных захворванняў. І яшчэ адзін нюанс: калі вы схільныя да ацёкаў, ешце сала раніцай ці ў абед. Усё ж у ім шмат солі, і ўвечары лепш ад такой ежы ўстрымацца.

Ну а паколькі мы ўжо згадалі аб «эканамічнасці» сала, час узгадаць парадак цэн. Ён гэтай зімой на рынках прыкладна такі: белае сала — ад 20 рублёў да 24.90 за кілаграм на «Лебядзіным» (на «Камароўцы» сумленна пішуць на цэнніку «25 рублёў», не паддобрываючыся да пакупніка). Сала з мясам фермерскае — у сярэднім 22.90. Карэйка і грудзінка салёныя — кошт стартуе ад 18 рублёў за кіло, на фермерскіх прылаўках і ў прыватнікаў — часцей 22 ці 22.50 рубля. У той жа цэнавай катэгорыі і салёны кумпяк. Вэнджанае сала — у сярэднім ад 13.50 да 18–20 рублёў у залежнасці ад таўшчыні і «прыгажосці». У гэтай катэгорыі самае бюджэтнае ўкладанне — вэнджаны шыйны зрэз (кошт пачынаецца ад 9.50, але прадукт — «на аматара»). Увогуле, сала нятаннае, але варта ўлічыць, што яно цудоўна захоўваецца і павольна расходуецца.

Паводле рэкамендацый медыкаў, пры тэмпературы ад 0 да +6°C і вільготнасці паветра 70-80 % салёнае сала (са спецыямі і без, з невялікімі прожылкамі мяса або без іх) без праблем захоўваецца 60 дзён. Толькі трэба дастаць яго з цэлафанавага пакета, раяць прадаўцы, і абгарнуць пергаментнай паперай альбо фольгай для выпякання. Сала важна спакаваць, таму што прадукт лёгка ўбірае староннія пахі і гэтак жа лёгка страчвае ўласны водар. Часам гаспадыні для захоўвання сала выкарыстоўваюць харчовую плёнку, але пергамент усё ж пераважней, расказалі на «Лебядзіным».

Варанае і вэнджанае сала (грудзінка) захоўваецца значна менш — не больш за 30 дзён. Увогуле, тэмпература захоўвання любога сала не павінна перавышаць +10°C, інакш яно хутка «старэе», жоўкне і губляе смакавыя якасці. Ну а калі пакласці салёнае сала ў маразілку, то тэрмін яго захоўвання пры мінусавой тэмпературы (да -10°C) узрастае аж да трох месяцаў (дакладней, да 90 дзён). Практычна да самай вясны.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Сяброўства

СВЯТА СЛАВЯНСКАЙ ПАЭЗІІ

У гэтыя дні, з 12 па 15 лістапада, у Маскве праходзіць знакавае для развіцця міжнародных літаратурных сувязяў мерапрыемства — XVI Міжнародны фестываль славянскай паэзіі «Поющие письмена». Яго арганізатар — таварыства з абмежаванай адказнасцю «Арт премиум». Сапраўднае свята паэзіі з удзелам мастакоў слова з Расіі, Беларусі і іншых краін свету праходзіць пры падтрымцы Міністэрства лічбавага развіцця Расіі. Пляцоўкі для фестывалю — Дзяржаўны музей А. С. Пушкіна, Маскоўскі дзяржаўны ўніверсітэт, Бібліятэка замежнай літаратуры. Мастацкі кіраўнік праекта — вядомы рускі паэт і перакладчык Сяргей ГЛАВЮК.

— Аснова нашага фестывалю, у якім традыцыйна ўдзельнічаюць перакладчыкі з розных краін Еўропы, — расказвае Сяргей Мікалаевіч, — гэта анталогіі, якія мы выпусцілі ў Расіі ў апошнія гады і прысвяцілі іх нацыянальным славянскім паэзіям. Ужо двойчы мы выпускалі і беларускі том, прадставіўшы ў ім найлепшае з беларускай паэзіі за апошнія дзесяцігоддзі. Я рады, што фестываль мае шматгадовую традыцыю, што ён выступае пляцоўкай для яднання творчых сіл, спрыяе развіццю перакладчыцкіх стасункаў. Шмат для нараджэння беларускіх анталогій у Маскве зрабілі і мае калегі — Алесь Кажадуб, Любоў Турбіна.

Сёлета беларускую літаратуру на фестывалі прадстаўляе **старшыня Мінскага гарадскога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі, старшыня таварыства «Беларусь — Расія» Міхась ПАЗНЯКОЎ**. «Я не ўпершыню ўдзельнічаю ў прадстаўнічым паэтычным форуме, — дзеліцца развагамі Міхась Паўлавіч. — Заўсёды вяртаюся з маскоўскага фестывалю з новымі сувязямі, новымі ідэямі. Неабходна падтрымліваць тое, што было закладзена ў стасунках нашымі папярэднікамі ў перакладчыцкай справе. Беларускія паэты старэйшага пакалення яшчэ трымаюць у памяці, што было здзейснена рускімі паэтамі старэйшых пакаленняў дзеля раскрыцця таямніц беларускай паэзіі: Міхаілам Ісакоўскім, Сяргеем Гарадзецкім, Аляксандрам Пракоф'евым, Мікалаем Браўнам, Марыяй Камісаравай, Уладзімірам Дзяржавіным, Іванам Бурсавым, Пятром Кошалем, Уладзіславам Арцёмавым... Удзячны Сяргею Главюку, яго паплечнікам па стварэнні анталогіі беларускай паэзіі на дзвюх мовах — рускай і беларускай. Вельмі спадзяюся на працяг гэтай працы, на рэалізацыю новых ініцыятыў...»

І ў Мінску нямала робіцца для прадстаўлення рускай паэзіі на беларускай мове. Рэалізацыя гэтага клопату — і на старонках альманаха «Далягляды», і на старонках газеты «Літаратура і мастацтва», часопіса «Полымя». Відавочна, што наспела патрэба адмысловай двухбаковай сустрэчы беларускіх і рускіх перакладчыкаў паэзіі. Чаму б яе не правесці ў межах традыцыйнага сімпозіума літаратараў «Пісьменнік і час»?

Кастусь ЛЕШНІЦА.

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Драўняны попел — гэта не проста попел пасля вогнішча. Гэта крыніца пажыўных рэчываў, якія могуць значна палепшыць стан саду. Ён змяшчае кальцый, калій, фосфар і іншыя мікраэлементы, неабходныя для здаровага росту раслін.

Драўняны попел:
залатое ўгнаенне для вашага саду
Як правільна выкарыстоўваць драўняны попел восенню, каб ён прынёс карысць

ЧЫМ КАРЫСНЫ?

• Багаты склад. Попел змяшчае мноства мікраэлементаў, якія неабходныя раслінам для паўнавартаснага развіцця. Асабліва шмат у ім калію, што адказвае за трываласць сцёблаў, інтэнсіўнасць цвіцення і павышэнне ўраджайнасці.

• Зніжэнне кіслотнасці глебы. Калі ваша глеба кіслая, драўняны попел дапаможа нейтралізаваць залішнюю кіслотнасць, стварыўшы аптымальныя ўмовы для шматлікіх раслін.

• Паляпшэнне структуры глебы. Попел спрыяе ўтварэнню перагною, што паляпшае структуру глебы і забяспечвае найлепшую аэрацыю каранёў.

• Абарона ад шкоднікаў. Попел адпужвае некаторых шкоднікаў, такіх як смаўжы і слімакі.

• Умацаванне імунітэту раслін. Рэгулярнае выкарыстанне попелу павышае ўстойлівасць раслін да хвароб.

ДЛЯ ЯКІХ РАСЛІН?

Практычна ўсе садовыя расліны станоўча рэагуюць на падкорм попелам. Асабліва добра ён падыходзіць для:

• агародніны: памідораў, агуркоў, капусты, бульбы, перцу;

• ягадных культур: парэчкі, малін, клубніц;

• пладовых дрэў: яблынь, груш, вішань;

• кветак: руж, лілей, гладыёлусаў.

ЯК ПРАВІЛЬНА ВЫКАРЫСТОЎВАЦЬ?

• Восеньскае ўнясенне. Восень — найлепшы час для ўнясення попелу, бо ён не ўтрымлівае азоту, які можа стымуляваць рост раслін перад зімой.

• Размеркаванне па глебе. Попел раўнамерна размяркоўваюць па паверхні глебы і перакопваюць.

• Норма ўнясення. Звычайна рэкамендуецца ўносіць 1-3 кг попелу на сотку.

• Выкарыстанне для асобных раслін. Попел можна выкарыстоўваць як мульчу, рассыпаючы яе вакол раслін.

• Прыгатаванне настою. З попелу можна прыгатаваць настой для паліву раслін.

ВАЖНЫЯ НЮАНСЫ

• *Які попел падыходзіць.* Выкарыстоўвайце толькі попел ад спальвання натуральнай драўніны. Попел ад спальвання фарбаванай або апрацаванай драўніны можа ўтрымліваць шкодныя рэчывы.

• *Не змешвайце з іншымі ўгнаеннямі.* Попел не рэкамендуецца змешваць з азотнымі ўгнаеннямі, бо гэта можа прывесці да страты азоту.

• *Асцярожна з кіслотнасцю глебы.* Перад выкарыстаннем попелу праверце кіслотнасць глебы. Калі яна ўжо шчолачная, дадатковае ўнясенне попелу можа нашкодзіць раслінам.

Драўняны попел — гэта натуральнае і эфектыўнае ўгнаенне, якое можа значна палепшыць стан глебы. Рэгулярнае выкарыстанне попелу дапаможа атрымаць больш багаты ўраджай і прыгожыя кветкі. Аднак, як і любое ўгнаенне, попел трэба выкарыстоўваць з розумам, выконваючы рэкамендаваныя нормы ўнясення.

Якія расліны маюць патрэбу ў хованцы на зіму

Спіс раслін, якія маюць патрэбу ў абавязковай хованцы на зіму, не такі вялікі.

• Цеплалюбівыя культуры: ружы (чайна-гібрыдныя, фларыбунды, спрэй, штамбавыя), вінаград, ажыны;

• расліны, якія цвітуць на парастках мінулага года: гартэнзія садовая (буйналістая), а таксама дубалістая, чаранковая; пляцістыя ружы, клямацісы 2-й групы абрэзкі, вяйгела, дэйцыя, скумпія гарбарная, півоня дрэвападобная і інш.;

• вечназялёныя кусты: рададэндран, падуб, самшыт, брызгліна Форчуна, барбарыс самшыталісты і інш.;

• маладыя іглічныя: туі, ядлоўцы, піхты, дэкаратыўныя хвоі, елкі;

• саджанцы дэкаратыўных кустоў, пладовых дрэў і іглічных культур, пасаджаныя ў бягучым сезоне, для саджанцаў восеньскай пасадкі хованка ў першую зіму абавязковая;

• вегетатыўныя саджанцы — калі садоўнік займаецца размнажэннем раслін чаранкаваннем, то неабходна ўцяпліць на зіму чараночнік. Маладыя пасадкі за першы сезон не паспяваюць дастаткова адужэць, для іх першая зіма — сур'ёзная праверка на трываласць.

Травяністыя мнагалетнікі ў большасці сваёй зімуюць пад снегам. Толькі ў маласнежныя зімы рэкамендуецца мульчыраваць кусты шматгадовых кветак або насыпаць на іх дадатковы пласт зямлі для абароны каранёвай сістэмы ад вымярзання.

У зоне рызыкі вечназялёная гейхера, цеплалюбівыя сарты хосты, маладыя саджанцы астыльбы, барадатыя касачы, лаванда.

14 ЛІСТАПАДА Даты Падзеі Людзі

У краіне

1757 год — нарадзіўся (г. Брэст) Казімір Нестар Сапега, дзяржаўны і ваенны дзеяч Вялікага Княства Літоўскага, паэт. Генерал артылерыі войска ВКЛ. Маршалак літоўскай канфедэрацыі Чатырохгадовага сейма. Быў рэкардсменам па колькасці выступленняў на сейме. За чатыры гады браў голас 760 разоў. Выкарыстоўваў «тэатральныя» моманты: на сейм хадзіў у традыцыйнай вопратцы, адкінуўшы ўсе новыя французскія завядзёнкі, на свае грошы ўтрымліваў «гучкаў» — арбітраў, якія назіралі за хадой сейма з балкона і гучна, вокрыкамі падтрымлівалі яго выступленні. Карыстаўся вялікай павагай сярод дробнай шляхты за сваё аратарскае майстэрства, шчырасць і патрыятызм, асабліва ў пытаннях асобнасці Вялікага Княства Літоўскага.

1896 год — на Губернатарскай вуліцы ў Мінску ў будынку паштова-тэлеграфнай канторы запрацавала першая ў Беларусі тэлефонная станцыя «Эрыксан» на 100 нумароў. На работу першапачаткова прымалі толькі незамужніх дзяўчат з вызначанай даўжынёй рук.

1905 год — нарадзіўся (в. Баброўня, цяпер у Гродзенскім раёне) Міхась Васілёк (Міхаіл Восіпавіч Касцевіч), беларускі паэт. За ўдзел у рэвалюцыйным руху польскія ўлады неаднаразова арыштоўвалі яго і саджалі ў турму. У 1939 годзе быў мабілізаваны ў польскае войска, у час баёў трапіў у нямецкі палон. У жніўні 1941 года ўцёк з палону, дабраўся да родных мясцін і ўключыўся ў падпольную барацьбу. Кіраваў Скідзельскім падпольным антыфашысцкім камітэтам, пад псеўданімам Язэп Гром выступаў у партызанскім друку. У 1937 годзе ў Вільні выйшаў зборнік «З сялянскіх ніў».

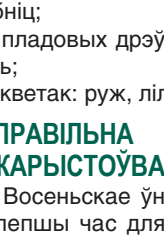

У савецкі час выдадзены кнігі паэзіі «Выбраныя вершы», «Выбраныя творы», «Зоры над Нёманам», «Вершы».

1926 год — у Мінску пачалася Акадэмічная канферэнцыя па рэформе беларускага правапісу і азбукі, арганізаваная Інстытутам беларускай культуры. Паводле намераў партыйнага кіраўніцтва, яна павінна была перад усім светам прадэманстраваць адзінства паміж КП(б)Б, заходне-беларускім нацыянальным рухам і палітычнай эміграцыяй. Сама ж КП(б)Б выступала ў якасці своеасаблівага ініцыятара і гаранта правядзення канферэнцыі, своеасаблівай спайкі паміж усімі плынямі беларускага нацыянальнага руху.

У свеце

1770 год — шатландскі падарожнік Джэймз Брэс адшукаў выток Блакітнага Ніла, правага прытока Ніла. Даўжыня яго складае 1600 кіламетраў.

1851 год — у Нью-Ёрку выйшаў з друку раман амерыканскага пісьменніка Германа Мэлвіла «Мобі Дзік, або Белы кіт», які лічыцца адным з найлепшых амерыканскіх раманаў і скарбам сусветнай літаратуры.

1908 год — Альберт Эйнштэйн абгрунтаваў квантавую тэорыю святла. Ідэя квантавання з'яўляецца адной з найвялікшых фізічных ідэй. Аказалася, што многія велічыні, якія лічыліся бесперапыннымі, маюць дыскрэтны шэраг значэнняў. На базе гэтай ідэі ўзнікла квантавая механіка, якая апісвае законы паводзін мікрачасціц.

Так гаварыў...

ЦЫЦЭРОН:

«Адна толькі Айчына змяшчае ў сабе тое, што дорага ўсім».

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.36	17.12	8.36
Віцебск —	8.30	16.56	8.26
Магілёў —	8.26	17.00	8.34
Гомель —	8.16	17.04	8.48
Гродна —	8.50	17.28	8.38
Брэст —	8.44	17.35	8.51

Месяц

Першая квадра 9 лістапада.
Месяц у сузор'і Цяльца.

Імяніны

Пр. *Ульяны, Аляксандра, Дзмітрыя, Дзям'яна.*
К. *Андрэя, Лаўрэнція, Уладзіміра, Юзафа.*

Фота Лізаветы ГОЛАД.

ЗАЎТРА

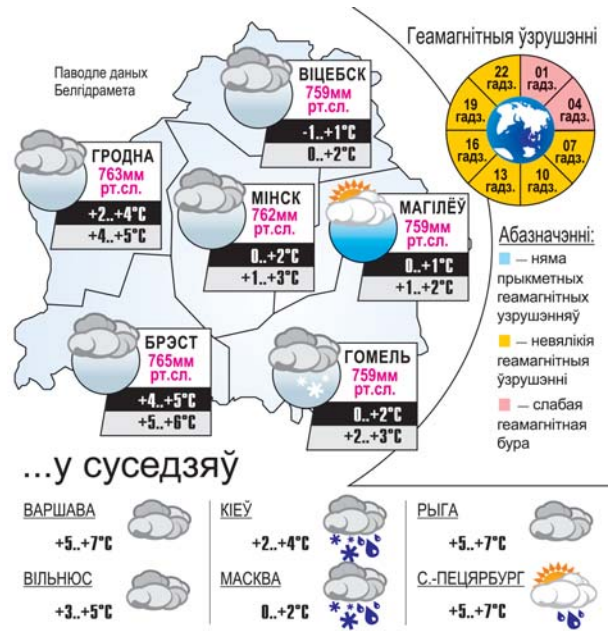

УСМІХНЕМСЯ

— О Божа, у мяне воды адышлі.

— Прабачце, а ваш сантэхнік можа менш эмацыянальна рамантаваць?

Калі я з'ехаў ад таты з мамай, яны вельмі знерваваліся. Нават змянілі замок на дзвярах. Мабыць, ён занадта нагадваў бацькам пра мяне.

— Акуляры носіце?

— Не.

— Але ў вас характэрны след на пераносі.

— А-а-а, гэта ад піўнога куфля!

Я ўсім кажу, што я песіміст, каб налівалі поўную шклянку. Калі скажаш, што аптыміст, нальюць роўна палову.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27,
e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, праспект Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 10 785. Індэкс 63850. Зак. № 2609. Нумар падпісаны ў 19.30 13 лістапада 2024 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12